

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΠΡΟΣ

**ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ [ΕΕΔΑ]**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΕΤΟΣ 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

[Α] Απασχόληση.....	2
I. Στρατηγικό πλαίσιο παρεμβάσεων και πολιτικών απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.....	2
[Β] Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.....	3
I. Νομοθετικές Πρωτοβουλίες – Ρυθμίσεις	3
II. Προγράμματα απασχόλησης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ..	5
III. Προγράμματα και Δράσεις Επαγγελματικής Κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α.	11
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ.....	15
I. Παροχές κύριας σύνταξης.....	15
II. Κύρια ασφάλιση και εισφορές.....	17
III. Επικουρική σύνταξη και ασφάλιση	20
IV. Αξιολόγηση – πιστοποίηση της αναπηρίας.....	21
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ – ΠΡΟΝΟΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ.....	26
I. Προστασία παιδιού και οικογένειας.....	26
II. Προστασία Ατόμων με Αναπηρία, Ηλικιωμένων και Χρονίως Πασχόντων.....	34
III. Κοινωνική Αλληλεγγύη – Προνοιακές Παροχές	37
IV. Κοινωνική ένταξη Ρομά.....	45
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ.....	52
I. Νομοθετικές πρωτοβουλίες.....	52
II. Πολιτικές-Προγράμματα-Δράσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων.....	53
III. Πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας και των πολλαπλών διακρίσεων.....	53
IV. Δράσεις Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου της ΓΓΔΟΠΙΦ	64
V. Συμμετοχή ΓΓΔΟΠΙΦ σε Διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς	66
ΟΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΜΟΙΒΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	69
I. Όροι Εργασίας.....	69
II. Συλλογικές ρυθμίσεις και αμοιβή.....	73
III. Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία.....	78
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ – ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	82
I. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ)	82
II. Συμβούλιο της Ευρώπης.....	88
III. ΟΗΕ.....	92
IV. ΟΟΣΑ.....	93

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

[Α] Απασχόληση

I. Στρατηγικό πλαίσιο παρεμβάσεων και πολιτικών απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων υλοποιεί σειρά πολιτικών για την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας, για την ενίσχυση και τη διευκόλυνση της ένταξης και επανένταξης του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας σε ποιοτικές θέσεις εργασίας, για την αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη διασύνδεσή της με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της οικονομίας, για την προετοιμασία του ανθρώπινου δυναμικού για τις μελλοντικές εξελίξεις και προκλήσεις στην αγορά εργασίας, και εντέλει για την μεγιστοποίηση της συμβολής της εργασίας στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του ανθρώπινου δυναμικού.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων εκπονήθηκε η Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης (ΕΠΑ) από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με σκοπό να αποτελέσει ένα ολιστικό στρατηγικό πλαίσιο για την ανάπτυξη και υλοποίηση στην Ελλάδα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης για την περίοδο 2022-2030, σε συνδυασμό με παθητικές πολιτικές αγοράς εργασίας.

Τα μέτρα και τα προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Στρατηγικής χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», από το ΕΣΠΑ και από εθνικούς πόρους. Η Εθνική Στρατηγική βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και της νέας Διακήρυξης του Πόρτο, καθώς και με τους πρωταρχικούς στόχους που έχουν τεθεί σε πανευρωπαϊκό επίπεδο για το 2030 στους τομείς της απασχόλησης, των δεξιοτήτων και της κοινωνικής προστασίας, οι οποίοι συνδέονται και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ.

Στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής είναι:

- η ενίσχυση της απασχόλησης και η αντιμετώπιση της ανεργίας,
- η ενίσχυση των προσόντων, των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού,
- η ενίσχυση της ετοιμότητας και προσαρμοστικότητας της αγοράς εργασίας και του εργατικού δυναμικού για ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, καθώς και

- η ευρύτερη βελτίωση των δεδομένων στην αγορά εργασίας και την απασχόληση.

Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται με κοινοτικούς και εθνικούς πόρους αφορούν προγράμματα κατάρτισης, εργασιακής εμπειρίας, απασχόλησης στο δημόσιο τομέα (κοινωφελής εργασία με δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης, πρόγραμμα στον τομέα της υγείας), καθώς και προγράμματα απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα με επιχορήγηση ιδιωτικών επιχειρήσεων (όπως Ανοιχτό πρόγραμμα 100.000 νέων επιδοτούμενων θέσεων εργασίας/επέκταση αυτού κατά 50.000 νέες επιδοτούμενες θέσεις για το 2022). Οι παρεμβάσεις αυτές είτε απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό (προγράμματα ευρύτερης ηλικιακής στόχευσης), είτε έχουν συγκεκριμένη ηλικιακή στόχευση.

[B] Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

I. Νομοθετικές Πρωτοβουλίες – Ρυθμίσεις

Στο πλαίσιο του ευρύτερου εκσυγχρονισμού και της ουσιαστικής αναβάθμισης του ΟΑΕΔ, ψηφίστηκε ο **ν. 4921/2022** «*Δουλειές Ξανά: Αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της, αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις*» (Α' 75) σύμφωνα με τον οποίο, ο ΟΑΕΔ μετονομάζεται σε Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), προκειμένου να σηματοδοτηθεί η μετάβαση σε μια νέα εποχή για την αγορά εργασίας με έμφαση στην κατάρτιση του εργατικού δυναμικού, τον αναπροσανατολισμό της Υπηρεσίας στην εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και τον παράλληλο ψηφιακό μετασχηματισμό της.

Με τον ν. 4921/2022, μεταρρυθμίζεται σημαντικά η διαχείριση των κονδυλίων του Ενιαίου Λογαριασμού για την Εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.). Μέρος των πόρων που μέχρι σήμερα διατίθεντο στον κλάδο «Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση» (Λ.Α.Ε.Κ.), αποδίδεται σε ένα νέο ειδικό λογαριασμό με την επωνυμία «*Ειδικός Λογαριασμός Επαγγελματικής Κατάρτισης*» (Ε.Λ.Ε.Κ.), ο οποίος θα συσταθεί από νομικό πρόσωπο που θα ιδρυθεί από τους Κοινωνικούς Εταίρους.

Επιπλέον, η κατάρτιση της *Στρατηγικής για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεση με την Αγορά Εργασίας* (η οποία δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2022), και η ίδρυση του *Εθνικού Συμβουλίου Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού* και της *Επιστημονικής Επιτροπής* συνδράμουν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Παράλληλα αναβαθμίζεται ο μηχανισμός

διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας, ο οποίος ανατίθεται ως αρμοδιότητα στη Μονάδα Εμπειρογνομόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ο Ατομικός Λογαριασμός Δεξιοτήτων, αποτελεί ένα καινοτόμο εργαλείο με διπλή λειτουργία, καθώς αφενός συνιστά ένα «βιογραφικό» του κατόχου του, δεδομένου ότι περιέχει όλες τις πιστοποιήσεις κατάρτισης που ο κάτοχός του διαθέτει, αφετέρου περιλαμβάνει την καταγραφή του συνόλου της επιδοτούμενης κατάρτισης που έχει λάβει ο κάτοχός του, καθώς και του δικαιώματος για περαιτέρω κατάρτιση. Επιπρόσθετα, προσδιορίζονται οι βασικές αρχές για το πλαίσιο αξιολόγησης των παρόχων, το οποίο ερείδεται σε αντικειμενικά στοιχεία και αποσκοπεί στην ενεργοποίησή τους ώστε να υλοποιούν ποιοτικά προγράμματα που αναβαθμίζουν αποδεδειγμένα τις δεξιότητες των καταρτιζομένων και ικανοποιούν τη ζήτηση της αγοράς εργασίας και τις ανάγκες των εργοδοτών.

Με τις ανωτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις προωθείται η παροχή επαρκών και ποιοτικών προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης προκειμένου να έχουν όλες και όλοι τη δυνατότητα για την κατάρτιση ή και επανακατάρτιση τους και κυρίως τα περισσότερο ευάλωτα άτομα και αυτά με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης τα οποία αντιμετωπίζουν και τις μεγαλύτερες δυσκολίες πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας. Επιπρόσθετα, δίνεται έμφαση στην συστηματικότερη αξιοποίηση του Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, το διαγνωστικό εργαλείο για την ανίχνευση των αναγκών και των τάσεων που διαμορφώνονται στην αγορά εργασίας, με στόχο την καλύτερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης σε δεξιότητες στην αγορά εργασίας και την ομαλή ένταξη ή/και επανένταξη των ατόμων στην επαγγελματική ζωή.

Επίσης, κατά το έτος 2022 εκδόθηκαν μια σειρά κανονιστικών πράξεων κατ' εξουσιοδότηση του Ν.4763/2020 οι οποίες ρυθμίζουν α) τον τρόπο λειτουργίας των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), β) το ύψος της επιδότηση του προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο των μαθητευομένων των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. για το έτος 2022, γ) το ύψος της αποζημίωσης των μαθητευομένων των Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών (Π.ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) στον κλάδο του τουρισμού και της φιλοξενίας, δ) τον τρόπο λειτουργίας των Πειραματικών Επαγγελματικών Σχολών (Π.ΕΠΑ.Σ) Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. στον κλάδο του τουρισμού και τη φιλοξενίας.

II. Προγράμματα απασχόλησης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

A. Προγράμματα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας με την χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» προβλέπει τη δημιουργία, αποκλειστικά και μόνο από τις δικές του δράσεις, 180.000-200.000 νέων καλών μόνιμων θέσεων εργασίας μέχρι το 2026 και μια μόνιμη αύξηση στο ύψος του πραγματικού ΑΕΠ κατά 6,9 ποσοστιαίες μονάδες. Με γνώμονα αυτό, υλοποιούνται τα κάτωθι:

(i) Πρόγραμμα απασχόλησης 10.000 μακροχρόνια ανέργων ηλικίας 45 ετών και άνω, σε περιοχές θύλακες υψηλής ανεργίας (ΚΥΑ 78561/26-08-2022, Β'4529)

Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία 10.000 νέων θέσεων εργασίας, πλήρους απασχόλησης, σε περιοχές θύλακες υψηλής ανεργίας της χώρας, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν τακτική οικονομική δραστηριότητα. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εγγεγραμμένους μακροχρόνια άνεργους ηλικίας 45 ετών και άνω.

(ii) Πρόγραμμα απασχόλησης 10.000 ανέργων που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας (ΚΥΑ 90097/29-09-2022, Β'5106)

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε δύο κύκλους: ο α' κύκλος αφορά τη δημιουργία 3.000 νέων θέσεων εργασίας για άνεργους που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ενώ ο β' κύκλος αφορά τη δημιουργία 7.000 νέων θέσεων εργασίας για άνεργους που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας.

(iii) Πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας για 10.000 άνεργους ηλικίας 18-30 ετών (ΚΥΑ 78564/26-08-2022, Β'4688)

Σκοπός της δράσης είναι η προετοιμασία των νέων ανέργων, αποφοίτων τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης, προκειμένου να ενταχθούν στην αγορά εργασίας καθώς και η αντιμετώπιση της διαρροής εργατικού δυναμικού μέσω της απόκτησης εργασιακής εμπειρίας.

B. Προγράμματα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών (NEE)

(i) Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης 3.220 νέων ελεύθερων επαγγελματιών ηλικίας 30 έως 45 ετών, στις Λιγότερο Αναπτυγμένες

Περιφέρειες (ΛΑΠ) και στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (ΚΥΑ 99295/21-10-2022, Β'5530)

Η δράση αφορά στην ενίσχυση νέων επιχειρήσεων που έχουν δημιουργήσει από 01/01/2022 πρώην άνεργοι, ηλικίας 30-45 ετών στις Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΛΑΠ) και στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Έμφαση θα δοθεί στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κλάδους της ψηφιακής οικονομίας.

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα- Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ).

(ii) Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών ηλικίας 18 έως 29 ετών με έμφαση στις γυναίκες (ΥΑ 22153/22-04-2021, Β'1729, τροπ. ΥΑ 26302/28-12-2022, Β'6791)

Αντικείμενο της δράσης είναι η προώθηση στην αυτοαπασχόληση ανέργων ηλικίας 18 έως 29 ετών μέσω της δημιουργίας βιώσιμων επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γυναίκες, καθώς ποσοστό 60% των δικαιούχων των ενισχύσεων θα είναι γυναίκες. Η δράση, που αφορά στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, ξεκίνησε να υλοποιείται το έτος 2021 (α' κύκλος) για 2.900 νέες επιχειρήσεις, ενώ μετά την αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της δράσης κατέστη δυνατή η αύξηση σε 4.100 των νέων επιχειρήσεων που θα χρηματοδοτηθούν για τον β' κύκλο του προγράμματος.

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο/Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014 - 2020».

(iii) Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης 3.000 νέων ελεύθερων επαγγελματιών ηλικίας 18 έως 29 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (ΥΑ 77262/18-08-2022, Β'4688)

Ο στόχος της δράσης είναι η προώθηση στην αυτοαπασχόληση 3.000 νέων ανέργων μέσω της δημιουργίας βιώσιμων επιχειρήσεων, με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία. Μέσω της δράσης ενισχύονται άνεργοι για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων που θα υιοθετήσουν άμεσα προηγμένες ψηφιακές πρακτικές σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων τους.

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά βίου Μάθηση 2014 - 2020».

(iv) Πρόγραμμα δεύτερης επιχειρηματικής ευκαιρίας 5.000 ανέργων, πρώην αυτοαπασχολούμενων, για την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας (ΚΥΑ 5387/81/05-02/2019, Β'314, τροπ. ΥΑ 21392/04-03-2022, Β'1042)

Σκοπός του προγράμματος είναι να δώσει μια δεύτερη επιχειρηματική ευκαιρία σε πρώην επιχειρηματίες ώστε να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα έχει γίνει πιο ευέλικτο, στοχευμένο και ελκυστικό:

- Τουλάχιστον 40% των θέσεων θα καλυφτούν από άνεργες γυναίκες
- ΑμεΑ και γυναίκες θύματα έμφυλης βίας λαμβάνουν 60% επιπλέον μόρια
- Επιχειρήσεις ψηφιακής οικονομίας λαμβάνουν 40% επιπλέον μόρια
- Επιτρέπεται η συστέγαση σε θερμοκοιτίδες (business incubators), χώρους συνεργασίας (coworking spaces) και άλλες δομές ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, καθώς και η λειτουργία εντός οικίας για ψηφιακές επιχειρήσεις.

(v) Πρόγραμμα 9.200 δικαιούχων «Επιταγής Επανένταξης στην αγορά εργασίας» (συνέχιση προγράμματος – ΚΥΑ οικ. 35128/896/10-09-2020, Β' 3864)

Γ. Ειδικά προγράμματα για πληγέντες κλάδους της οικονομίας

(i) Ειδικό πρόγραμμα απασχόλησης ρητινεργατών σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΚΥΑ 19895/02-03- 2022, Β'956)

Στόχος της δράσης είναι η αντιμετώπιση της ανεργίας των ρητινεργατών των πυρόπληκτων περιοχών και η άμεση αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ προβλέπεται και η πρόσληψη ανέργων πτυχιούχων για την υποστήριξη του προγράμματος. Αντικείμενο του προγράμματος είναι η δημιουργία απασχόλησης μέσω της πρόσληψης προσωπικού σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

(ii) Ειδικό πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 3.400 ανέργων, πρώην εργαζομένων στις επιχειρήσεις που επλήγησαν λόγω της απολιγνιτοποίησης στις

Περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας και της Πελοποννήσου, Β' Κύκλος (ΚΥ 93651 7-10-2022, Β' 5226)

Δ. Προγράμματα προεργασίας – απόκτησης εργασιακής εμπειρίας

(i) Πρόγραμμα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας για 10.000 άνεργους νέους, 18-29 ετών, στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας (ΚΥΑ 40927/04-05-2022, Β'2728)

Στόχος του προγράμματος, διάρκειας 7 μηνών, είναι η ενίσχυση της πρόσβασης των νέων στην αγορά εργασίας μέσω της επιδότησης απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας. Η Δ.ΥΠ.Α. καταβάλλει στους ωφελούμενους μηνιαία αποζημίωση ίση με τον νόμιμο κατώτατο καθαρό μισθό (με πλήρεις ασφαλιστικές εισφορές), καθώς και αναλογία δώρων εορτών και επιδόματος αδείας.

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο/Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά βίου Μάθηση 2014 - 2020».

(ii) Πρόγραμμα προεργασίας για 300 άνεργους νέους, ηλικίας 18-30 σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και σε επιχειρήσεις, φορείς, οργανισμούς του δημοσίου τομέα που ασκούν τακτικά οικονομική δραστηριότητα, στους Δήμους Ιστιαίας-Αιδηψού και Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννης, της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας (ΚΥΑ 36112/927/11-09-2020, Β 4567)

Ε. Προγράμματα απασχόλησης προσώπων ειδικών κατηγοριών

(i) Ειδικό Πρόγραμμα ενίσχυσης εργοδοτών για την πρόσληψη 2.000 ανέργων Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), Απεξαρτημένων από εξαρτησιογόνες ουσίες, Αποφυλακισμένων, Νεαρών Παραβατικών Ατόμων ή Νεαρών Ατόμων που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο, γυναικών θυμάτων έμφυλης βίας, θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, διεμφυλικών προσώπων και θυμάτων της εμπορίας ανθρώπων.

Τον Οκτώβριο του 2022 ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα, έχοντας καλύψει πλήρως τον στόχο της δημιουργίας 2.000 νέων θέσεων εργασίας για τα άτομα των εν λόγω κατηγοριών.

(ii) Πρόγραμμα Επιχορήγησης 50 θέσεων Εργονομικής Διευθέτησης του χώρου εργασίας για Ατομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ)

Σκοπός του προγράμματος είναι η δυνατότητα βελτίωσης των συνθηκών εργασίας των απασχολούμενων Ατόμων με Αναπηρίες, η στήριξή τους στον εργασιακό χώρο, η εξάλειψη των εμποδίων ένταξης στην αγορά εργασίας καθώς και η διασφάλιση ίσων ευκαιριών, μέσω της οικονομικής ενίσχυσης των επιχειρήσεων για Εργονομική Διευθέτηση του χώρου εργασίας.

Τον Οκτώβριο του 2022 ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα.

➤ *Θεσμικό πλαίσιο για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών στο δημόσιο - ν. 2643/1998 «μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών και άλλες διατάξεις»*

Με τον ν. 2643/1998, όπως ισχύει σήμερα, ρυθμίζονται θέματα διορισμού σε θέσεις εργασίας του δημόσιου τομέα και θέματα τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας του ιδιωτικού τομέα και των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, ανέργων από ειδικές κατηγορίες [πολύτεκνοι, τρίτεκνοι, τέκνα αγωνιστών εθνικής αντίστασης, τέκνα Αναπήρων Πολέμου, Άτομα με Αναπηρία και οι συγγενείς (γονείς, αδέρφια, σύζυγοι) Ατόμων με Αναπηρία]. Όσον αφορά τις δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των δύο βαθμών, καθώς και (άρθρο 74 ν. 4611/2019) τα ΝΠΙΔ που προκηρύσσουν θέσεις μέσω ΑΣΕΠ, προβλέπεται η υποχρεωτική παρακράτηση ενός ποσοστού της τάξης του 7%, για τα προστατευόμενα από τον ν. 2643/1998 πρόσωπα, από το σύνολο των θέσεων που θα εγκριθούν σε μια περίοδο για στελέχωση των παραπάνω Υπηρεσιών και Φορέων. Οι παρακρατηθείσες θέσεις προκηρύσσονται, βάσει του διαγωνιστικού πλαισίου που ορίζεται από τον νόμο αυτόν, από τις 14 αρμόδιες για την εφαρμογή του νόμου αυτού Υπηρεσίες της Δ.ΥΠ.Α. σε όλη την Ελλάδα.

ΣΤ. Λοιπά Προγράμματα

(i) Ανοικτό πρόγραμμα νέων θέσεων εργασίας για την πρώτη πρόσληψη νέων ηλικίας 18-29 ετών - «ΠΡΩΤΟ ΕΝΣΗΜΟ» [ΚΥΑ 108740/30-12-2021, Β' 6355, σε συνδυασμό με το άρθρο 196 του ν. 4855/2021 (Α'215), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 103 του ν. 4941/2022 (Α'113)].

Το ανοικτό πρόγραμμα «Πρώτο Ένσημο» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει σκοπό τη διευκόλυνση της πρώτης ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως του κλάδου που αυτοί δραστηριοποιούνται, με στόχο την καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας.

Προκειμένου το πρόγραμμα να καταστεί πιο ελκυστικό και να λειτουργήσει αποτελεσματικότερα ως εργαλείο αύξησης της απασχόλησης των νέων, το Υπουργείο Εργασίας προχώρησε στην τροποποίησή του ως προς το ύψος της επιδότησης που χορηγείται τόσο προς τους εργοδότες του ιδιωτικού τομέα για κάθε νέα θέση εξαρτημένης εργασίας που δημιουργείται, όσο και προς τους εργαζόμενους, παρέχοντας μεγάλη προσαύξηση του χρηματικού ποσού της επιδότησης.

Το Πρόγραμμα ήταν ανοιχτό προς υποβολή νέων αιτήσεων ένταξης έως και τις 31/12/2022. Κατά συνέπεια, η επιδότηση των νέων θέσεων εργασίας στο πλαίσιο του εν λόγω Προγράμματος εκτείνεται έως και το πρώτο εξάμηνο του 2023.

(ii) Πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας, για 35 αποφοίτους/ες των προγραμμάτων κατάρτισης, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Child Guarantee - Εγγύηση για το παιδί» (ΚΥΑ 123711/23-12-2022, Β' 6650)

(iii) Πρόγραμμα Απασχόλησης Μακροχρονίων Ανέργων 55-67 ετών (ΚΥΑ 84253/16-09-2022, Β' 4898, τροπ. 28286/450/20-6-2017)

(iv) Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 4.000 ανέργων ηλικίας 30 ετών και άνω στις Περισσότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (ΠΑΠ) της χώρας, με έμφαση στις γυναίκες - Γ' Κύκλος (ΥΑ 33107/01-04-2022, Β' 1753, τροπ. 109381/30-12-2021)

(v) Προώθηση της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα σε 2.260 άτομα σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου (ΚΥΑ 22897/29-07-2022, Β' 4003)

(vi) Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων ηλικίας 30 ετών και άνω στις Περιφέρειες σε μετάβαση (ΜΕΤ), με έμφαση στις γυναίκες - Δ' Κύκλος (ΥΑ 45413/05-07-2021, Β' 2910)

(vii) Πρόγραμμα Κοινωνικού Χαρακτήρα για 25.000 άτομα σε Δήμους, Περιφέρειες, Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (ΚΚΠΠ)/συναφείς φορείς, Υπηρεσίες Υπουργείων και άλλων φορέων (ΚΥΑ 15613/15-12-2021, Β' 5895)

Ζ. Έκτακτα μέτρα προστασίας θέσεων εργασίας και τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων

Αναφορικά με τα έκτακτα μέτρα που ελήφθησαν για την προστασία των θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις που επλήγησαν από τον πόλεμο στην Ουκρανία αλλά και τη στήριξη των μακροχρόνια ανέργων και άλλων ευάλωτων ομάδων σε συνθήκες έντονων πληθωριστικών πιέσεων και μείωσης της αγοραστικής δύναμης του πληθυσμού, παρατίθενται στη συνέχεια ενδεικτικά δύο εξ' αυτών:

(i) Αναστολές συμβάσεων εργασίας στον κλάδο της γουνοποιίας

Ειδικότερα για την προστασία των θέσεων εργασίας στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της γουνοποιίας και οι οποίες πλήττονται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία, ελήφθησαν έκτακτα και επείγοντα μέτρα για την προστασία των θέσεων εργασίας. Οι ανωτέρω επιχειρήσεις μπορούν να θέτουν σε **αναστολή τις συμβάσεις εργασίας** κατ' ανώτατο όριο μέχρι του ποσοστού 80% επί του συνόλου των εργαζομένων τους, οι οποίοι είχαν προσληφθεί μέχρι και την 31^η Μαΐου 2022, για τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο του έτους 2022.

(ii) Χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε μακροχρόνια ανέργους («επιταγή ακρίβειας»)

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι μακροχρόνια άνεργοι οι οποίοι δεν δικαιούνται κάποιο άλλο επίδομα, παροχή ή διευκόλυνση, αποτελούν μια ευάλωτη ομάδα η οποία έχει ανάγκη άμεσης και αποτελεσματικής υποστήριξης, η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) κατέβαλε το Δεκέμβριο του 2022 εφάπαξ έκτακτη οικονομική ενίσχυση ύψους 250 ευρώ σε μη επιδοτούμενους μακροχρόνια ανέργους που έχουν συμπληρώσει 12-24 μήνες συνεχόμενης ανεργίας.

III. Προγράμματα και Δράσεις Επαγγελματικής Κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α.

Η Δ.ΥΠ.Α., προσανατόλισε σημαντικές ενέργειες και πόρους, υλικούς και άυλους, προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις προκλήσεις που διαμορφώνονται με την 4η ψηφιακή πλέον επανάσταση και την μετά covid εποχή. Για τον λόγο αυτό, ανέλαβε μια σειρά από σημαντικές δράσεις οι οποίες αφορούν στην επαγγελματική κατάρτιση ανέργων, εργαζόμενων και νέων οι οποίοι επιλέγουν να καταρτισθούν πριν αποταθούν στην αγορά εργασίας. Βασικός στόχος της είναι μέσα από μια σειρά μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την τρέχουσα αναντιστοιχία γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, με έμφαση στις ψηφιακές ικανότητες καθώς διαπιστώνεται χάσμα μεταξύ των δεξιοτήτων που ζητούνται από τις επιχειρήσεις και αυτών που προσφέρονται από το εργατικό δυναμικό της χώρας.

Για να μπορέσει να καταρτίσει μεγάλο αριθμό ανέργων ή/και εργαζόμενων, προκειμένου να μπορέσουν να αναβαθμίσουν ή και να επικαιροποιήσουν τις δεξιότητές τους, η Δ.ΥΠ.Α. έχει αναλάβει την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης NextGenerationEU. Τα προγράμματα κατάρτισης που αναμένεται να υλοποιηθούν στο προσεχές διάστημα, απευθύνονται σε περισσότερους από 500.000 ωφελούμενους σε χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2025 και που υπερβαίνουν το 1 δις ευρώ.

Ήδη από τον Απρίλιο του 2022 ξεκίνησε η υλοποίηση του πρώτου μεγάλου έργου επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης NextGenerationEU, που υλοποιεί η Διεύθυνση Επαγγελματικής Κατάρτισης: *«Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης σε κλάδους υψηλής ζήτησης με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες, απευθύνεται σε 120.000 ανέργους/ωφελούμενους»*. Για την υλοποίησή του, η Δ.ΥΠ.Α. συνεργάζεται με τα Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. των Ελληνικών Δημοσίων ΑΕΙ, καθώς και με τα αδειοδοτημένα Κ.Δ.Β.Μ. που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια διασφάλισης ποιότητας, για την παροχή προγραμμάτων κατάρτισης σε ανέργους εγγεγραμμένους στα μητρώα ανέργων της, στο πλαίσιο της εθνικής προσπάθειας αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, κυρίως σε «ψηφιακές και πράσινες» δεξιότητες, με στόχο τόσο την αποτελεσματική διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας και τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους, όσο και τη διατήρηση των μελλοντικών θέσεων εργασίας. Αντικείμενο του παρόντος έργου αποτελεί η παροχή υπηρεσιών θεωρητικής κατάρτισης, οι οποίες σχεδιάστηκαν για να οδηγούν σε πιστοποίηση γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων στο πλαίσιο της κατάρτισης και απευθύνονται σε υποψήφιους ωφελούμενους, εγγεγραμμένους στο Μητρώο ανέργων της ΔΥΠΑ, ηλικίας 18 ετών και άνω. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του παρόντος έργου περιλαμβάνουν:

- A.** Προγράμματα θεωρητικής κατάρτισης των ανέργων - ωφελουμένων διάρκειας πενήντα (50) – διακοσίων (200) ωρών που οδηγούν σε απόκτηση ψηφιακών και «πράσινων» γνώσεων και δεξιοτήτων.
- B.** Πιστοποίηση των αποκτηθέντων γνώσεων και δεξιοτήτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων κατάρτισης.

Τον Δεκέμβριο του έτους αναφοράς, ξεκίνησε η υποβολή των αιτήσεων για τη συμμετοχή σε έτερο μεγάλο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α. «Πάω

Μπροστά», το οποίο στοχεύει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων ή/και επανακατάρτιση για 150.000 εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα.

Το έργο «Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης εργαζομένων σε όλους τους κλάδους της οικονομίας με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες», υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης «NextGenerationEU», και έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών θεωρητικής κατάρτισης. Η κατάρτιση αυτή απευθύνεται σε εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα όλων των κλάδων της οικονομίας και οδηγεί σε πιστοποίηση γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων. Ειδικότερα οι υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του παρόντος έργου περιλαμβάνουν:

- i) Προγράμματα θεωρητικής κατάρτισης εργαζομένων- ωφελουμένων διάρκειας ογδόντα (80) ωρών που οδηγούν σε απόκτηση ψηφιακών και «πράσινων» γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων.
- ii) Πιστοποίηση των αποκτηθέντων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων του προγράμματος κατάρτισης.
- iii) Παροχή Επιταγών Κατάρτισης (vouchers). Το έργο της κατάρτισης θα υλοποιηθεί με τη διαδικασία (vouchers) και οι ωφελούμενοι θα επιλεγούν μετά από δημόσια πρόσκληση της ΔΥΠΑ.

Σε συνέχεια των συνεργασιών που αναπτύχθηκαν επιτυχημένα το 2022 με εταιρείες κολοσσούς στην ψηφιακή οικονομία, η Δ.ΥΠ.Α. συνεργάστηκε με τη Microsoft, προκειμένου να καταρτιστούν άνεργοι στο πρόγραμμα κατάρτισης «Αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων ανέργων σε cloud υπηρεσίες της Microsoft». Το πρόγραμμα, που ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2022 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του ίδιου έτους, αποσκοπούσε στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και τη μείωση του ψηφιακού χάσματος στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, στην εμβάθυνση και εξειδίκευση των συμμετεχόντων σε θεματικά αντικείμενα υψηλής ζήτησης.

Συγκεντρωτικά, η Διεύθυνση Επαγγελματικής Κατάρτισης της Δ.ΥΠ.Α. συμμετείχε ή υλοποίησε το έτος αναφοράς και τις ακόλουθες δράσεις:

1. Ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του έργου «REFLEX» (Recommending FLExible learning for low-skilled adults – Πρόταση Ευέλικτης Μάθησης για ενήλικες με χαμηλές δεξιότητες 2020-2022) όπου η Υπηρεσία ήταν ο Συντονιστής του έργου και συνεργάστηκε στενά με το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ (ΙΝ.Ε./Γ.Σ.Ε.Ε.) και το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Ι.Ε.Α.Δ.).

2. Η Διεύθυνση έπειτα από στενή συνεργασία με την ΕΥΔ Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» εξασφάλισε την ένταξη της Πράξης «Ενέργειες Επαγγελματικής Κατάρτισης και Πιστοποίησης Δεξιοτήτων σε 3.000 Ανέργους Ηλικίας 30-64 ετών στις Περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας και της Πελοποννήσου» με κωδικό ΟΠΣ 5168300 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και στον Άξονα Προτεραιότητας «Βελτίωση Προοπτικών Απασχόλησης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού». Αντικείμενο της Δράσης αποτελεί η υλοποίηση ενεργειών συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, σε 3.000 εγγεγραμμένους ανέργους. Οι ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης αποτελούνται από θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση. Η συνολική διάρκεια της θεωρητικής κατάρτισης είναι διακόσιες (200) ώρες (ανώτατο όριο) για κάθε πρόγραμμα και η διάρκεια της πρακτικής άσκησης είναι τετρακόσιες (400) - τέσσερις μήνες (ανώτατο όριο).

➤ *Στοχευμένα Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης μέσω των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) της Δ.ΥΠ.Α.*

Σε τακτική βάση η Διεύθυνση Επαγγελματικής Κατάρτισης υλοποιεί στοχευμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης δια μέσου του δικτύου των έξι (6) Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) που διαθέτει η Δ.ΥΠ.Α. πανελλαδικά. Τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στις ενεργητικές πολιτικές της Υπηρεσίας και απευθύνονται σε ομάδες - στόχους που δυνητικά ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες επαγγελματιών, ανέργων, φυλακισμένων - αποφυλακισμένων, εργαζομένων κτλ. και διαμορφώνονται κάθε φορά αναλόγως με τις ανάγκες της ομάδας - στόχου.

3. Η Διεύθυνση Επαγγελματικής Κατάρτισης προσφέρει σε ετήσια βάση εξειδικευμένα προγράμματα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης μέσω του δικτύου των τριάντα ένα (31) Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) της Υπηρεσίας που λειτουργούν πανελλαδικά. Η επαγγελματική κατάρτιση που προσφέρουν τα Ι.Ε.Κ. αποτελείται από δύο (2) σκέλη, την θεωρητική - εργαστηριακή κατάρτιση και την πρακτική άσκηση.

➤ *Προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής επαγγελματικής κατάρτισης*

Η Δ.ΥΠ.Α. υλοποιεί προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής επαγγελματικής κατάρτισης, μέσω του λογαριασμού ΛΑΕΚ, για μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις. Τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται από πόρους του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών, που προέρχονται από εργοδοτικές εισφορές, οι

οποίες καταβάλλονται υποχρεωτικά από όλους τους εργοδότες και αποδίδονται στις επιχειρήσεις μέσω προγραμμάτων κατάρτισης. Το 2022, η Διεύθυνση υλοποίησε τα εξής προγράμματα:

α) «Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις ΛΑΕΚ 1-49 έτους 2022» με συνολικό προϋπολογισμό 20.000.000€ και

β) «Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Εργαζομένων ΛΑΕΚ 0,06 έτους 2022» με συνολικό προϋπολογισμό 20.000.000€.

➤ *Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης για ΑμεΑ*

Παραπέμπουμε στις πληροφορίες που περιελήφθησαν στο αντίστοιχο μέρος της Έκθεσης του Υπουργείου έτους 2021 υπό τον τίτλο *Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης για ΑμεΑ* και εξακολουθούν να είναι σε ισχύ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

I. Παροχές κύριας σύνταξης

Με τις διατάξεις του αρ. 73 του ν. 4915/2022 (ΦΕΚ Α 63/24.3.2022) τροποποιείται το αρ. 7 του ν. 4387/2016 ως προς τον τρόπο υπολογισμού της εθνικής σύνταξης ομογενών. Αναλυτικότερα, μετά από την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4387/2016 (Α' 85), προστίθεται παρ. 2α σύμφωνα με την οποία, ειδικά για τους ομογενείς με αλβανική ιθαγένεια και ομογενείς που προέρχονται από την πρώην Σοβιετική Ένωση, το ποσοστό μείωσης της εθνικής σύνταξης που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 υπολογίζεται μεταβατικά με βάση τα τριάντα (30) έτη νόμιμης και μόνιμης διαμονής στην Ελλάδα, με έτος αφετηρίας υπολογισμού το 1992. Το ως άνω ποσοστό μείωσης της εθνικής σύνταξης προσαυξάνεται ανά έτος αναλογικά μέχρι και το 2032, οπότε και εφαρμόζονται οι γενικές προϋποθέσεις απόδοσης της εθνικής σύνταξης της παρ. 2. του ίδιου άρθρου. Μέσω της ανωτέρω μείωσης των απαραίτητων ετών μόνιμης και νόμιμης διαμονής, οι ως άνω ομογενείς διευκολύνονται ως προς την δυνατότητα λήψης πλήρους εθνικής σύνταξης ή εναλλακτικά περιορίζονται οι περικοπές στο ποσό αυτής.

Με τις διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4917/2022 (ΦΕΚ Α 67/31.3.2022) προβλέπεται η χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης για το Πάσχα του 2022 σε ευάλωτους συνταξιούχους, υπό συγκεκριμένες εισοδηματικές προϋποθέσεις.

Με τα άρθρα 48 – 51 του ν. 4921/2022 (ΦΕΚ Α 75/18.4.2022) θεσπίζονται διατάξεις που αποσκοπούν στην επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων συνταξιοδότησης και απονομής σύνταξης.

Αναλυτικότερα:

i) Με το άρθρο 48 του ν. 4921/2022 προβλέπεται πως ο e-ΕΦΚΑ εκδίδει πράξη απονομής κύριας σύνταξης ή απορρίπτει τη σχετική αίτηση, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη απονομή της, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Ως εκ τούτου, επέρχεται σημαντική μείωση στον χρόνο που απαιτείται για την έναρξη καταβολής ποσού σύνταξης.

ii) Με το άρθρο. 49 του ν. 4921/2022 θεσπίζονται διατάξεις σχετικά με τον έλεγχο μετά από την έκδοση της πράξης απονομής σύνταξης με την ως άνω ταχεία διαδικασία.

iii) Με το άρθρο 50 του ν. 4921/2022 δίνεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής φυσικών παραστατικών που τεκμηριώνουν χρόνο ασφάλισης, ο οποίος δεν έχει ψηφιοποιηθεί ή πιστοποιηθεί ως έγκυρος και δεν αποτελεί δεδομένο του Πληροφοριακού Συστήματος «ΑΤΛΑΣ».

iv) Με το άρθρο 51 του ν. 4921/2022 προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης δημοσίων εγγράφων και άλλων συγκριτικών στοιχείων και η χρήση σύγχρονων εργαλείων αυτοματοποιημένης ανάλυσης δεδομένων και διαδικασιών για τη διαπίστωση του χρόνου ασφάλισης και την επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής συντάξεων.

Με τις διατάξεις του **ν. 4997/2022** (ΦΕΚ Α 219/25.11.2022) επέρχεται πλήθος μεταρρυθμίσεων στην ασφαλιστική και συνταξιοδοτική νομοθεσία, οι οποίες ενισχύουν τις απολαβές κατηγοριών συνταξιούχων ή διευθετούν συνταξιοδοτικά ζητήματα που βρίσκονταν σε εκκρεμότητα, ενώ επίσης επιταχύνεται και απλοποιείται η συνταξιοδότηση με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

Ειδικότερα:

Βαρυσήμαντη κρίνεται η υιοθέτηση του άρθρου 26 του ν. 4997/2022, με το οποίο εισάγεται νέο άρθρο 11Α στον ν.4387/2016 (Α'85) με τίτλο «*Σύνταξη λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο*». Ενοποιούνται για πρώτη φορά μετά το 1993 οι προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο, για όλους τους ασφαλισμένους του e-Ε.Φ.Κ.Α., ανεξαρτήτως του πρώην φορέα στον οποίο υπάγονται και ανεξαρτήτως της διάκρισης σε «παλαιούς» και «νέους» ασφαλισμένους του

ν.2084/1992 (Α' 165) δηλαδή σε αυτούς που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά έως 31.12.1992 και σε αυτούς μετά την 1.1.1993, χωρίς να τροποποιούνται οι ισχύουσες συνταξιοδοτικές διατάξεις του π.δ.169/2007 (Α'210) των δημοσίων υπαλλήλων και των στρατιωτικών. Το ποσοστό αναπηρίας για τη χορήγηση σύνταξης λόγω αναπηρίας ορίζεται σε τουλάχιστον 50%, μειώνοντας έτσι το απαιτούμενο ποσοστό για πολλές κατηγορίες ασφαλισμένων. Περαιτέρω ενοποιούνται και οι απαιτούμενες μέρες ασφάλισης, ο τρόπος αξιολόγησης της προγενέστερης της πρώτης ασφάλισης αναπηρίας και καταργούνται οι προγενέστερες επιμέρους ρυθμίσεις, με την επιφύλαξη εκείνων που αφορούν την κρίση της ασφαλιστικής αναπηρίας.

Με το άρθρο 27 του ν. 4997/2022 το οποίο αντικατέστησε την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4488/2017 (Α'137), ορίζεται ότι συνταξιούχοι, που πάσχουν από ψυχική ασθένεια, και απασχολήθηκαν για λόγους κοινωνικής επανένταξης, μπορούν να αξιοποιήσουν τον χρόνο και τις εισφορές που έχουν καταβληθεί με σκοπό την προσαύξηση της σύνταξής τους ή, αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, για την καταβολή νέας σύνταξης.

II. Κύρια ασφάλιση και εισφορές

Κατά το έτος 2022 εκδόθηκαν οι κάτωθι νομοθετικές διατάξεις, κανονιστικές και διοικητικές πράξεις:

α. ΝΟΜΟΙ

i) Άρθρο 23 του ν. 4892/2022

Με το αρ. 23 του ν. 4892/2022 ορίζεται ότι σε περιπτώσεις προσώπων με υποχρεωτική υπαγωγή λόγω ιδιότητας σε δύο ή περισσότερους πρώην φορείς κύριας σύνταξης που εντάχθηκαν στον e-ΕΦΚΑ για την ίδια απασχόληση, καταβάλλεται υποχρεωτικά μία ασφαλιστική εισφορά μισθωτού, με διατήρηση δικαιώματος προαιρετικής καταβολής εισφορών και σε δεύτερο πρώην φορέα.

ii) Άρθρο 9 του ν. 4997/2022

Κάλυψη του 40% των ασφαλιστικών εισφορών (ασφαλισμένου και εργοδότη) σε περίπτωση μετατροπής της σύμβασης εργασίας από μερικής απασχόλησης σε πλήρη, με σκοπό την ενίσχυση της απασχόλησης.

iii) Άρθρο 10 του ν. 4997/2022

Ένταξη των ξεναγών στο ισχύον καθεστώς ασφάλισης των μισθωτών, με την υπαγωγή τους στο καθεστώς ασφάλισης μέσω της υποβολής Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (ΑΠΔ).

β. Μέτρα στήριξης λόγω Covid ή φυσικών καταστροφών ή άλλων σημαντικών γεγονότων

Λόγω Covid

i) ΚΥΑ 31192/1-4-2022 (Β' 1546)

Κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών για εργαζόμενους που εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» από 1/7/2021 έως 31/5/2022 - Επιδότηση εργοδοτικών εισφορών σε επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου, καθώς και του κλάδου των αεροπορικών και ακτοπλοϊκών μεταφορών, από 1/7/2021 έως 31/5/2022 με την προϋπόθεση ότι εντάσσουν εργαζόμενους στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ».

ii) ΚΥΑ Δ.15/Δ'/39421/27-4-2022 (Β' 2159)

Κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών σε καλλιτέχνες, δημιουργούς και επαγγελματίες της τέχνης και του πολιτισμού που έλαβαν αποζημίωση ειδικού σκοπού για τους μήνες Ιανουάριο έως Ιούλιο 2021 και Ιανουάριο 2022.

Λόγω φυσικών καταστροφών

i) ΚΥΑ Δ.15/Δ'/12204/10-2-2022

Κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις – εργοδότες στις περιοχές της Περιφέρειας Κρήτης που επλήγησαν από τον σεισμό της 27/9/2021.

ii) ΥΑ Δ.15/Δ'/38535/20-4-2022 (Β' 2068)

Κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών προς τον ε-Ε.Φ.Κ.Α., εργαζομένων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις – εργοδότες στις περιοχές της Επικράτειας που επλήγησαν από την κακοκαιρία «ΕΛΠΙΣ».

iii) ΥΑ Δ16/Φ80000/70120/25.07.2022 (Β 4005)

Προσδιορισμός της διαδικασίας κάλυψης των ασφαλιστικών εισφορών προς το Τ.Ε.Κ.Α., τον Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., τα Ταμεία Επαγγελματικής Υποχρεωτικής Ασφάλισης Ν.Π.Ι.Δ., τα υποχρεωτικής ασφάλισης Ν.Π.Ι.Δ. εκ μετατροπής βάσει της παρ. 20 του άρθρου 6 του ν. 3029/2002 (Α' 160) και προς κάθε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό υποχρεωτικής

ασφάλισης, πλην e-Ε.Φ.Κ.Α., εργαζομένων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις - εργοδότες στις περιοχές της Επικράτειας που επλήγησαν από την κακοκαιρία «ΕΛΠΙΣ».

iv) Άρθρο 48 του ν.4997/2022

Κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής ή καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις – εργοδότες σε περιοχές της Περιφέρειας Κρήτης που επλήγησαν από τις πλημμύρες της 15ης.10.2022.

v) Εγκύκλιοι για τη γνωστοποίηση οριοθέτησης πληγείσων περιοχών

Εκδόθηκαν ενδεικτικά 60 εγκύκλιοι προς τον e-ΕΦΚΑ και τους λοιπούς φορείς ασφάλισης εντός των ετών 2021 και 2022 με θέμα «Οριοθέτηση πληγείσας από φυσική καταστροφή περιοχής» για την ενεργοποίηση των πάγιων ρυθμίσεων του άρθρου 8 παρ. 1 του ν.2256/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν.2556/1997. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις θεσπίστηκαν στο πλαίσιο ανακούφισης και στήριξης των πληγέντων (επιχειρήσεων – εργοδοτών – ασφαλισμένων) που έχουν επαγγελματική εγκατάσταση ή δραστηριότητα σε περιοχές που πλήττονται από θεομηνίες ή φυσικές καταστροφές και αποδεδειγμένα έχουν υποστεί ζημία. Από τις ανωτέρω ρυθμίσεις προβλέπονται διευκολύνσεις σε ό,τι αφορά στην καταστολή των ασφαλιστικών εισφορών στον e-ΕΦΚΑ και κάθε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό.

Λόγω άλλων γεγονότων

i) Άρθρο 79 του ν. 4949/2022 και ΚΥΑ Δ.15/Δ'/116685/6-12-2022 (Β' 6248)

Κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών λόγω αναστολής συμβάσεων εργασίας από επιχειρήσεις – εργοδότες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο γουνοποιίας και πλήττονται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία για τους μήνες Ιούλιο έως Δεκέμβριο 2022.

ii) Άρθρο 17 του ν. 4997/2022

Ρυθμίζεται το θέμα της αναγνώρισης χρόνου ασφάλισης ρητινεργατών για το έτος 2021, οι οποίοι επλήγησαν από πυρκαγιές. Συγκεκριμένα ρητινεργάτες, ανεξαρτήτως ημερομηνίας έναρξης ασφάλισης, οι οποίοι έλαβαν την οικονομική ενίσχυση ρητινεργατών για πυροπροστασία δασών έτους 2021 μπορούν να αναγνωρίσουν, ως χρόνο πραγματικής απασχόλησης, ημέρες εντός του έτους 2021 και μέχρι τη συμπλήρωση τριακοσίων (300) ημερών εντός του έτους αυτού, καταβάλλοντας τις αναλογούσες εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη.

III. Επικουρική σύνταξη και ασφάλιση

Με τις διατάξεις του ν. 4921/2022 αντιμετωπίζονται οι καθυστερήσεις στην έκδοση συνταξιοδοτικών αποφάσεων, οι οποίες αποστερούν από τους ασφαλισμένους θεμελιωμένα περιουσιακά τους δικαιώματα και βιοποριστικούς πόρους και θεσπίζονται διατάξεις που αποσκοπούν στην επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης αιτήσεων συνταξιοδότησης και απονομής σύνταξης. Αναλυτικότερα οι διατάξεις του νόμου προβλέπουν, μεταξύ άλλων:

- Τον καθορισμό προθεσμιών για την εξέταση αιτήσεων συνταξιοδότησης και απονομής σύνταξης (άρθρο 48 παρ. 4),
- Την αναγνώριση υπολειπόμενου χρόνου για λήψη σύνταξης (άρθρο 58 παρ.1),
- Τη ρύθμιση θεμάτων υπαγωγής στο Τ.Ε.ΚΑ.
- Τη μείωση ποσοστού εισφοράς επικουρικής ασφάλισης προς το Επικουρικό Ταμείο Αρωγής Συντακτών Θεσσαλίας Στερεάς Ελλάδας Εύβοιας και το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Συντακτών Πελοποννήσου Ηπείρου Νήσων (άρθρο 12)
- Τον καθορισμό του αρμόδιου οργανισμού για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε περίπτωση διαδοχικής ασφάλισης,
- Τον προσδιορισμό ακαθάριστου συνολικού ποσού επικουρικής σύνταξης
- Με το άρθρο 48 παρ. 4 του ν. 4921/2022 τέθηκαν προθεσμίες για την έκδοση της επικουρικής σύνταξης και της εφάπαξ παροχής. Οι προθεσμίες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν τους 3 μήνες από την ημερομηνία απονομής της κύριας σύνταξης για την επικουρική σύνταξη και 6 μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης για την εφάπαξ παροχή. (βλ. επίσης σημεία II. 6-9)
- Με το άρθρο 53 παρ. 1 του ν. 4921/2022 δίνεται η δυνατότητα στους ασφαλισμένους που συμπλήρωσαν το 67ο έτος της ηλικίας τους έως την 31/12/2022 και στους οποίους υπολείπονται έως 150 ημέρες ασφάλισης ώστε να συμπληρώσουν τον ελάχιστο απαιτούμενο χρόνο για την θεμελίωση δικαιώματος στην επικουρική σύνταξη, να αναγνωρίσουν τις ημέρες αυτές εφόσον ο υπόλοιπος απαιτούμενος χρόνος (4350 έως 4499 η.α.) έχει πραγματοποιηθεί στην πραγματική ασφάλιση και δεν έχουν αναγνωρίσει πλασματικό χρόνο μεγαλύτερο των 5 ετών (βλ. επίσης σημεία II. 6-9).
- Με το άρθρο 53 παρ. 2 του ν. 4921/2022 διευκολύνεται και επιταχύνεται η διαδικασία υπαγωγής στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης προκειμένου να συμπληρωθεί ο ελάχιστος συνολικός αριθμός ημερών ασφάλισης που απαιτείται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Η διάταξη αφορά ασφαλισμένους που έχουν υποβάλλει αίτηση συνταξιοδότησης και έχουν ασφαλισθεί για τουλάχιστον 500 ημέρες εργασίας εντός των τελευταίων 5 ετών από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης (βλ. επίσης σημεία 6-9).

- Με το άρθρο 68 του ν. 4921/2022 επεκτείνεται η υποχρεωτική υπαγωγή του Τ.Ε.Κ.Α. σε όλα τα πρόσωπα που έχουν γεννηθεί από 01/01/2004 και εφεξής, ανεξάρτητα εάν είναι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας, εφόσον είχαν υποχρέωση υπαγωγής στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e- ΕΦΚΑ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. **4997/2022** προβλέφθηκε η μείωση του ποσοστού εισφοράς επικουρικής ασφάλισης για τους ασφαλισμένους του Επικουρικού Ταμείου Αρωγής Συντακτών Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Εύβοιας και του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Συντακτών Πελοποννήσου - Ηπείρου - Νήσων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 25 ν. 4498/2017. Με την διάταξη αυτή εναρμονίζονται τα ποσοστά εισφοράς υπέρ επικουρικής ασφάλισης για τους ανωτέρω αναφερόμενους ασφαλισμένους, με τα ποσοστά εισφοράς υπέρ επικουρικής ασφάλισης, που ισχύουν ήδη από 01.06.2022 και εφεξής για τους ασφαλισμένους του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. (ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3Α του α.ν.248/1967 όπως ισχύει.

Με το άρθρο 21 του ν. 4997/2022, ρυθμίστηκαν θέματα περί απλοποίησης και επιτάχυνσης της διαδικασίας συνταξιοδότησης με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης τα οποία αφορούν και στην επικουρική σύνταξη (βλ. Κεφάλαιο Α - σημείο II -14).

Με το άρθρο 22 του ν. 4997/2022 προσδιορίζεται το ακαθάριστο συνολικό ποσό επικουρικής σύνταξης ή αθροίσματος επικουρικών συντάξεων που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ με σκοπό την αποτροπή της καταβολής υπέρογκων επικουρικών συντάξεων σε πολύ συγκεκριμένες ομάδες συνταξιούχων, οι οποίες, πέρα από το δυσανάλογο βάρος που θα επέφεραν στον κρατικό προϋπολογισμό, θα δημιουργούσαν και συνθήκες ανισότητας μεταξύ των συνταξιούχων.

Με το άρθρο 37 του ν. 4997/2022, δόθηκε η δυνατότητα στους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου να συμμετέχουν προαιρετικά στο Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων.

IV. Αξιολόγηση – πιστοποίηση της αναπηρίας

Γενικά – Εθνική Πύλη Αναπηρίας

Το έτος 2022 αποτελεί ορόσημο για την αναμόρφωση και ψηφιοποίηση τις διαδικασίας αξιολόγησης και πιστοποίησης τις αναπηρίας στην Ελλάδα. Με το ν. 4961/2022 (Α'146), τον Ιούλιο του 2022 δημιουργήθηκε η Εθνική Πύλη Αναπηρίας, η οποία

αποτελεί τον κεντρικό ψηφιακό κόμβο εξυπηρέτησης και πληροφόρησης των ατόμων με αναπηρία. Πιο συγκεκριμένα, η Εθνική Πύλη Αναπηρίας, περιλαμβάνει:

α) το Σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας, που αποτελείται από τα εξής επιμέρους υποσυστήματα:

αα) το Υποσύστημα Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας,

αβ) το Υποσύστημα Κατάρτισης Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), που αποτελεί τμήμα του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.),

αγ) το Υποσύστημα Ιατρικής Αξιολόγησης του ΚΕ.Π.Α.,

β) το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ),

γ) το Μητρώο Παροχών Αναπηρίας, και

δ) το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας.

Η Εθνική Πύλη Αναπηρίας αποτελεί ένα δυναμικά εξελισσόμενο έργο, στο οποίο ενσωματώνονται σταδιακά πρόσθετες λειτουργικότητες. Βασικός σκοπός της Πύλης είναι να υποστηρίζει αποτελεσματικά τα άτομα με αναπηρία, παρέχοντας τις τις απαραίτητες υπηρεσίες και πληροφορίες.

Πιστοποίηση της Αναπηρίας από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ)

- Τι ίσχυε μέχρι την αναμόρφωση της διαδικασίας με το ν.4961/2022;

Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2022, ο πολίτης παραπεμπόταν για αξιολόγηση από το ΚΕ.Π.Α., αφού είχε κάνει πρώτα αίτηση για μια συγκεκριμένη παροχή (προνοιακή ή ασφαλιστική). Η πιστοποίηση που λάμβανε προοριζόταν αποκλειστικά προς αίτηση για την εν λόγω παροχή. Ως αποτέλεσμα, αν ο πολίτης ήθελε να λάβει μια άλλου είδους παροχή, έπρεπε συχνά να περνά εκ νέου αξιολόγηση από το ΚΕ.Π.Α.

- Τι άλλαξε με τον ν.4961/2022 στη διαδικασία αξιολόγησης;

Με το νέο σύστημα, ο πολίτης υποβάλλει μία και μοναδική αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας από το ΚΕ.Π.Α., ανεξαρτήτως της παροχής που επιθυμεί έπειτα να αιτηθεί. Η πιστοποίηση που λαμβάνει είναι ενιαία και τον πιστοποιεί ως προς τα ιατρικά κριτήρια κάθε δυνατής ασφαλιστικής, προνοιακής, κοινωνικής ή άλλου είδους παροχής και γίνεται υποχρεωτικά δεκτή από όλους τους φορείς του Δημοσίου.

Οι αιτήσεις για πιστοποίηση αναπηρίας υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του gov.gr και της «Εθνικής Πύλης Αναπηρίας» στο <https://ekepa.epan.gov.gr/kepa/web/>. Η αίτηση

υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο κατόπιν αυθεντικοποίησής του με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (*taxisnet*). Μετά την υποβολή της αίτησης είτε ηλεκτρονικά, είτε μέσω των σημείων φυσικής εξυπηρέτησης (ΚΕΠ, ΚΚ, ΚΕΠΑ), ανοίγει το ηλεκτρονικό σύστημα κατάρτισης του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου. Ο πολίτης πρέπει να απευθυνθεί στους ιατρούς επιλογής του, οι οποίοι θα συμπληρώσουν ηλεκτρονικά τον ιατρικό εισηγητικό φάκελο μέσω του συστήματος Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης (<https://www.e-prescription.gr/e-rv/d/kepa>). Το μόνο στοιχείο που θα χρειαστούν οι ιατροί επιλογής για τη συμπλήρωση του ιατρικού εισηγητικού είναι ο ΑΜΚΑ. Κατά τ' άλλα η εφαρμογή του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου ελέγχει διαλειτουργικά από μόνη της αν για αυτό τον ΑΜΚΑ υπάρχει ενεργή αίτηση. Σημειώνεται ότι από 16/09/2022, όλοι οι ιατρικοί εισηγητικοί φάκελοι καταρτίζονται αποκλειστικά ψηφιακά και έγχαρτοι φάκελοι δεν γίνονται δεκτοί στο ΚΕΠΑ. Μετά την παρέλευση 10 ημερών από την οριστικοποίηση του Ιατρικού Εισηγητικού Φακέλου, η αίτηση και ο φάκελος αποστέλλονται αυτόματα στο ΚΕΠΑ, το οποίο προγραμματίζει αξιολόγηση από υγειονομική επιτροπή ιατρών ΚΕΠΑ, δια ζώσης ή οίκοθεν, σε κέντρο εξέτασης ΚΕΠΑ ή κατ' οίκον, αναλόγως του περιστατικού, στην πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία. Μετά την αξιολόγηση εκδίδεται Γνωμάτευση από την Υγειονομική Επιτροπή, βάσει της οποίας εκδίδεται η Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΓΑΠΑ) από το ΚΕΠΑ. Η ΓΑΠΑ ορίζει τη διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης αναπηρίας και καταγράφει τις διαπιστωθείσες παθήσεις του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με την κωδικοποίηση νόσων κατά ICD-10, και το ποσοστό ιατρικής αναπηρίας του, καθώς και τις συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία και για τις οποίες ο ενδιαφερόμενος πληροί τις απαιτούμενες ιατρικές προϋποθέσεις. Η τελευταία γίνεται δεκτή και είναι δεσμευτική για τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τις υπηρεσίες του Δημοσίου.

Τέλος, σημειώνεται ότι από 16/09/2022 και στο πλαίσιο του νέου συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης αναπηρίας καταργείται ρητώς η υποχρέωση πληρωμής οποιοδήποτε παράβολου, τόσο ενώπιον Πρωτοβάθμιας (ΑΥΕ), όσο και ενώπιον Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής (ΒΥΕ).

Κανονισμός Λειτουργίας του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ)

Μετά από 11 χρόνια, το 2021 εκδόθηκε ο πρώτος Κανονισμός Λειτουργίας του ΚΕΠΑ, ο οποίος επικαιροποιήθηκε εκ νέου το 2022 με τα δεδομένα της νέας ενιαίας διαδικασίας αξιολόγησης αναπηρίας του ν.4961/2022.

Τα είδη αιτήσεων που είναι διαθέσιμα, μέσω του Υποσυστήματος Ηλεκτρονικής Αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας και η διαδικασία των οποίων αναμορφώθηκε με βάση τον νέο Κανονισμό Λειτουργίας, αφορούν στις εξής διαδικασίες αξιολόγησης:

(α) **Αρχική αίτηση για αξιολόγηση (αρ. 6 του Κανονισμού Λειτουργίας ΚΕ.Π.Α.),** η οποία υποβάλλεται είτε σε περίπτωση που ο πολίτης αξιολογείται για πρώτη φορά, είτε σε περίπτωση που έχει ήδη λήξει η προηγούμενη Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.).

(β) **Αίτηση παράτασης (αρ. 7 του Κανονισμού Λειτουργίας ΚΕ.Π.Α.),** η οποία μπορεί να υποβληθεί κατά το τελευταίο τετράμηνο ισχύος της Γ.Α.Π.Α. για να λάβει νέα Γ.Α.Π.Α. που πιστοποιεί την αναπηρία του.

(γ) **Αίτηση αναθεώρησης (αρ. 9 του Κανονισμού Λειτουργίας ΚΕ.Π.Α.),** η οποία υποβάλλεται οποτεδήποτε εντός της ισχύος της Γ.Α.Π.Α., για τις εξής περιπτώσεις:

- η Γ.Α.Π.Α. δεν περιλαμβάνει αξιολόγηση για ένταξη ή μη σε ισχύουσες διατάξεις κατά την ημερομηνία συνεδρίασης της Υ.Ε., βάσει της ήδη πιστοποιημένης με τη Γ.Α.Π.Α. αναπηρίας,
- ζητείται η υπαγωγή σε διατάξεις που δημοσιεύτηκαν μετά την ημερομηνία συνεδρίασης της Υ.Ε., βάσει της ήδη πιστοποιημένης με τη Γ.Α.Π.Α. αναπηρίας,
- διόρθωσης τυπικών στοιχείων της Γ.Α.Π.Α. που δεν σχετίζονται με την αξιολόγηση από την Υ.Ε. (π.χ. ονοματεπώνυμο, αριθμός ταυτότητας, κλπ.).

(δ) **Αίτηση επιδείνωσης ή προσθήκης νέας πάθησης (αρ. 8 του Κανονισμού Λειτουργίας ΚΕ.Π.Α.),** η οποία μπορεί να υποβληθεί κατ' αρχήν μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της ισχύουσας Γ.Α.Π.Α. και έως τέσσερις (4) μήνες πριν τη λήξη αυτής, εκτός εάν έχει προκύψει νοσηλεία κατά το πρώτο εξάμηνο ισχύος της Γ.Α.Π.Α.. Η παρούσα διαδικασία σκοπό έχει την αξιολόγηση νέων παθήσεων ή τη διαπίστωση της επιδείνωσης ήδη κριθείσας πάθησης από την Υ.Ε., ούτως ώστε να τροποποιηθεί αναλόγως η Γ.Α. και η Γ.Α.Π.Α.

Για τη διαδικασία προσφυγής κατά της πρωτοβάθμιας πιστοποίησης, οι πολίτες θα συνεχίζουν να απευθύνονται στις Γραμματείες ΚΕ.Π.Α., όπως έπρατταν μέχρι σήμερα, αλλά χωρίς την καταβολή παράβολου, μέχρι της παραγωγικής ενσωμάτωσής και αυτής της διαδικασίας στο νέο σύστημα.

Τέλος, συνεχίζει να παρέχεται η δυνατότητα υποβολής ερωτημάτων, διευκρινήσεων και επανελέγχου από υπηρεσίες του Δημοσίου και από τις δικαστικές αρχές επί εκδοθείσας από το ΚΕΠΑ πιστοποίησης.

Ειδικό Σώμα Ιατρών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ)

Με το άρθρο 104 του ν.4961/2022 αναμορφώθηκε το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία του Ειδικού Σώματος Ιατρών ΚΕΠΑ (ΕΣΙ), δηλαδή των ιατρών που στελεχώνουν τις Υγειονομικές Επιτροπές (ΥΕ) του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ). Ειδικότερα, συστήνεται το Μητρώο του Ειδικού Σώματος Ιατρών (ΕΣΙ) του ΚΕΠΑ του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και αναμορφώνεται το σύνολο της προϊσχύουσας νομοθεσίας του Ειδικού Σώματος Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών Αναπηρίας του πρώην ΙΚΑ. Στο νέο Μητρώο έχουν δυνατότητα να ενταχθούν ιατροί τόσο από το Δημόσιο, όσο και από τον Ιδιωτικό τομέα, αντιμετωπίζοντας με αυτό τον τρόπο την ανάγκη εμπλουτισμού του ΕΣΙ με νέους ιατρούς και σύγχρονες ειδικότητες.

Το υπάρχον Ειδικό Σώμα Ιατρών ΚΕΠΑ συγκροτήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2556/1997 (Α'270), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 152 του ν. 3655/2008 (Α'58), και συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 του ν.3863/2010 και αποτελείται στην πράξη από του ιατρούς των πρώην υγειονομικών επιτροπών του ΙΚΑ. Ως εκ τούτου, το Ειδικό Σώμα Ιατρών ΚΕΠΑ αποτελεί μια κλειστή ομάδα ιατρών που δεν ανανεώνεται τόσο με νέα άτομα, όσο και με νέες ειδικότητες. Στο πλαίσιο αυτό, η ρύθμιση συντελεί στη περαιτέρω στελέχωση των Υγειονομικών Επιτροπών του ΚΕΠΑ που λειτουργούν σε όλη την Επικράτεια και συμβάλλει στη μείωση του χρόνου που μεσολαβεί από την υποβολή της αίτησης για αξιολόγηση έως την εξέταση από το ΚΕΠΑ.

Αναθεώρηση του Πίνακα παθήσεων των οποίων η διάρκεια αναπηρίας καθορίζεται επ' αόριστον

Το 2022, με την ΦΕΚ Β'1224/2022 αναθεωρήθηκε ο πίνακας μη αναστρέψιμων παθήσεων, για τις οποίες η διάρκεια αναπηρίας καθορίζεται επ' αόριστον, εισάγοντας σημαντικές και καινοτόμες προσεγγίσεις για κατηγορίες αναπηρίας. Ενδεικτικά, προστέθηκε η μέτριας βαρύτητας αιμορροφιλία, καθώς και η ΧΑΠ 2ου επιπέδου μετά από μία κρίση. Ειδική μνεία αξίζει στις σπάνιες παθήσεις, οι οποίες κρίνονται πλέον μη αναστρέψιμες από τη 2η κρίση, ανεξαρτήτως αποδιδόμενου ποσοστού αναπηρίας

Θεσμικά νομοθετήματα για την αναπηρία 2022

1. Εθνική Πύλη Αναπηρίας και Ψηφιακό Μητρώο Αναπηρίας / ν. 4961/2022 (Α'146) και ΦΕΚ Β'447/2023 και ΦΕΚ Β'932/2023
2. Αναμόρφωση διαδικασίας Αξιολόγησης αναπηρίας στο ΚΕΠΑ / ν. 4961/2022 (Α'146)
3. Ειδικό Σώμα Ιατρών ΚΕΠΑ / ν. 4961/2022 (Α'146)

4. Κανονισμός ΚΕΠΑ / ΦΕΚ Β'4830/2022
5. Νέος Πίνακας Επ' Αόριστον/ ΦΕΚ Β'1224/2022

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ – ΠΡΟΝΟΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

I. Προστασία παιδιού και οικογένειας

α) Επίδομα παιδιού

Συνεχίστηκε το έτος 2022 η χορήγηση του επιδόματος παιδιού που θεσπίστηκε με τις διατάξεις του άρθρου 214 του Ν.4512/2018(ΦΕΚ Α' 5) *«Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις»* και εφαρμόζεται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (57/Β'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Για το έτος 2022 ο προϋπολογισμός του επιδόματος παιδιού ανήλθε σε 979.770.000,00 ευρώ.

β) Επίδομα Γέννησης

Με τις διατάξεις του ν. 4659/2020(ΦΕΚ21/Α') *«Επίδομα γέννησης και λοιπές διατάξεις»* θεσπίστηκε επίδομα γέννησης ύψους δύο χιλιάδων 2.000,00€ ευρώ για τα παιδιά που γεννιούνται στην Ελλάδα. Η διαδικασία για τη χορήγηση επιδόματος γέννησης καθορίστηκε με την αρ. Δ11οικ.8523/236/20(490/Β') Κοινή Υπουργική Απόφαση. Συνοπτικά αναφέρουμε ότι η χορήγηση του επιδόματος γίνεται σε δύο ισόποσες δόσεις των 1.000 ευρώ, με την πρώτη να καταβάλλεται τον επόμενο μήνα από τη γέννηση του παιδιού και τη δεύτερη πέντε μήνες από τη γέννησή του. Δικαιούχοι του επιδόματος είναι τα πρόσωπα που ασκούν την επιμέλεια των παιδιών που γεννιούνται στην Ελλάδα, εφόσον μένουν νόμιμα και μόνιμα στη χώρα και το ετήσιο οικογενειακό τους εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 40.000 ευρώ.

Το επίδομα γέννησης απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, ενώ δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα παρά μόνο εάν ρητά προβλέπεται από το νομοθετικό πλαίσιο οικονομικών ενισχύσεων κοινωνικής προστασίας. Η χρηματοδότηση του επιδόματος γίνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό και αρμόδιος για την καταβολή του είναι ο ΟΠΕΚΑ. Για το έτος 2022 ο προϋπολογισμός του επιδόματος γέννησης ανήλθε σε 143.126.000 ευρώ.

γ) Επίδομα ορεινών και μειονεκτικών περιοχών

Συνεχίστηκε για το έτος 2022 η χορήγηση του επιδόματος ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, το οποίο θεσπίστηκε με το νόμο 3016/2002 για την «Εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 110 Α'). Σκοπός του επιδόματος είναι η οικονομική ενίσχυση των νοικοκυριών που διαβιούν στις περιοχές αυτές και έχουν ιδιαίτερα χαμηλά εισοδήματα, ώστε να ανταποκρίνονται στις βασικές βιοτικές τους ανάγκες. Το επίδομα καταβάλλεται εφάπαξ κατ' έτος στους δικαιούχους μέσω του ΟΠΕΚΑ και η χρηματοδότηση βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Σημειώνεται ότι και το επίδομα ορεινών και μειονεκτικών περιοχών απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, ενώ δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα παρά μόνο εάν ρητά προβλέπεται από το νομοθετικό πλαίσιο οικονομικών ενισχύσεων κοινωνικής προστασίας.

Κατά το έτος 2022, για το επίδομα ορεινών και μειονεκτικών περιοχών το σύνολο του πληρωτέου ποσού ανήλθε σε 4.304.700,00 ευρώ.

δ) Βρεφονηπιακοί σταθμοί

Στο πλαίσιο της δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», των Περιφερειακών Προγραμμάτων και από εθνικούς πόρους, συνεχίστηκε και για το έτος 2021 η παροχή πρόσβασης σε παιδιά προσχολικής ηλικίας σε δομές παιδικής προστασίας (όπως παιδικοί σταθμοί, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας (Β.Σ.Ο.Φ.), Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ).

Σχετικά με τη χρηματοδότηση του προγράμματος για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς, ο προϋπολογισμός της δράσης για την περίοδο 2022-2023 ανέρχεται στο ποσό των 291.200.000, 00 ευρώ. Από το σύνολο του ποσού αυτού, ποσό ύψους 136.336.425 ευρώ, θα προέλθει από πόρους των περιφερειακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, ποσό ύψους 154.863.575,00 ευρώ θα προέλθει από εθνικούς πόρους. Η δράση, επίσης, χρηματοδοτείται και από πιστώσεις ύψους 40.000.000,00 ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

ε) Κατασκηνωτικά Προγράμματα

Αναφορικά με το κατασκηνωτικό πρόγραμμα, και το έτος 2022 οι κατασκηνώνεις λειτούργησαν υπό περιορισμούς λόγω της πανδημίας και η χρηματοδότηση της δράσης ανήλθε σε 3.350.000,00 ευρώ.

στ) Δράσεις που σχεδιάζονται για χρηματοδότηση από το ΕΚΤ (Προγραμματική Περίοδος 2021-2027)

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας, ιδίως των ευάλωτων ομάδων, έχει προτείνει προς χρηματοδότηση δράσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Στόχος είναι, μεταξύ άλλων, η ανάπτυξη σχεδίων δράσης, αλλά και συνεκτικών παρεμβάσεων για τη στήριξη των παιδιών και της οικογένειας.

ζ) Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ)

Το ελληνικό RRP δομείται σε 4 πυλώνες, καθένας από τους οποίους περιλαμβάνει ορισμένα συστατικά (components), τα οποία με τη σειρά τους αποτελούνται από μεταρρυθμίσεις, ή/ και επενδύσεις. Στην αρχιτεκτονική αυτή, κάτω από τον 3ο πυλώνα, βρίσκεται το συστατικό 3.4 με τίτλο: «Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και συμπεριληπτικές κοινωνικές πολιτικές», το οποίο περιλαμβάνει 3 μεταρρυθμίσεις και 6 επενδύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνονται σε σχέση με το παιδί οι κάτωθι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις:

A. Μεταρρύθμιση 2: Παιδική Προστασία (Κωδ: 16919) :

- Ανάπτυξη ολοκληρωμένου προγράμματος σπουδών με στόχο τη γνωστική ανάπτυξη βρεφών και νηπίων (3 μηνών έως 4 ετών) (Κυψέλη) (Μεταρρύθμιση 1)
- Τοποθέτηση παιδιών με αναπηρία με ποσοστό υψηλότερο του 67% ή/και σοβαρή ψυχική νόσο στη φροντίδα επαγγελματιών αναδόχων. (Μεταρρύθμιση 2)
- Μεταφορά εφήβων και ενηλίκων από Δομές παιδικής προστασίας σε ΣΥΔ (Ημιαυτόνομη διαβίωση) (επένδυση 1)
- Επιδότηση της έναρξης λειτουργίας /δημιουργίας νέων δομών πρώιμης φροντίδας σε υφιστάμενες δομές για βρέφη και νήπια από 2 μηνών έως 2,5 ετών (επένδυση 2)
- Δημιουργία ΚΔΑΠ μέσω Τεχνολογίας (STEM) (επένδυση 3)

Χρονοδιάγραμμα : 2022-2025

B. Μεταρρύθμιση 3: Αναπηρία (Κωδ:16904) (μέρος της εμπίπτει στη Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας)

- Πρώιμη παρέμβαση (πilotικό)

- Υποστήριξη της ένταξης ατόμων με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού (ASD)

Χρονοδιάγραμμα : 2022-2025

η) Εγγύηση για το Παιδί (Child Guarantee)

Με πρωτοβουλία του Εθνικού Συντονιστή της Εγγύησης για το Παιδί, βάσει και των διατάξεων του άρθρου 53 του ν. 4837/2021(Α'178), οργάνωθηκε εθνικό Δίκτυο σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για την εκπόνηση του ΕΣΔ. Στο Δίκτυο αυτό συμμετείχαν εκπρόσωποι κεντρικών, τοπικών και περιφερειακών αρχών και φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών, καθώς και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Σημείο εκκίνησης αποτέλεσε η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των ευάλωτων παιδιών στην Ελλάδα και των εμποδίων που αντιμετωπίζουν στην πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, αλλά και μια πρώτη απόπειρα καταγραφής των μέτρων που εφαρμόζονται σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, 400 περίπου εκπρόσωποι του Δικτύου συμμετείχαν σε διαδικτυακή διαβούλευση, που οργάνωσε ο Εθνικός Συντονιστής (στις 14-1-2022), καθώς και σε έρευνα πεδίου, που διεξήχθη στο χρονικό διάστημα από 11 Ιανουαρίου έως τις αρχές Φεβρουαρίου 2022, μέσω της αποστολής δομημένου ερωτηματολογίου και αιτήματος συλλογής στοιχείων για την κατάρτιση του ΕΣΔ, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για το Παιδί. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν ξεχωριστές τηλεδιασκέψεις του Εθνικού Συντονιστή με φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών για προτάσεις σχετικές με την Εγγύηση για το Παιδί.

Σημαντικό ρόλο στην προετοιμασία του ΕΣΔ είχε η συμμετοχή των παιδιών. Η εκπροσώπησή τους διασφαλίστηκε με δυο δράσεις: α) με την ανώνυμη συμπλήρωση ερωτηματολογίου μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας, το οποίο απεστάλη σε γενικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ΕΠΑΛ, σε όλες τις Περιφέρειες πανελλαδικά, κατόπιν σχετικής έγκρισης του Υπουργείου Παιδείας και συναίνεσης των κηδεμόνων τους, β) με τη δημιουργία έξι (6) ομάδων εστιασμένης συζήτησης (focus groups) παιδιών ηλικίας 12-18 ετών, με παιδιά Ρομά, παιδιά με αναπηρία, ασυνόδευτους ανήλικους, παιδιά ΛΟΑΤΚΙ ή από οικογένειες ΛΟΑΤΚΙ, παιδιά που διαβιώνουν σε ιδρύματα, παιδιά σε επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης και παιδιά που προέρχονται από οικογένειες με χαμηλό εισόδημα. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν δύο (2) ομάδες εστίασης από τη UNICEF και το Συνήγορο του Παιδιού με παιδιά διαφόρων ευάλωτων ομάδων.

Εξαρχής, υπήρχε ουσιαστική συνεργασία με τη UNICEF, ως Τεχνικός Σύμβουλος στην ομάδα εργασίας του ΕΚΚΑ για την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για το

Παιδί. Επιπλέον, στην ομάδα εργασίας συμμετείχε το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (πρώην ΕΙΕΑΔ) και ο Συνήγορος του Παιδιού. Στο πλαίσιο ανταλλαγής καλών πρακτικών, πραγματοποιήθηκε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, για την αξιοποίηση μεθοδολογικών εργαλείων στη συλλογή στοιχείων από το δίκτυο των εκπροσώπων.

Τον Μάρτιο του 2022 υπεβλήθη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα προσχέδιο του ΕΣΔ για την Εγγύηση για το Παιδί. Τον Σεπτέμβριο του 2022, υπεβλήθη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το τελικό ΕΣΔ για την Εγγύηση για το Παιδί, κατόπιν της οριστικοποίησης και έγκρισής του από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων. Στη συνέχεια της υποβολής του ΕΣΔ, ο Εθνικός Συντονιστής εκκίνησε τις διαδικασίες της υλοποίησης του ΕΣΔ, που αφορά στην διοικητική παρακολούθηση των δράσεων, καθώς και στην παρακολούθηση των δράσεων μέσω δεικτών, σε συνεργασία με τα Υπουργεία, τη Unicef και άλλους συλλόγους και φορείς, προκειμένου να συνδράμουν με την εμπειρία τους στον κατάλληλο τρόπο παρακολούθησης των δράσεων για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό των παιδιών σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

θ) Εφαρμογή θεσμών υιοθεσίας και αναδοχής

i. Νομοθετικές παρεμβάσεις

Με το άρθρο 58 του ν. 4997/2022 (Α' 219), τροποποιήθηκε το άρθρο 14 του ν. 4538/ 2018 (Α' 85) και επιλύθηκαν προβλήματα που άπτονταν της καταβολής της αμοιβής των εκπαιδευτών που διδάσκουν στα προγράμματα επιμόρφωσης των υποψήφιων ανάδοχων, επαγγελματιών αναδόχων ή θετών γονέων.

Με το ίδιο άρθρο, τροποποιήθηκε το άρθρο 16 του ν. 4538/2018, θέτοντας τις διατάξεις για την εφαρμογή της επαγγελματικής αναδοχής των ανηλίκων με σωματική ή ψυχική αναπηρία, συμπεριλαμβανομένης της νοητικής και αναπτυξιακής, που είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων. Επίσης τροποποιήθηκε ο τρόπος σύστασης της επαγγελματικής αναδοχής, ώστε να μην απαιτείται δικαστική απόφαση για την τοποθέτηση ανηλίκων σε επαγγελματία ανάδοχο, αλλά να τοποθετούνται με την σύναψη σύμβασης μεταξύ του φορέα που προστατεύει τον ανήλικο και τον επαγγελματία ανάδοχο.

ii. Οικονομική Ενίσχυση της Αναδοχής

Για το 2022, δόθηκαν συνολικά 2.839.255,72 Ευρώ, ως οικονομική ενίσχυση της αναδοχής. Ενδεικτικά, τον Δεκέμβριο του 2022, 482 ανάδοχοι λάμβαναν την οικονομική ενίσχυση, για 87 Ενήλικα αναδεχόμενα άτομα και 465 ανήλικα άτομα, σύνολο 552 άτομα ήταν σε επιδοτούμενη αναδοχή. Από αυτά, τα 21 σπούδαζαν, ενώ 97 λάμβαναν προσαύξηση επί του επιδόματος, λόγω αναπηρίας (Πηγή: ΟΠΕΚΑ).

iii. Στατιστικά από το ΠΣ ANYNET (Πηγή: ΕΚΚΑ)

Στα τέλη του 2022, σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύει το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) και με ημερομηνία εξαγωγής στοιχείων την 03/01/2023, καταγράφονται στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων, που τηρείται στο Πληροφοριακό Σύστημα Αναδοχής Υιοθεσίας, 1393 ανήλικα, που παραμένουν σε δομές φιλοξενίας. Από αυτά, 135 ανήλικα ήταν σε πρόταση σύνδεσης με υποψήφιους γονείς και 31 ήταν σε περίοδο προσαρμογής. Από 07/07/2020 έως τις 03/01/2023, είχαν καταγραφεί στο ΠΣ 589 υιοθεσίες και 527 αναδοχές ανηλίκων.

Σημειώνεται ότι στα τέλη του 2022 υπήρχαν καταγεγραμμένες στο ΠΣ 93 Μονάδες Παιδικής Προστασίας (29 ΝΠΔΔ, 52 ΝΠΙΔ, 3 ΝΠΔΔ του Υπ. Δικαιοσύνης και 9 ΝΠΙΔ δομές φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων), ενώ στο ΠΣ είχαν καταγεγραμμένα ανήλικα 15 νοσοκομειακές μονάδες.

iv. Εκπαίδευση – επιμόρφωση προσωπικού Φορέων

Κατά τα έτη 2019-2022, οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το ΕΚΚΑ, πραγματοποίησαν σειρά εκπαιδευτικών συναντήσεων (κυρίως διαδικτυακές) με στελέχη αρμόδιων φορέων για ζητήματα αναδοχών-υιοθεσιών και την παροχή διευκρινήσεων. Κατά τακτά χρονικά διαστήματα οι υπηρεσίες του Υπουργείου προχωρούν σε διαδικτυακές συναντήσεις, κάνοντας χρήση των νέων τεχνολογιών, με φορείς και στελέχη από την επαρχία μέσω των οποίων δίνονται οδηγίες για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου, ενδεικτικά στις 22/11/2022 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή εκπαίδευση στα στελέχη του Δημοτικού Βρεφοκομείου Θεσσαλονίκης «ο Άγιος Στυλιανός».

Από το 2019 το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης υλοποιεί προγράμματα επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων αναφορικά με το θεσμό της αναδοχής. Κατά τη διάρκεια του 2022 πραγματοποιήθηκαν 3 εκπαιδευτικοί κύκλοι τετραήμερης διάρκειας, με θέμα την αξιοποίηση της αναδοχής ως μέσο κοινωνικής προστασίας, όπου αναλύονταν ζητήματα για το θεσμικό πλαίσιο, τη διεξαγωγή της κοινωνικής έρευνας, την σύνταξη του ΑΣΟΑ, κλπ. Το 2022 το ΕΚΚΑ πραγματοποίησε άλλες 6 διαδικτυακές εκπαιδευτικές

συναντήσεις και 3 δια ζώσης συναντήσεις, όπου συμμετείχαν περισσότεροι από 80 επαγγελματίες, στελέχη αρμόδιων φορέων για ζητήματα αναδοχών-υιοθεσιών.

Επιπρόσθετα, το ΕΚΚΑ κατά τη διάρκεια του 2022 υλοποίησε 9 εκπαιδευτικούς κύκλους τριήμερης διάρκειας, για κοινωνικούς λειτουργούς (και ψυχολόγους), οι οποίοι διεξάγουν κοινωνικές έρευνες, μετά από αναφορά για πιθανή κακοποίηση παιδιών και έκδοση σχετικής εντολής του/της Εισαγγελίας Πρωτοδικών/Τμήμα Ανηλίκων. Το θέμα των εν λόγω εκπαιδεύσεων ήταν η χρήση μιας ολοκληρωμένης μεθοδολογίας για τη διαγνωστική εκτίμηση αναγκών του παιδιού και της οικογένειας και υπήρχε ειδική ενότητα για την αναδοχή και ειδικότερα τις διαδικασίες άμεσης, επείγουσας αναδοχής, σύμφωνα με σχετικές ρυθμίσεις και την Εγκύκλιο, υπ' αρ. 5/2021, του Αρείου Πάγου, με στόχο την επιδίωξη υλοποίησης απευθείας τοποθέτησης παιδιών σε ανάδοχες οικογένειες, σε περίπτωση εντολής απομάκρυνσής τους από την βιολογική οικογένεια και αποτροπής της εισαγωγής των παιδιών σε ιδρύματα. Οι εν λόγω επιμορφώσεις πραγματοποιήθηκαν με την στήριξη και σύμπραξη του Συνηγόρου του Πολίτη-Κύκλος για τα Δικαιώματα του Παιδιού, του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας (ΣΚΛΕ), του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού (ΙΥΠ), Εισαγγελικών Αρχών, καθώς εκπρόσωποι των εν λόγω φορέων συμμετέχουν με εισήγησή τους. Συνολικά συμμετείχαν στις επιμορφώσεις περισσότεροι από 190 επαγγελματίες.

v. Έλεγχοι σε ΝΠΙΔ και ΝΠΔΔ κατά τη διάρκεια του 2022

Η Δ/ση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας προχώρησε το 2ο εξάμηνο του 2022 σε ελέγχους σε Μονάδες Παιδικής Προστασίας όσον αφορά τις εγγραφές και τις καταχωρήσεις των ανηλίκων που φιλοξενούν στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων. Συνολικά ελέγχθηκαν 15 Μονάδες Παιδικής Προστασίας και 309 φάκελοι ανηλίκων και τα Ατομικά Σχέδια Οικογενειακής Αποκατάστασης αυτών.

Ασυνόδευτοι Ανήλικοι

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύνολο των αρμοδιοτήτων για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και των χωρισμένων ανηλίκων μεταφέρθηκε κατά τα προηγούμενα δύο έτη στην Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου, κατά το 2022 οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων προέβησαν σε ενέργειες που αφορούν στην ένταξη των ασυνόδευτων ανηλίκων στο εθνικό σύστημα αναδοχής και υιοθεσίας, αρμοδιότητάς του.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου U-CARE (Unaccompanied children in alternative residence), το οποίο υλοποιήθηκε από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και την ΜΚΟ ΑΡΣΙΣ-Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων: (α) διενεργήθηκαν τέσσερα (4) εκπαιδευτικά προγράμματα, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, σε 59 επαγγελματίες φορέων εποπτείας αναδοχής σχετικά με τα ασυνόδευτα παιδιά, σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, (β) δημιουργήθηκαν σύντομα ψηφιακά μηνύματα τα οποία προβλήθηκαν στο διαδίκτυο, σχετικά με την αναδοχή των ασυνόδευτων παιδιών.

Επιπλέον, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων συνεργάστηκαν με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, στο πλαίσιο του Μνημονίου Συνεργασίας που υπεγράφη τον Νοέμβριο 2021 με ισχύ έως τον Δεκέμβριο 2022. Σκοπό του Μνημονίου αποτέλεσε η στήριξη των ενεργειών για την ένταξη των ασυνόδευτων ανηλίκων στο εθνικό σύστημα αναδοχής – υιοθεσίας.

Ειδικότερα, επί των τομέων συνεργασίας:

(α) Πραγματοποιήθηκε κατάρτιση επαγγελματιών των δημοσίων αρχών που συντονίζουν και εποπτεύουν την αναδοχή (πχ Περιφέρειες, Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας) σχετικά με τα ασυνόδευτα και χωρισμένα παιδιά. Διενέργεια 5 διήμερων εκπαιδευτικών προγραμμάτων τον Μάιο 2022, με συμμετοχή 79 κρατικών λειτουργών.

(β) Επεξεργασία του πακέτου επιμόρφωσης για τις ανάδοχες οικογένειες σε σχέση με τα ασυνόδευτα και χωρισμένα παιδιά.

(γ) Εκπαίδευση των ανάδοχων οικογενειών σε συνεργασία με τις εποπτεύουσες αρχές για την ανάδοχη φροντίδα κατόπιν σχετικού αιτήματος από αυτές.

(δ) Παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, σε συνεργασία με τις εποπτεύουσες αρχές για την ανάδοχη φροντίδα, για όσο διάστημα τα ασυνόδευτα παιδιά βρίσκονται σε ανάδοχη φροντίδα.

(ε) Παροχή πρόσθετων υποστηρικτικών υπηρεσιών, ιδίως διερμηνείας και νομικής υποστήριξης, σε ασυνόδευτα παιδιά που βρίσκονται σε ανάδοχη οικογένεια.

(στ) Δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με την αναδοχή ασυνόδευτων και χωρισμένων παιδιών, με στόχο τις προσφυγικές κοινότητες καθώς και το ευρύτερο κοινό και ευαισθητοποίηση των πιθανών ανάδοχων γονέων προσφύγων.

Έως το τέλος 2022 είχαν εγγραφεί στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων (άρθρο 5 του ν. 4538/2018), τα ασυνόδευτα παιδιά ηλικίας έως 12 ετών, τα οποία διέμεναν σε εννέα (9) Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων.

II. Προστασία Ατόμων με Αναπηρία, Ηλικιωμένων και Χρονίως Πασχόντων

A. Άτομα με αναπηρία

α. Προσωπικός Βοηθός για Άτομα με Αναπηρία

Το Μάρτιο του 2022 εκδόθηκαν οι παρακάτω ΚΥΑ:

- Υπ' αρ. 28458/24-03-2022 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1427/Β') «Υλοποίηση Πιλοτικού Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού»
- Υπ' αρ. 28455/24-03-2022 ΚΥΑ (ΦΕΚ 242/Υ.Ο.Δ.Δ.) «Σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης Διεπιστημονικού Χαρακτήρα της παρ. 3 του άρθρου 36 του ν. 4837/2021»

Οι ανωτέρω ΚΥΑ τροποποιήθηκαν ως ακολούθως:

- Υπό στοιχεία Δ12α/Γ.Π.οικ.55175/15-06-2022 «Τροποποίηση της υπ' αρ. 28458/23.3.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων "Υλοποίηση Πιλοτικού Προγράμματος "Προσωπικός Βοηθός για άτομα με αναπηρία"» (Β' 1427) (ΦΕΚ 3007/Β')
- Υπό στοιχεία Δ12α/100831/07-11-2022 «Τροποποίηση της υπό στοιχεία 28455/24.3.2022 κοινής υπουργικής απόφασης "Σύνθεση, συγκρότηση και λειτουργία Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης Διεπιστημονικού Χαρακτήρα του άρθρου 36 παρ. 3 του ν. 4837/2021"» (Υ.Ο.Δ.Δ. 242) (ΦΕΚ 1033/Υ.Ο.Δ.Δ.)

Το πιλοτικό πρόγραμμα ξεκίνησε στις 14 Απριλίου του 2022 με το άνοιγμα της πλατφόρμας υποβολής αιτήσεων από άτομα που ενδιαφέρονται να λάβουν την υπηρεσία. Η πλατφόρμα έκλεισε στις 26 Ιουνίου του 2022 και ακολούθησε η δημοσίευση πρόσκλησης για εκδήλωση ενδιαφέροντος από υποψήφιους Προσωπικούς Βοηθούς. Επιπλέον, δημοσιεύθηκε πρόσκληση από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας για Ψυχολόγους για τη στελέχωση των Ειδικών Επιτροπών Αξιολόγησης, ενώ οι Σύλλογοι Κοινωνικών Λειτουργών, Φυσικοθεραπευτών και Εργοθεραπευτών δημοσίευσαν αντίστοιχες προσκλήσεις προς τα μέλη τους.

Ακολούθησε η επιμόρφωση των Αξιολογητών από την Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας και η δήλωση διαθεσιμότητας εκ μέρους τους για τη διενέργεια των αξιολογήσεων κατ' οίκον.

β. Υπηρεσία εξ αποστάσεως διερμηνείας

Εκδόθηκε η υπ' αρ. 46801/24-05-2022 ΚΥΑ «*Τροποποίηση της υπό στοιχεία οικ. 60136/1580/ 15-12-2017 κοινής υπουργικής απόφασης «Πρόγραμμα Διερμηνείας εξ αποστάσεως Κωφών και Βαρήκοων Ατόμων» (Β' 4590) (ΦΕΚ 2555/Β')*», με την οποία παρατάθηκε η χρηματοδότηση του Προγράμματος έως τις 31-12-2022.

Με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, σας γνωρίζουμε ότι έως τον Δεκέμβριο 2022, η υπηρεσία εξ αποστάσεως διερμηνείας κάλυψε τις επικοινωνιακές ανάγκες περισσότερων από 10.000 ατόμων με προβλήματα ακοής στη χώρα, οι οποίοι προέρχονται από 60 διαφορετικές περιοχές και 27 νησιά. Για την υλοποίηση του προγράμματος υλοποιείται σειρά συμπληρωματικών δράσεων, που αφορούν μεταξύ άλλων, στην επιλογή και επιμόρφωση των διερμηνέων που εργάζονται στο πρόγραμμα, στην επέκταση του προγράμματος relay με σταθερούς σταθμούς επικοινωνίας (πilotικά) κ.ο.κ.

γ. Προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρία

Η διαδικασία ενσωμάτωσης της Οδηγίας ΕΕ 2019/882 συνεχίστηκε κατά τα έτη 2021 και 2022 με συναντήσεις τόσο διά ζώσης όσο και διαδικτυακές και η Οδηγία ενσωματώθηκε με το ν. 4992/2022 (ΦΕΚ 215/Α').

δ. Αποϊδρυματοποίηση

Στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος της Αποϊδρυματοποίησης, τον Ιούλιο του 2022 ελήφθη έγκριση για τη δημιουργία των δύο Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) στο Νέο Ψυχικό και στον Νέο Κόσμο από το Τμήμα Πολιτικών και Προγραμμάτων Αποϊδρυματοποίησης ΑμεΑ, Ηλικιωμένων και Χρονίως Πασχόντων της Δ/σης Πολιτικών ΑμεΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Παράλληλα, προκηρύχθηκαν οι θέσεις θεραπευτών οι οποίοι/ες θα αναλάβουν την αξιολόγηση και προετοιμασία των περιθαλπόμενων της δομής ΑμεΑ των Λεχαινών που προορίζονται για μετεγκατάσταση σε ΣΥΔ στην Αττική.

Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, πραγματοποιήθηκε η μετεγκατάσταση 8 ενοίκων με βαριές αναπηρίες του Παραρτήματος ΑΜΕΑ Λεχαινών του ΚΚΠΠΑΔ σε 2 ΣΥΔ, οι οποίες τελούν σε πλήρη λειτουργία, ενώ αναμένεται να λειτουργήσουν άλλες 4 στο προσεχές διάστημα.

ε. Συμπερίληψη Ατόμων με Αναπηρία στην Κοινότητα

Με την υπ' αριθμ. 1734/2022 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΑΔΑ: ΨΤΥΑΑ46ΜΤΛΚ-ΚΓ4) συστάθηκε Ομάδα Εργασίας για την Ανεξάρτητη Διαβίωση και Συμπερίληψη των Ατόμων με Αναπηρία στην Κοινότητα, με έργο την εκπόνηση πορίσματος για την κατάρτιση νέας εθνικής στρατηγικής για την προώθηση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία. Στην Ομάδα Εργασίας, εκτός από αρμόδια στελέχη της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συμμετέχουν ο Πρόεδρος της ΕΣΑμεΑ, ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ και εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού.

Β. Ηλικιωμένοι και χρονίως πάσχοντες

Σε ό,τι αφορά την προστασία των ηλικιωμένων, κατά τα έτη 2021 και 2022, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:

Στην κατεύθυνση της ενθάρρυνσης παραμονής των ηλικιωμένων στο οικείο τους περιβάλλον, της ενίσχυση της αυτονομίας και της ανεξάρτητης διαβίωσής τους, και εντέλει της πρόληψης της ιδρυματοποίησης, υλοποιήθηκε από την Παγκόσμια Τράπεζα το έργο «Ανάπτυξη στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας των ηλικιωμένων στην Ελλάδα» (Development of a strategy for the reform of social care services for the elderly in Greece), στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας της Γενικής Δ/νσης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ε.Ε. (DG Reform).

Στόχο του έργου αποτέλεσε η υποστήριξη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της Μακροχρόνιας Φροντίδας Ηλικιωμένων στην Ελλάδα, μέσω της ουσιαστικής κατανόησης της συνολικής ζήτησης και της συνολικής προσφοράς των σχετικών υπηρεσιών. Από το έργο προέκυψαν δύο τελικά αποτελέσματα:

Α. Τεχνική έκθεση με τη χαρτογράφηση της τρέχουσας κατάστασης των υπηρεσιών μακροχρόνιας φροντίδας ηλικιωμένων στην Ελλάδα, με έμφαση i) στην ανάλυση της ζήτησης για υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας ηλικιωμένων στην Ελλάδα και ii) στην παροχή υπηρεσιών από τα δημόσια χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Β. Σημείωμα πολιτικής που να περιγράφει τα βασικά στοιχεία που προτείνονται για τη χάραξη μίας στρατηγικής για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης των υπηρεσιών μακροχρόνιας Φροντίδας ηλικιωμένων στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται η ανάγκη διενέργειας ενός πιλοτικού προγράμματος με στόχο τη διερεύνηση των

δυνατοτήτων εφαρμογής των προτεινόμενων πολιτικών, πριν την εφαρμογή της μεταρρύθμισης σε εθνικό επίπεδο.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4549/2018 (Α' 105), όπως τροποποιήθηκε και διαμορφώθηκε με το άρθρο 65 του ν. 4931/2022 (Α' 94), η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας από φορείς που συμβάλλονται με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), δύναται να χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με μεταβίβαση πιστώσεων προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης, καθώς και της υπ' αριθμ. 91778/4-10-2022 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας χρηματοδότησης φορέων παροχής υπηρεσιών κλειστής φροντίδας προς άτομα με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες και ηλικιωμένους» (Β' 5186), για το α' εξάμηνο του 2022 ο ΕΟΠΥΥ χρηματοδοτήθηκε από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας με το ποσό των 16.956.794, 29 € για την κάλυψη τροφείων σε συμβεβλημένες με τον εν λόγω φορέα δομές παροχής υπηρεσιών κλειστής φροντίδας σε άτομα με αναπηρία, χρονίως πάσχοντες και ηλικιωμένους.

III. Κοινωνική Αλληλεγγύη – Προνοιακές Παροχές

A. Δράσεις προστασίας ατόμων και οικογενειών που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας

α) Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

Κατά τη διάρκεια του έτους 2022 συνεχίστηκε η καθολική εφαρμογή του προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» σε όλους τους δήμους της χώρας.

Το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) είναι ένα προνοιακό πρόγραμμα που στοχεύει α) στην εισοδηματική ενίσχυση των ατόμων που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, β) την προώθησή τους και διασφάλιση της πρόσβασής τους σε κοινωνικές υπηρεσίες και αγαθά και γ) την υποστήριξη των δικαιούχων του προγράμματος για την ένταξη ή την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. Τον Δεκέμβριο του 2022 υπήρξαν 224.676 εγκεκριμένα αιτήματα νοικοκυριών, που αντιστοιχούν σε 391.339 μέλη νοικοκυριού.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αποτελεί η πλατφόρμα του Προγράμματος, η οποία δίνει τη δυνατότητα διασύνδεσης με βάσεις δεδομένων άλλων υπηρεσιών για τη διασταύρωση των οικονομικών στοιχείων των δικαιούχων. Με αυτόν τον τρόπο

αποτυπώνεται η εικόνα των τελευταίων έξι μηνών, όσον αφορά στα εισοδήματα και τη σύνθεση των νοικοκυριών και παρέχεται άμεση οικονομική ενίσχυση σε όσους έχουν πρόσφατα μείνει άνεργοι ή έχουν μειωθεί τα εισοδήματά τους. Το Πρόγραμμα δεν έχει στόχο μόνο την οικονομική ενίσχυση των αιτούντων αλλά συνδυάζει και άλλες συμπληρωματικές κοινωνικές υπηρεσίες, παροχές και αγαθά, όπως χαρακτηριστικά, τη δυνατότητα ένταξης στο Πρόγραμμα Επισιτιστικής και Βασικής Υλικής συνδρομής του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ), καθώς και στο κοινωνικό τιμολόγιο παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας, την έκπτωση στο τιμολόγιο ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ, αλλά και την προσπάθεια επέκτασης του κοινωνικού τιμολογίου ύδρευσης σε δήμους και δημοτικές επιχειρήσεις όλης της χώρας.

Το ΕΕΕ δεν αποτρέπει τους δικαιούχους από την αναζήτηση εργασίας αφού δεν διακόπτεται με την έναρξή της και η εισοδηματική ενίσχυση παραμένει σταθερή για έξι (6) μήνες, λαμβάνοντας υπόψη την εισοδηματική τους κατάσταση έξι μήνες πριν την έγκριση της αίτησής τους. Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του Προγράμματος είναι η επανένταξη των δικαιούχων στην αγορά εργασίας μέσω υπηρεσιών ενεργοποίησης, συμμετοχή σε προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα ή απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας. Επιπλέον, τα νοικοκυριά με ανήλικα μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν τη φοίτησή τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, υποχρέωση που ελέγχεται είτε ηλεκτρονικά μέσω διασύνδεσης με την αντίστοιχη πλατφόρμα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων είτε μέσω βεβαίωσης φοίτησης από την αρμόδια σχολική μονάδα.

Ειδικότερα μέτρα ενίσχυσης των ωφελουμένων του ΕΕΕ

- Με το άρθρο 54 του ν. 4917/2022 (Α'67), προβλέφθηκε η έκτακτη προσαύξηση σε δικαιούχους του ΕΕΕ, των οποίων η ισχύς της εγκριτικής απόφασης χορήγησής της δεν είχε ανασταλεί. Η άπαξ προσαύξηση καταβλήθηκε στους δικαιούχους την 21η Απριλίου 2022.
- Με το άρθρο 4 του ν. 4997/2022 (Α'219), προβλέφθηκε η έκτακτη προσαύξηση σε δικαιούχους του ΕΕΕ, των οποίων η ισχύς της εγκριτικής απόφασης χορήγησής της δεν είχε ανασταλεί. Η άπαξ προσαύξηση καταβλήθηκε στους δικαιούχους την 20η Δεκεμβρίου 2022.
- Στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» έχει ενταχθεί το έργο Κοινωνική Επανένταξη των πλέον ευάλωτων ομάδων (Social Reintegration of the Most Vulnerable Groups), στόχος του οποίου είναι η υποστήριξη των πλέον ευάλωτων ομάδων και συγκεκριμένα των ωφελουμένων του ΕΕΕ καθώς και αστέγων

στην (επαν)ένταξή τους στην αγορά εργασίας μέσω προγραμμάτων: (α) ανάπτυξης δεξιοτήτων και (β) απασχόλησης.

β) Ευρωπαϊκό Ταμείο Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA)

Συνεχίζεται η υλοποίηση του προγράμματος διανομής τροφίμων και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Βοήθειας προς τους Απόρους. Το TEBA έχει ευθυγραμμιστεί με τους όρους του ΕΕΕ από το 2017, την περίοδο δηλαδή της καθολικής εφαρμογής του ΕΕΕ. Ειδικότερα, και σύμφωνα με την υ.α. Δ23/οικ.17108/875 (Β'1474), όπως ισχύει, από 1-6-2017 ωφελούμενοι του TEBA καθίστανται αυτοδίκαια οι εκάστοτε δικαιούχοι του ΕΕΕ, καθιστώντας το TEBA αναπόσπαστο μέρος του 2ου πυλώνα του ΕΕΕ. Στο πλαίσιο των μέτρων που ελήφθησαν για την εξυπηρέτηση των ωφελουμένων και την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού πραγματοποιήθηκαν κατ' οίκον διανομές τροφίμων στους δικαιούχους του TEBA.

γ) Φαρμακευτική περίθαλψη

Με το άρθρο 33 του ν. 4368/2016 (ΦΕΚ 21 τ.Α') και την υπ' αρ. Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132/2016 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 908 τ.Β'), προβλέφθηκε η δωρεάν πρόσβαση των ανασφαλιστών πολιτών για ιατρική περίθαλψη στο Ε.Σ.Υ., καθώς και η πρόσβασή τους σε φαρμακευτική περίθαλψη με τους όρους που ισχύουν για τους ασφαλισμένους πολίτες. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα απαλλαγής από την επιβολή συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη για οικονομικά αδύναμους και άλλες ευάλωτες κατηγορίες πολιτών.

Β. Δράσεις για την προστασία αστεγών

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΕΓΟΥΣ»

Με το άρθρο 15 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ 235 Α') θεσμοθετείται το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους αστεγούς» ως μόνιμη δημόσια πολιτική για την καταπολέμηση της αστεγίας. Ειδικότερα θεσπίστηκε η ανά διετία εφαρμογή του από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 10.000.0000€.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις πυλώνες:

- Επιδότηση ενοικίου για διάστημα 24 μηνών, καθώς και κάλυψη δαπανών για οικοσκευή και λοιπές λειτουργικές ανάγκες του νοικοκυριού.

- Παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης και διασύνδεσης με συμπληρωματικές κοινωνικές παροχές και υπηρεσίες, μεταξύ άλλων το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και το επίδομα στέγασης.
- Υπηρεσίες ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία, μεταξύ άλλων, επιδότηση εργασίας, κάλυψη μη μισθολογικού κόστους, επιδότηση για δημιουργία επιχείρησης κτλ.

Κατά το έτος 2022 εκδόθηκαν οι Αποφάσεις Έγκρισης Δικαιούχων φορέων και ξεκίνησε η υλοποίηση του προγράμματος. Έως το τέλος του έτους εντάχθηκαν στο πρόγραμμα 535 νοικοκυριά με συνολικά 800 ωφελούμενους.

2) ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

Κατά τη διάρκεια του 2022 συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης», το οποίο θεσπίστηκε με το ν. 4472/2017 (ΦΕΚ 74 τ.Α') και ξεκίνησε να υλοποιείται το Μάρτιο του 2019. Στόχος του προγράμματος είναι η ενίσχυση των νοικοκυριών με χαμηλά εισοδήματα που επιβαρύνονται με το κόστος ενοικίου για την πρώτη κατοικία τους. Η υποβολή της αίτησης γίνεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας απευθείας από τον αιτούντα ή μέσω της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου ή το Κέντρο Κοινότητας. Το ποσό της επιδότησης ανέρχεται σε 70€/μήνα για το μονοπρόσωπο νοικοκυριό αυξανόμενο κατά 35€/μήνα για κάθε επιπλέον άτομο και έως του ποσού των 210€ ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού. Στη μονογονεϊκή οικογένεια χορηγείται επιπλέον προσαύξηση 35 ευρώ το μήνα. Στα νοικοκυριά με απροστάτευτο/α τέκνο/α, ορίζεται επιπλέον προσαύξηση 35 ευρώ το μήνα για κάθε απροστάτευτο τέκνο. Το συνολικό εισόδημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 21.000€, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού. Τον Δεκέμβριο του 2022 αριθμός των εγκεκριμένων αιτήσεων ανήλθε σε 274.373 και τα μέλη των ωφελούμενων νοικοκυριών σε 688.676 άτομα.

Στο πλαίσιο των μέτρων προστασίας από τη διάδοση του κορωνοϊού, με στόχο αφενός την αποφυγή συνωστισμού στις κοινωνικές υπηρεσίες και τα κέντρα κοινότητας αφετέρου την απρόσκοπτη εισοδηματική ενίσχυση των ωφελουμένων του προγράμματος, δόθηκαν παρατάσεις ισχύος των εγκριτικών αποφάσεων, με τις ίδιες αποφάσεις που περιγράφονται ανωτέρω για το πρόγραμμα Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.

3) ΔΟΜΕΣ ΑΣΤΕΓΩΝ

Οι δομές αστέγων λειτουργούν βάσει της υπ'αρ. Δ23/οικ.19061-1457/2016 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 1336 τ. Β') «Καθορισμός πλαισίου ελάχιστων προδιαγραφών για Δομές Παροχής Υπηρεσιών σε Αστέγους», με την οποία ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας Υπνωτηρίων, Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, Ξενώνων Μεταβατικής Φιλοξενίας και Υποστηριζόμενων Διαμερισμάτων για αστέγους. Η συνολική δυναμικότητα των στεγαστικών δομών ανήλθε το Δεκέμβριο του 2022 σε 1.070 θέσεις.

4) ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΔΟΜΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ

Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (<https://www.astegoi.gov.gr/referral/>) οι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σε αστέγους διασυνδέονται ηλεκτρονικά, υποβάλλουν και διαχειρίζονται στεγαστικά αιτήματα μέσω on line παρακολούθησης της διαθεσιμότητας κλινών συμβατών με το προφίλ των αιτούντων στέγαση. Η πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα:

- Καταγραφής του αριθμού των στεγαστικών αιτημάτων και ταχύτερης εξυπηρέτησης τους μέσω on line παραπομπών,
- Εξαγωγής στοιχείων για το προφίλ των ατόμων που αιτούνται στέγαση και εξυπηρετούνται από δομές αστέγων,
- Εξαγωγής στοιχείων για το είδος και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών των δομών αστέγων (όπως ενδεικτικά, για την πληρότητα κάθε δομής, τη μέση διάρκεια παραμονής ατόμων σε κάθε δομή, μέση διάρκεια αναμονής για εξυπηρέτηση κλπ), με στόχο την καλύτερη παρακολούθηση και αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και τον επανασχεδιασμό τους.

Ο καθορισμός του πλαισίου διαδικασιών για την καταγραφή και διαχείριση στεγαστικών αιτημάτων και τη διασύνδεση των φορέων παροχής υπηρεσιών σε αστέγους έγινε με την αρ. πρωτ. 92262/5-10-2022 ΚΥΑ (ΦΕΚ 5252 Β) και η λειτουργία της πλατφόρμας ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2022.

5) ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ/ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΙΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Έχει ενταχθεί στη νέα προγραμματική περίοδο του Ταμείου Ανάκαμψης πιλοτικό πρόγραμμα με τίτλο «Δημιουργία δικτύου κοινωνικής/ οικονομικά προσιτής κατοικίας», το οποίο στοχεύει στην πρόληψη και αντιμετώπιση του στεγαστικού αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού που απειλούνται ή βιώνουν έλλειψη

στέγης μέσω της ένταξης μέρους του αδρανούς ιδιωτικού και δημόσιου στεγαστικού αποθέματος σε ένα σχήμα οικονομικά προσιτής ενοικιαζόμενης κατοικίας.

Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 1.000.000€ για 100 διαμερίσματα, (10.000€ επιδότηση επισκευών ή και ενεργειακής αναβάθμισης/διαμέρισμα για 70 διαμερίσματα στο Δήμο Αθηναίων και 30 διαμερίσματα στο Δήμο Θεσσαλονίκης).

Σε συνέχεια του ανωτέρω πιλοτικού προγράμματος, έχει υποβληθεί πρόταση για ένταξη στη νέα προγραμματική Περίοδο ΕΣΠΑ δράσης για τη Δημιουργία δικτύου κοινωνικής/ οικονομικά προσιτής κατοικίας στα μεγάλα αστικά κέντρα ("Social housing for the most vulnerable groups"). Βάσει των οριζόμενων στην πρόταση, το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε επίπεδο Δήμων μέσω της λειτουργίας γραφείων κοινωνικής μίσθωσης και θα στοχεύει στην ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση μέρους του αδρανούς αποθέματος κατοικιών και τη διάθεση αυτών με συμβόλαιο μακροχρόνιας μίσθωσης, με χαμηλό ενοίκιο για τη στέγαση ευάλωτων ομάδων. Ο προϋπολογισμός θα ανέλθει στα 13 εκατ. €.

6) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΑΛΥΨΗ»

Θεσπίστηκε με το αρ. 8 του ν. 5006/2022 (ΦΕΚ 239 Α') το πρόγραμμα «Κάλυψη», με το οποίο επιδιώκεται η αξιοποίηση του υφιστάμενου αποθέματος διαμερισμάτων του προγράμματος ΕΣΤΙΑ για την υλοποίηση προγράμματος κοινωνικής κατοικίας. Στόχος του προγράμματος είναι η διάθεση τουλάχιστον 1.000 ιδιωτικών κατοικιών ως κοινωνικές κατοικίες σε νέους ηλικίας 25-39 ετών, δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, χωρίς ιδιόκτητη πρώτη κατοικία. Η επιλογή των ωφελούμενων θα γίνει με αντικειμενικά κριτήρια με προτεραιότητα σε άτομα με αναπηρία, μονογονεϊκές οικογένειες, τρίτεκνους και πολύτεκνους. Το πρόγραμμα θα καλύπτει το κόστος μίσθωσης της κατοικίας για διάστημα τριών ετών και τυχόν δαπάνες επισκευών, όπου απαιτείται. Το συνολικό κόστος θα ανέλθει σε 21,5 εκατομμύρια ευρώ.

Γ. Δράσεις κοινωνικής ένταξης και συνοχής

α) *Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (ΕΜ)*

Σύμφωνα με στοιχεία της πλατφόρμας των Κέντρων Κοινότητας, έως 31/12/2022, τα Κέντρα δέχθηκαν 3.336.460 επισκέψεις, ενέγραψαν 795.719 ωφελούμενους και πραγματοποίησαν 150.052 παραπομπές.

β) *Εθνικό Μητρώο Φορέων Ιδιωτικού Τομέα Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα και Ηλεκτρονικό μητρώο φορέων (Ν.2646/1998 και Ν. 4455/2017 αντίστοιχα)*

Στο Εθνικό Μητρώο Φορέων Ιδιωτικού Τομέα Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα του Ν.2646/1998 ήταν εγγεγραμμένοι 1.677 φορείς, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) και ο αριθμός των πιστοποιημένων φορέων (ΝΠΙΔ) κοινωνικής φροντίδας ανήλθε σε 391. Στο ηλεκτρονικό Μητρώο Φορέων του Εθνικού Μηχανισμού Παρακολούθησης Κοινωνικών Πολιτικών (Ν.4455/2017) ήταν εγγεγραμμένοι:

- 1.144 ιδιωτικοί φορείς με 661 Υποκαταστήματα/Παραρτήματα,
- 280 φορείς, ΝΠΙΔ που παρείχαν υπηρεσίες κλειστής φροντίδας, με 6.338 ωφελούμενους, και
- 1.184 φορείς, ΝΠΙΔ που παρείχαν υπηρεσίες ανοιχτής φροντίδας, με 23.128 ωφελούμενους.

γ) *Πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα»*

Κατά το σχολικό έτος 2021-2022, το Πρόγραμμα κάλυψε 224.335 μαθητές/τριες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 1.620 δημοτικών σχολείων της χώρας. Φορέας υλοποίησης ήταν ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), εποπτευόμενος οργανισμός του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Δ. Δράσεις Στεγαστικής Πολιτικής της Δ.ΥΠ.Α.

Κατά το έτος 2022 οι κυριότερες παρεμβάσεις στην κατεύθυνση ικανοποίησης του συνταγματικού δικαιώματος στην επαρκή στέγαση -Άρθρο 21 του Συντάγματος, παρ. 4.: «Η απόκτηση κατοικίας από αυτούς που την στερούνται ή που στεγάζονται ανεπαρκώς αποτελεί αντικείμενο ειδικής φροντίδας του Κράτους»- αποτελούν οι νομοθετικές ρυθμίσεις του άρθρου 3 Ν.4921/2022 (ΦΕΚ 75Α) και των άρθρων 1-24 Ν.5006/2022 (ΦΕΚ 239Α).

Συγκεκριμένα η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, μέσω του ν. 4921/2022 «Δουλειές Ξανά και άλλες διατάξεις», αναλαμβάνει πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση της νέας στρατηγικής κοινωνικής στεγαστικής πολιτικής στη χώρα μας. Το πεδίο δικαιούχων της διευρύνεται αφού όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 3 εδ. στ' στους σκοπούς της Δ.ΥΠ.Α. περιλαμβάνεται «η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής

για το εργατικό δυναμικό και τις οικογένειες αυτού, καθώς και για τους νέους της χώρας εν γένει ή άλλες ειδικότερες κατηγορίες που προβλέπονται κάθε φορά από τον νόμο, αναφορικά με τη στεγαστική τους συνδρομή και προστασία και τις λοιπές μορφές ενίσχυσης αυτών όπως χορήγηση επιδομάτων, επιδοτήσεων, χρηματοδοτήσεων ή άλλων παροχών και προγραμμάτων».

Με ενισχυμένες αρμοδιότητες και νέα διαθέσιμα εργαλεία κοινωνικής και αναπτυξιακής προσέγγισης, που επιτρέπουν μεταξύ άλλων την αξιοποίηση της «αδρανούς» ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου, καλείται να υλοποιήσει προγράμματα, όπως αυτά εξειδικεύονται στο ν. 5006/2022 (ΦΕΚ 239Α) «Σπίτι μου και άλλες διατάξεις», σκοπός των οποίων είναι η αποτελεσματική στήριξη των νέων και ειδικά των νέων ζευγαριών ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγη, είτε σε επίπεδο μίσθωσης (μέσω προσφοράς ελεγχόμενου μισθώματος), είτε σε αυτό της κυριότητας (rent to own, χαμηλότοκα ή άτοκα στεγαστικά δάνεια).

Σύμφωνα με το Ν.5006/2022 (ΦΕΚ Α'239) μεταξύ άλλων:

α) θεσπίζεται το πρόγραμμα «Σπίτι μου», με αντικείμενο τη χορήγηση χαμηλότοκων ή άτοκων δανείων από πιστωτικά ιδρύματα σε νέα άτομα ή νέα ζευγάρια, με σκοπό την απόκτηση πρώτης κατοικίας με συμμετοχή της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης στη χρηματοδότηση των δανείων,

β) ορίζεται η έννοια της κοινωνικής αντιπαροχής, που αποτελεί μία νέα μορφή σύμπραξης μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, με ειδικό αντικείμενο την οικοδόμηση αδόμητων ακινήτων που ανήκουν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, χωρίς κόστος για τον φορέα και τη διάθεση των οριζόντιων ανεγερθησόμενων ιδιοκτησιών με ελεγχόμενο μίσθωμα (μετά το πέρας του χρόνου εκμετάλλευσης ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει το ακίνητο στον ιδιοκτήτη φορέα).

Η στεγαστική μέριμνα του κράτους προς τους πολίτες-δικαιούχους του που έχουν ανάγκη τίθεται σε άμεση προτεραιότητα, δεδομένου ότι, μετά από δέκα και πλέον χρόνια από την κατάργηση του Ο.Ε.Κ., ενεργοποιούνται προγράμματα Στεγαστικής Συνδρομής, που κατ' αρχάς και κατά προτεραιότητα στοχεύουν στη στήριξη της πληθυσμιακής ομάδας δικαιούχων 25-39 ετών, κυρίως χαμηλών εισοδημάτων, ακριβώς στη λογική της στήριξης της οικογένειας και την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, μεταξύ άλλων. Η Δ.ΥΠ.Α., ως ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας, με διαχείριση χαρτοφυλακίου αδόμητων γεωτεμαχίων άνω των 4.000 στρεμμάτων ανά την επικράτεια, καλείται να διαδραματίσει πρωτεύοντα ουσιαστικό ρόλο στην εφαρμογή της πολιτικής Στεγαστικής Συνδρομής και Προστασίας των δικαιούχων.

Τέλος αναφέρονται και άλλες συναφείς παρεμβάσεις προς ρύθμιση ζητημάτων Δ.ΥΠ.Α. που άπτονται στεγαστικού περιεχομένου προς αποκατάσταση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, για την οριστική παραχώρηση κατοικιών στους δικαιούχους τους, όπου αυτή εκκρεμεί, ή την διευκόλυνση της διαβίωσης και της ρύθμισης σχέσεων συνιδιοκτητών στα οικιστικά συγκροτήματα, όπου έχουν εκδοθεί οριστικά παραχωρητήρια, και συγκεκριμένα περιλαμβάνονται:

- Στο Ν.4921/2022 άρθρο 73 “Μεταβίβαση κυριότητας κατοικιών των οικισμών «ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ Ι & ΙΙ» προς τον Δήμο Φυλής”, καθώς και
- Στο Ν.4997/2022:
 - Άρθρο 61 «Σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών σε οικισμούς του πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας»,
 - Άρθρο 62 «Παραχώρηση ρυμοτομούμενων τμημάτων στη Δημοτική Ενότητα Ελευσίνος του Δήμου Ελευσίνας»,
 - Άρθρο 63 «Καθορισμός τιμήματος για τη μεταβίβαση κυριότητας κατοικιών που έχουν ανεγερθεί μέσω κοινών στεγαστικών προγραμμάτων του πρώην Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και του πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας».

IV. Κοινωνική ένταξη Ρομά

A. Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ολοκλήρωσε την εκπόνηση και έχει θέσει σε εφαρμογή τη νέα Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030, η οποία αντικατοπτρίζει για πρώτη φορά μια ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση για την άρση των όρων του κοινωνικού αποκλεισμού, στη βάση των κατευθύνσεων και στόχων, που έχουν τεθεί για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στο ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο ως το 2030, στη Σύσταση της 12ης Μαρτίου 2021, καθώς και στο Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

Η νέα Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030 είναι το αποτέλεσμα μακράς συμμετοχικής διαδικασίας, στην οποία συμμετείχαν όλα τα αρμόδια υπουργεία και εμπλεκόμενοι φορείς, καθώς και ευρείας διαβούλευσης με αντιπροσωπευτικές οργανώσεις και εκπροσώπους της κοινότητας

των Ρομά. Αποτελεί την εφαρμογή τεκμηριωμένης πολιτικής (evidence based policies) που βασίζεται στη συστηματική χαρτογράφηση των Ρομά στην Ελλάδα και στον εντοπισμό των αναγκών των Ρομά σε τοπικό επίπεδο, ώστε να συντονίζεται η ανάπτυξη ειδικών, προσαρμοσμένων στις ανάγκες, τοπικών παρεμβάσεων.

Το Σχέδιο Δράσης της ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030 διαρθρώνεται σε 4 πυλώνες, 27 συνολικά Θεματικά Μέτρα και ένα πλέγμα 213 γενικών (mainstream) και ειδικών (targeted) δράσεων/ έργων, με βάση τις υφιστάμενες ανάγκες της ομάδας στόχου και τους διαθέσιμους πόρους.

- ΠΥΛΩΝΑΣ Ι. *«Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά»*
- ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙ. *«Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά (εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»*
- ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ. *«Πρόληψη και καταπολέμηση των στερεοτύπων και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά»*
- ΠΥΛΩΝΑΣ ΙV. *«Πρωώθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή».*

Ωφελούμενοι της Στρατηγικής είναι οι Ρομά οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, δηλαδή όσοι διαθέτουν την ελληνική ιθαγένεια, Ρομά πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν το δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις εξής ομάδες:

- Ρομά που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού,
- Παιδιά και νέοι Ρομά,
- Ρομά εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης (NEETs),
- Γυναίκες Ρομά,
- Αλλοδαποί Ρομά (σε συνέργεια με το πεδίο παρέμβασης της μεταναστευτικής πολιτικής για αλλοδαπούς Ρομά.).

Η ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030 διασυνδέεται με τις λοιπές συναφείς εθνικές στρατηγικές π.χ. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και τη Μείωση της Φτώχειας 2021 – 2027, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες 2020 – 2023, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού 2021 – 2023, κ.λπ.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, και μέσα από το σχεδιασμό της νέας στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, έχει διαμορφωθεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικών που μέσα από γενικές και στοχευμένες παρεμβάσεις εστιάζει στην προώθηση της

ευημερίας και της κοινωνικής συμμετοχής των παιδιών Ρομά στις τοπικές κοινότητες και την προώθηση αποτελεσματικών λύσεων σε επίμονα ζητήματα. Προς τούτο, προωθούνται τα εξής:

- συστηματική χαρτογράφηση των Ρομά στην Ελλάδα.
- βελτίωση συνθηκών διαβίωσης στους οικισμούς Ρομά
- καθιέρωση στρατηγικών συνεργασιών με βασικούς εμπλεκόμενους φορείς
- ενίσχυση της περιφερειακής και τοπικής προσέγγισης, ενθαρρύνοντας την υλοποίηση και ωρίμανση παρεμβάσεων και συνεργειών σε κομβικά τοπικά ζητήματα.
- εστίαση για πρώτη φορά στην πρόληψη και καταπολέμηση των στερεοτύπων και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά καθώς και στην προώθηση της ενεργού συμμετοχής τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή.
- ενδυνάμωση των παιδιών και των νέων Ρομα για την ένταξη και παραμονή τους στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση, στην παροχή κινήτρων για επιμελή σχολική φοίτηση, και την ενίσχυση της συμμετοχής σε κοινωνικές δραστηριότητες όπως παιδικές κατασκηνώσεις.
- ενίσχυση των Παραρτημάτων Ρομα των Κέντρων Κοινότητας σε Δήμους με υψηλές συγκεντρώσεις Ρομα σε όλη τη χώρα για την παροχή ψυχοκοινωνικής και παιδαγωγικής στήριξης των οικογενειών και των παιδιών Ρομά καθώς και δράσεων ενδυνάμωσης, κοινωνικής συμμετοχής και προώθησης στην απασχόληση.
- προώθηση της ανάπτυξης και αναβάθμισης δεξιοτήτων νέων και γυναικών Ρομά για ένταξη στην αγορά εργασίας.
- εξασφάλιση συστηματικής διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των Ρομά και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, και οργανώσεων της νεολαίας Ρομά σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης.

Επίσης, έμφαση δίνεται για πρώτη φορά στην ανάπτυξη ολοκληρωμένου μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης της νέας Εθνικής Στρατηγικής μέσα από ένα αξιόπιστο σύστημα δεικτών, με τη σύμπραξη των συναρμόδιων φορέων και εκπροσώπων Ρομά. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί στην αποτελεσματικότερη επιχειρησιακή διακυβέρνηση της στρατηγικής, αλλά και την προώθηση της διαβούλευσης και της συμμετοχικής διαδικασίας στο πεδίο λήψης αποφάσεων για την κοινωνική ένταξη των Ρομά και την ενεργό συμμετοχή των ίδιων.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει ήδη συσταθεί η Κυβερνητική Επιτροπή για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά με κύρια αρμοδιότητα τον πολιτικό προγραμματισμό καθώς και την επικαιροποίηση ή αναθεώρηση των προτεραιοτήτων και στόχων της ΕΣΚΕ και του Σχεδίου Δράσης Ρομά 2021-2030 και τον αποτελεσματικό συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων και φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, σε

περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η Κυβερνητική Επιτροπή συστάθηκε με την ΠΥΣ 28/30.08.2022 (ΦΕΚ 183 Α) με τη συμμετοχή όλων των συναρμόδιων σε θέματα κοινωνικής ένταξης Ρομά, Γενικών Γραμματέων και η εναρκτήρια συνεδρίασή της πραγματοποιήθηκε στις 19/01/2023.

Επιπλέον, στην ΕΣΚΕ Ρομά προβλέπεται η σύσταση:

- Συμβουλευτικής Επιτροπής για την ΕΣΚΕ Ρομά, με στόχο να λειτουργήσει ως συμβουλευτικό όργανο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας και της Κυβερνητικής Επιτροπής για θέματα υλοποίησης, αξιολόγησης δεδομένων, αποτίμησης παρεμβάσεων και αναγκών αναθεώρησης της ΕΣΚΕ.
- Φόρουμ Ρομά: με τη συμμετοχή αντιπροσωπευτικών οργανώσεων και συλλογικοτήτων Ρομά, και με στόχο την προώθηση της ευρείας διαβούλευσης και συμμετοχής των Ρομά στα θέματα σχεδιασμού, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης της Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά.

Β. Ενδεικτικές παρεμβάσεις και δράσεις για την κοινωνική ένταξη των Ρομά

i) Εκπόνηση Τοπικών Ολοκληρωμένων Σχεδίων Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά

Εντός του 2022 ξεκίνησε η ενεργοποίηση των ΟΤΑ Α' βαθμού για την εκπόνηση τοπικών σχεδίων δράσης, τα οποία συντάσσονται κατόπιν διαβούλευσης με τις τοπικές κοινότητες Ρομά και στοχεύουν στην ενίσχυση της συμμετοχής τους στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη και την βελτίωση συνθηκών διαβίωσης.

ii) Πρόγραμμα Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) για την Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου 2014-2021 και αξιοποιεί χρηματοδοτικούς πόρους από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το ΕΣΠΑ (ΕΚΤ-ΠΕΠ). Το πρόγραμμα αποσκοπεί στο να διαχειριστεί τα επείγοντα ζητήματα στέγασης των Ρομά σε ένα ολιστικό πλαίσιο (δημιουργία πρότυπου οικισμού/μετεγκατάσταση Ρομά και παροχή ολοκληρωμένων υποστηρικτικών κοινωνικών υπηρεσιών στο Δήμο Κατερίνης), προσεγγίζοντας και γενικότερα ζητήματα ανεργίας, εκπαίδευσης και υγείας, καθώς και

την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των Ρομά. Περιλαμβάνει δράσεις κομβικής σημασίας όπως:

1. Σύσταση Ομάδας Δράσης (Task Force) σε τέσσερις Περιφέρειες με μεγάλες συγκεντρώσεις Ρομά (Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη και Δυτική Ελλάδα) για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης και ενδυνάμωσής τους στο σύνολο των πολιτικών κοινωνικής ένταξης (στέγαση, εκπαίδευση, υγεία, απασχόληση κτλ.).
2. Τρία μικρά προγράμματα επιχορήγησης που αφορούν σε δράσεις (α) ενδυνάμωσης νέων και γυναικών Ρομά, (β) συμμετοχή παιδιών Ρομά σε παιδικές κατασκηνώσεις και (γ) σε μικρής κλίμακας τοπικές παρεμβάσεις.

iii) Λειτουργία Παραρτημάτων Ρομά

Τα Παραρτήματα Ρομά λειτουργούν σε Κέντρα Κοινότητας των Δήμων σε διάφορες περιοχές της χώρας με πληθυσμούς Ρομά, στα οποία προσφέρονται υπηρεσίες υποδοχής, υποστήριξης και διασύνδεσης του συγκεκριμένου πληθυσμού με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Προσφέρουν συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη, υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και στοχευμένες δράσεις για την εκπαίδευση, την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής και την προώθηση του αλφαριθμητισμού καθώς και δράσεις για την προώθηση στην απασχόληση και την κοινωνική ένταξη. Την τελευταία τριετία έχει επεκταθεί το υφιστάμενο δίκτυο και σήμερα λειτουργούν 65 Παραρτήματα Ρομά σε αντίστοιχους Δήμους σε όλη την Ελλάδα και στελεχώνονται με Κοινωνικούς Λειτουργούς, Ψυχολόγους, Παιδαγωγούς, Συμβούλους Απασχόλησης, Νοσηλευτές και Διαμεσολαβητές Ρομά. Όσον αφορά στην εξυπηρέτηση των Ρομά σε θέματα κοινωνικής ένταξης, ο στόχος που είχε τεθεί για την εξυπηρέτηση 33.885 Ρομά έως το 2020 (ποσοστό 30,80% επί του καταγεγραμμένου πληθυσμού Ρομά) επετεύχθη, καθώς στις Περιφέρειες που λειτουργούν Παραρτήματα Ρομά ο συνολικός αριθμός των εξυπηρετούμενων για την τριετία 2017 – 2020 ήταν 49.520 (ποσοστό 45.02%).

iv) Έκτακτες δράσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας Covid-19

Στο πλαίσιο των μέτρων ελέγχου της διάδοσης του COVID-19, η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, επεσήμανε την ανάγκη λήψης κατεπειγόντων μέτρων για τους καταυλισμούς τύπου 1 και 2 με σκοπό την ανάσχεση

του covid-19 σε πληθυσμούς Ρομά. Κατόπιν εισήγησης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας το Υπουργείο Εσωτερικών ενέκρινε έκτακτες χρηματοδοτήσεις συνολικού Π/Υ 2.485.000€ σε συνολικά 106 δήμους και 1 περιφέρεια της χώρας, για προμήθειες υγειονομικού υλικού καθώς και λοιπών υπηρεσιών (ενημέρωση, απολύμανση, παροχή πόσιμου νερού) στο πλαίσιο της λήψης μέτρων αποφυγής και διάδοσης του κορονοϊού COVID-19 σε οικισμούς και καταυλισμούς Ρομά. Κατόπιν σχετικής έγγραφης επικοινωνίας και παρακολούθησης του ζητήματος εκ μέρους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας τεκμαίρεται ότι το 80% περίπου των χρηματοδοτούμενων Δήμων προέβησαν σε σχετικές προληπτικές ενέργειες.

ν) Υποτροφίες Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ)

Οι υποτροφίες χορηγούνται στο πλαίσιο του από το 2020 τριετούς πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ της Γενικής Γραμματείας και του ΕΑΠ, για την προσφορά δυνατότητας δωρεάν φοίτησης στα Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε άτομα που ανήκουν στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες όπως Ρομά που διαβιούν σε καταυλισμούς και σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού ή ακραίας φτώχειας, καθώς και Ρομά που παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης, ωφελομένους λόγω αστεγίας, πρώην φιλοξενούμενους δομών παιδικής προστασίας ή φιλοξενούμενους δομών παιδικής προστασίας που έχουν υπερβεί το 18ο έτος της ηλικίας τους. Στόχος είναι η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, η ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, η αναβάθμιση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων και η ένταξη στην αγορά εργασίας των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων. Το ΕΑΠ έχει χορηγήσει 35 θέσεις φοίτησης για τα ακαδημαϊκά έτη 2020-2021 και 2021-2022 στα οχτώ (8) Προπτυχιακά, ένα (1) ειδικό Πρόγραμμα και τριάντα-οχτώ (38) Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021, οι δεκατρείς (13) υποτροφίες αφορούσαν Ρομά και διαμεσολαβητές Ρομά, 17 νέες υποτροφίες για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 καθώς και 11 υποτροφίες για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

vi) Δράσεις Εθνικού Σημείου Επαφής της ΕΕ για θέματα Ρομά

Η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ως το Εθνικό Σημείο Επαφής της ΕΕ για θέματα Ρομά και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Ρομά (EU Roma Platform) υλοποιεί έργα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ και το ΠΔΕ τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην ενίσχυση των δράσεων της πλατφόρμας και του Εθνικού Σημείου Επαφής για το

σχεδιασμό, τη διαβούλευση, την παρακολούθηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης των Ρομά. Από το 2019 ως σήμερα υλοποιήθηκαν τα εξής:

- επιμόρφωση είκοσι (20) νέων Ρομά επιστημόνων και την χρηματοδότηση δύο (2) εξ αυτών για πρακτική άσκηση στην Γενική Γραμματεία διάρκειας έξι (6) μηνών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Εθνικό Σημείο Επαφής της ΕΕ για τους Ρομά,
- σύνταξη μεθοδολογίας για την απογραφή/καταγραφή της ειδικής κοινωνικής ομάδας των Ρομά και την πιλοτική εφαρμογή της προτεινόμενης μεθοδολογίας σε έναν Δήμο
- καταγραφή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ατόμων με εμπειρία και δράση στους τομείς που άπτονται της κοινωνικής ένταξης των Ρομά (stakeholdersmapping).

Νέα σχεδιαζόμενα έργα

- Έργο «Κοινωνική επανένταξη των πλέον ευάλωτων ομάδων», που εντάσσεται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Το έργο με προϋπολογισμό ύψους 2.910.225€ εκ. ευρώ προωθείται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας με φορέα υλοποίησης τη ΔΥΠΑ. Θα καλύψει στοχευμένες υποστηρικτικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στην απασχόληση και περιλαμβάνει κατάρτιση, την επιδότηση εργασίας και την πιστοποίηση σε τεχνικά επαγγέλματα. και ψηφιακές δεξιότητες. Αφορά στην υλοποίηση κατάρτισης διάρκειας 145 ωρών και 6 μήνες μαθητεία για 3 κύκλους των 159 ατόμων, με συνολικά 477 ωφελούμενους νέους Ρομά στις περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλίας και Κεντρικής Μακεδονίας.
- «Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών ηλικίας 20 έως 44 ετών, που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες όπως οι Ρομά». Η δράση θα υλοποιηθεί με Ενδιάμεσο Φορέα Υλοποίησης τη ΔΥΠΑ με στόχο την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας. Αφορά την επιχορήγηση 100 Ρομά με 14.800€ για λειτουργία ατομικής επιχείρησης ή ως μέλη νομικών οντοτήτων για 12 μήνες. Θα ξεκινήσει άμεσα στην Περιφέρεια Αττικής με συνολικό προϋπολογισμό 1.500.000 €, ενώ ακόμα 7 περιφέρειες έχουν συμπεριλάβει την δράση στη νέα προγραμματική περίοδο.
- Δράσεις ΕΚΤ+ για τους Ρομά στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα με στοχευμένες δράσεις στον Ειδικό Στόχο 4.ι "Πρώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά" - Συνολικός εκτιμώμενος Προϋπολογισμός: 47 εκ. €

- Προγράμματα επιχορήγησης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης/ αυτοαπασχόλησης νέων ελεύθερων επαγγελματιών Ρομά
- Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού. Η δράση περιλαμβάνει υπηρεσίες συμβουλευτικής & κατάρτισης, ευαισθητοποίησης & ενημέρωσης του πληθυσμού των Ρομά, αλλά και της ευρύτερης κοινότητας με απώτερο στόχο την ένταξη των ωφελουμένων στην απασχόληση.
- Λοιπές δράσεις υποστήριξης των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες διαχείρισης χώρων μετεγκατάστασης και Βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης)
- Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

I. Νομοθετικές πρωτοβουλίες

- ν. 4995/2022 - Άρθρο 19: Πιλοτική λειτουργία προγράμματος «Κομβίον Πανικού» (Panic Button)

Θεσπίζεται πιλοτική λειτουργία του προγράμματος αξιοποίησης της ψηφιακής εφαρμογής «Κομβίον Πανικού» (PanicButton), η οποία εγκαθίσταται στο κινητό τηλέφωνο έξυπνης τεχνολογίας (smartphone) της δικαιούχου και με τη χρήση της οποίας η δικαιούχος μπορεί να ειδοποιεί κατά τρόπο ασφαλή την Ελληνική Αστυνομία σε περίπτωση περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας που συνδέονται με απειλή ή κίνδυνο της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας, προς τον σκοπό άμεσης επέμβασης της αστυνομικής δύναμης. Δικαιούχοι εγγραφής στην εφαρμογή «Κομβίον Πανικού» (Panic Button) και εγκατάστασής της στα κινητά τους τηλέφωνα, κατά την πιλοτική λειτουργία του προγράμματος είναι γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας που διαμένουν στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, οι οποίες απευθύνονται στις κατά τόπον αρμόδιες αστυνομικές αρχές ή σε Συμβουλευτικό Κέντρο του Δικτύου της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ.) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Οι αστυνομικές αρχές και τα Συμβουλευτικά Κέντρα ενημερώνουν τις δικαιούχους για τη δυνατότητά τους να αποκτήσουν και να

χρησιμοποιήσουν την εφαρμογή «Κομβίον Πανικού» (Panic Button). Η εφαρμογή και η εγκατάστασή της παρέχονται δωρεάν.

II. Πολιτικές-Προγράμματα-Δράσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων

1) Συνεχίζεται η υλοποίηση των Έργων “Share”, “Diversity Awareness” και η στήριξη επιχειρήσεων για δημιουργία μονάδων μέριμνας για βρέφη και νήπια στο εσωτερικό τους.

2) Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα υπέρ της ισότητας των φύλων στα ερευνητικά κέντρα συνεχίζεται και κατά το έτος 2022.

3) Πανευρωπαϊκή προβολή στην αγγλική γλώσσα δύο εμβληματικών δράσεων της Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ. το 2022 μέσω της πλατφόρμας του EIGE.

Κατόπιν συντονισμένων ενεργειών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Παρακολούθησης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων της Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ. μέσω δημοσίων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στην Ελλάδα και το εξωτερικό καθ’ όλη τη διάρκεια του τρέχοντος έτους για το έργο του φορέα μας, η Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ. εξασφάλισε πανευρωπαϊκή προβολή στην αγγλική γλώσσα δύο εμβληματικών δράσεων το 2022 μέσω της πλατφόρμας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE):

α) 16η Φεβρουαρίου 2022, λειτουργία του «Κέντρου Καινοτομίας για τις Γυναίκες #GIL4W»: The inauguration of the Greek Innovation Lab for Women #GIL4W

β) 15η Απριλίου 2022, η αναγνώριση από την Παγκόσμια Τράπεζα της επίτευξης από την Ελλάδα της πλήρους ισότητας των φύλων σε νομοθετικό επίπεδο: Greece on the top of the World Bank’s list on Women, Business and the Law 2022

4) Πραγματοποιήθηκαν -κατόπιν πρόσκλησης από τις εκπαιδευτικές μονάδες- τέσσερις (4) εκπαιδευτικές επισκέψεις -διάρκειας δύο ωρών εκάστη- σε σχολεία της Αττικής με στόχο την ενημέρωση των μαθητών/τριών σε θέματα ισότητας φύλου.

III. Πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας και των πολλαπλών διακρίσεων

Έμφυλη βία

1. «Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών»

Η ΓΓΔΟΠΙΦ ως ο αρμόδιος φορέας για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών συνεχίζει να εφαρμόζει το «Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών» από το 2010. Στο πλαίσιο αυτό λειτουργεί ένα ολοκληρωμένο Δίκτυο Δομών για την πρόληψη και αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, που συμπεριλαμβάνει την 24ωρη εθνική γραμμή βοήθειας SOS 15900, 44 Συμβουλευτικά Κέντρα σε όλη τη χώρα και 19 Ξενώνες Φιλοξενίας, που παρέχουν ασφαλή στέγαση σε γυναίκες θύματα έμφυλης βίας και πολλαπλών διακρίσεων και τα παιδιά τους.

Από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως την 31 Δεκεμβρίου 2022, 5.578 γυναίκες εξυπηρετήθηκαν από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και 244 γυναίκες φιλοξενήθηκαν στους Ξενώνες Φιλοξενίας του δικτύου δομών της ΓΓΔΟΠΙΦ. Η επικρατέστερη μορφή βίας για την περίοδο αναφοράς είναι η ενδοοικογενειακή βία σε ποσοστό 80% από το σύνολο των καταγεγραμμένων μορφών βίας, η σεξουαλική παρενόχληση αποτέλεσε το 2%, όπως και ο βιασμός 2%, ενώ ένα 5 % Άλλο είδος βίας, το δε 10%, δεν αποκάλυψε αυτά τα στοιχεία. Την ίδια περίοδο η 24ωρη Γραμμή Βοήθειας 15900 δέχτηκε 10.926 κλήσεις, εκ των οποίων οι 7.308 (67%) αφορούσαν «Περιστατικά Βίας» και οι 1.922 (18%) «Χρήσιμη Ενημέρωση», ενώ συνολικά 1.649 (15%) κλήσεις ήταν μη σχετικές. Την περίοδο αναφοράς, η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό 78% από όλες τις μορφές έμφυλης βίας που καταγράφηκαν στην Γραμμή SOS 15900, ενώ η πλειοψηφία των αιτημάτων αφορούσαν νομική συμβουλευτική(37%) και ψυχοκοινωνική στήριξη(36%)..

Η ΓΓΔΟΠΙΦ θα υλοποιήσει “Μελέτη Μετάβασης και Βιωσιμότητας του Δικτύου Δομών Καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών”, ώστε να εξασφαλίσει τη συνέχιση της λειτουργίας όλου του δικτύου και μετά το τέλος της συγχρηματοδότησης. Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα χρηματοδότησης μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων έχει παραταθεί μέχρι το 2023.

Επιπλέον, στο Δίκτυο Δομών παρέχονται υπηρεσίες διερμηνείας σε συνεργασία με την ΜΚΟ ΜΕΤΑδραση και το ΚΕΘΙ με στόχο την αύξηση της προσβασιμότητας σε γυναίκες πρόσφυγες και μετανάστριες επιζήσασες έμφυλης βίας και πολλαπλών διακρίσεων. Από τον Ιούλιο του 2022 η παροχή διερμηνείας σε όλες τις δομές του δικτύου και σε όλες τις γλώσσες γίνεται με την παρακολούθηση και τον συντονισμό της ΓΓΔΟΠΙΦ. Μέχρι 31-12-2022 πραγματοποιήθηκαν 101 συνεδρίες διερμηνείας.

2. Εθνική έκθεση σε Μηχανισμό Παρακολούθησης της Σύμβασης Κωνσταντινούπολης – Επιτροπή Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης (GREVIO)

Η ΓΓΔΟΠΙΦ ως αρχή παρακολούθησης της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, υπέβαλε το Μάρτιο 2022 στην GREVIO έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε συγκεκριμένους τομείς που θέτει η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Η προετοιμασία και σύνταξη της Έκθεσης στηρίχθηκε σε υλικό και πληροφορίες που συγκέντρωσε η ΓΓΔΟΠΙΦ από όλους τους συναρμόδιους φορείς, κυβερνητικούς και μη, στη βάση του ερωτηματολογίου της GREVIO. Τον Φεβρουάριο του 2023 αναμένεται στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης η επίσκεψη της ως άνω επιτροπής στη χώρα μας. Η Έκθεση της Ελλάδας διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/greece>

3. Οριζόντιο εργαλείο εκτίμησης κινδύνου ενδοοικογενειακής βίας

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 51 της Σύμβασης, της Κων/πολης η ΓΓΔΟΠΙΦ υλοποιεί έργο με τίτλο: «Οριζόντιο εργαλείο εκτίμησης κινδύνου ενδοοικογενειακής βίας». Η ανάπτυξη εργαλείου εκτίμησης κινδύνου ενδοοικογενειακής βίας από την ΓΓΔΟΠΙΦ υιοθετεί την προσέγγιση που προβλέπεται από την Οδηγία 2012/29/ΕΕ63, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας, η οποία στο άρθρο 22 προβλέπει τη λήψη εξατομικευμένων μέτρων για την προστασία των θυμάτων, προσέγγιση που βασίζεται στην εξατομικευμένη εκτίμηση κινδύνου (case by case approach).

Το εργαλείο στοχεύει στην εκτίμηση:

- της φονικής βίας,
- της σοβαρότητας της κατάστασης και του κινδύνου επανάληψης της βίας στα θύματα ενδοοικογενειακής βίας/βίας κατά των γυναικών.

Το εργαλείο εκτίμησης επικινδυνότητας έχει σχεδιαστεί ώστε να έχει οριζόντια εφαρμογή σε όλους τους κρατικούς φορείς πρώτης υποδοχής (υγεία, αστυνομία, κοινωνικές υπηρεσίες). Η δημιουργία του εργαλείου εκτίμησης επικινδυνότητας προβλέφθηκε να ολοκληρωθεί σε πέντε στάδια. Τον Δεκέμβριο του 2022, ολοκληρώθηκε η τέταρτη φάση του έργου, που αφορούσε την πιλοτική εφαρμογή του εργαλείου. Η πιλοτική έναρξη του εργαλείου είχε ξεκινήσει 05.05.2022, ενώ κατά τον μήνα Μάιο υλοποιήθηκαν οι εκπαιδεύσεις στα στελέχη των Δήμων αναφοράς.

4. Μελέτη για το προφίλ των δράστών ενδοοικογενειακής βίας, αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους δράστες, προτάσεις βελτίωσης των θεραπευτικών προγραμμάτων με στόχο την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας.

Η μελέτη που υλοποιείται στο πλαίσιο της «Δράσης 4.8.3: Εκπόνηση μελετών και ερευνών για την ανάπτυξη και βελτίωση δράσεων ισότητας των φύλων» του ΕΣΔΙΦ 2021-2025, είναι σε εξέλιξη, αξιοποιώντας τα θεραπευτικά προγράμματα που προσφέρονται σε δράστες άνδρες και γυναίκες μέσα από το θεσμό της ποινικής διαμεσολάβησης. Στόχος της είναι η επικαιροποίηση της υπάρχουσας χαρτογράφησης του Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΙΦ, των φορέων που παρέχουν ανάλογα προγράμματα, η αξιολόγηση τους και η ανάδειξη αποτελεσματικών πρακτικών με στόχο την έγκαιρη προληπτική παρέμβαση για την αποφυγή της επανάληψης της ενδοοικογενειακής βίας. Επίσης, θα αποτελέσει σημείο αναφοράς και σύγκρισης με αντίστοιχες μελέτες στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ε.Ε και βάση για το διάλογο και την συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς για την ουσιαστική και ολιστική αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

5. «Panic button»

Η ΓΓΔΟΠΙΦ, μαζί με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την εταιρία VODAFONE, προβαίνει στη δημιουργία ειδικής εφαρμογής «Panic button», με σκοπό να βοηθήσει τις γυναίκες που βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο να καλούν άμεση βοήθεια, με ασφαλή για αυτές τρόπο.

6. Δράσεις για τις Ουκρανές προσφύγισες

Δημιουργία συνοπτικού ενημερωτικού έντυπου

Η ΓΓΔΟΠΙΦ σε συνεργασία με την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, έχει εκδώσει και διαθέσει συνοπτικό ενημερωτικό έντυπο με τίτλο «Είμαστε εδώ για σένα», το οποίο και διένειμε, στα σημεία εισόδου στη χώρα μας και σε δομές του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Το έντυπο μεταφρασμένο στα αγγλικά, ουκρανικά και ρωσικά, περιλαμβάνει χρήσιμη πληροφόρηση για τις δομές στήριξης των γυναικών θυμάτων βίας ενώ υπάρχει και QRCode το οποίο παραπέμπει στην ιστοσελίδα της ΓΓΔΟΠΙΦ και στο www.womensos.gr και συγκεκριμένα στην λίστα των Συμβουλευτικών Κέντρων μεταφρασμένη στις ίδιες γλώσσες.

Παροχή υπηρεσιών διερμηνείας

Η ΓΓΔΟΠΙΦ εξασφάλισε την παροχή διερμηνείας στην ουκρανική και ρωσική γλώσσα στην Γραμμή 15900 μέσω πολιτισμικής διαμεσολαβήτριας. Η δράση υλοποιείται με την υποστήριξη της Υ.Α. του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και είναι διαθέσιμη καθημερινά, Δευτέρα ως Παρασκευή, 14:00-16:00. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα και ηλεκτρονικής επικοινωνίας στις ως άνω γλώσσες μέσω της δ/νσης

email μέσω του e-mail: sos15900@isotita.gr. Για τη συγκεκριμένη δράση η ΓΓΔΟΠΙΦ εξέδωσε ανακοίνωση για να ενημερώσει τον πληθυσμό των Ουκρανών προσφυγισσών που βρίσκονται στη χώρα μας ενώ, ενημέρωση για την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας έγινε και δια της Ομάδας Εργασίας για την αντιμετώπιση της Έμφυλης Βίας της Υ.Α. για τους Πρόσφυγες. Διαμοιράστηκε επίσης υλικό στους φορείς που συμμετέχουν στο Κέντρο Συντονισμού για θέματα Μεταναστών και Προσφύγων του Δήμου Αθηναίων και στα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων καθώς και στις κοινότητες μεταναστών, ώστε να εξασφαλισθεί η πληροφόρηση του ενδιαφερόμενου πληθυσμού. Τέλος, στο πλαίσιο της συμπροεδρίας της Ομάδας Εργασίας για την Αντιμετώπιση της Έμφυλης Βίας της ΓΓΔΟΠΙΦ με την Υ.Α. του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες η Υ.Α. του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες παρουσίασε το Εργαλείο για την αξιολόγηση των αναγκών του εκτοπισμένου Ουκρανικού πληθυσμού στη χώρα μας – (Protection Monitoring tool for the Ukrainian Population), που αφορά σε ένα ερωτηματολόγιο διαμορφωμένο ώστε να αποτυπώνει τις εξειδικευμένες ανάγκες του εν λόγω πληθυσμού

7. Μελέτη για την Καταγραφή των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών που φιλοξενούνται στους ξενώνες φιλοξενίας -μάρτυρες ενδοοικογενειακής βίας

Στο πλαίσιο της «Δράσης 1.1.2: Εισαγωγή άλλων μέτρων για την επίτευξη των σκοπών της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης» του ΕΣΔΙΦ 2021-2025, προβλέφθηκε η εκπόνηση μελέτης με τίτλο «Καταγραφή των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών που φιλοξενούνται στους ξενώνες φιλοξενίας -μάρτυρες ενδοοικογενειακής βίας» της ΓΓΔΟΠΙΦ από το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού σε συνεργασία με το Γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα και την ΓΓΔΟΠΙΦ. Σκοπός της μελέτης είναι: α) η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στους Ξενώνες Φιλοξενίας αναφορικά με τα παιδιά που φιλοξενούνται σε αυτούς μαζί με τις μητέρες τους και την παροχή υπηρεσιών του Δικτύου Δομών της ΓΓΔΟΠΙΦ προς τα παιδιά μάρτυρες ή θύματα ενδοοικογενειακής βίας και β) η ανάπτυξη κατευθυντήριων προτάσεων με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται σε παιδιά στο πλαίσιο φιλοξενίας του Δικτύου ξενώνων της ΓΓΔΟΠΙΦ, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά γυναικών προσφύγων και μεταναστριών. Κατά την περίοδο αναφοράς η μελέτη ολοκληρώθηκε.

8. Διαδικτυακή πύλη www.metoogreece.gr

Στο πλαίσιο της «Δράσης 4.2.3 Συνεργασία με άλλα Υπουργεία» για την υποστήριξη της πλατφόρμας #MeTooGreece παρελήφθη τον Μάρτιο 2022 από την ΓΓΔΟΠΙΦ η μελέτη σχεδιασμού του συστήματος διαχείρισης καταγγελιών σεξουαλικής

παρενόχλησης, κακοποίησης και εξουσιαστικής βίας. Σκοπός της μελέτης ήταν αρχικά να μελετηθούν οι 5 φορείς της σελίδας <http://www.metoogreece.gr> και να κατηγοριοποιηθούν, ώστε να αποτυπωθούν με σαφήνεια τα ενδεχόμενα κενά στην διεκπεραίωση υποθέσεων που φτάνουν στα εν λόγω τηλεφωνικά κέντρα ή αλληλοεπικαλύψεις μεταξύ των φορέων.

Στόχοι της μελέτης ήταν: α) καταγραφή θεσμικού πλαισίου που διέπει τη δράση κάθε φορέα και το εύρος παρέμβασής του αναφορικά με τη λήψη, διαχείριση ή παραπομπή καταγγελιών από τα θύματα/επιζώντες περιστατικών έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας ή από τρίτα πρόσωπα, β) η αναζήτηση επιπλέον σχετικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, ώστε να εξεταστεί το ενδεχόμενο ένταξής τους στην ενιαία διαδικασία και γ) η εξέταση ευρωπαϊκών και εθνικών προτύπων ώστε να γνωστοποιηθούν οι σχετικές καλές πρακτικές.

Η μελέτη περιλαμβάνει προτάσεις προβολής και παρουσίασης των φορέων στην ιστοσελίδα <https://metoogreece.gr>, ενώ επιπλέον, παρέχονται συγκεκριμένες συστάσεις πολιτικής και επόμενων βημάτων προς την κατεύθυνση της βελτίωσης του τρόπου λειτουργίας και διασύνδεσης των φορέων.

9. Αναπροσαρμογή του Οδηγού Τσέπης για την Έμφυλη Βία (GBV Pocket Guide) στα Ελληνικά

Στο πλαίσιο της «Δράσης 1.3.1- Υποστήριξη Συντονισμού και Δικτύωσης Δομών- Παροχή Πληροφοριακού Υλικού και Υποστήριξη με Νέες Ψηφιακές Εφαρμογές» του ΕΣΔΙΦ 2021-2025, η ΓΓΔΟΠΙΦ σε συνεργασία με το γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα έχει προβεί στην αναπροσαρμογή του Οδηγού Τσέπης για την Έμφυλη Βία (GBV Pocket Guide) στα Ελληνικά. Οι βασικές αλλαγές που έγιναν αφορούν πληροφορίες για το ελληνικό πλαίσιο, πηγές παραπομπών και την ορολογία που χρησιμοποιείται στο εθνικό πλαίσιο. Ο Οδηγός Τσέπης είναι μία Ψηφιακή Εφαρμογή (App) που χρησιμοποιεί παγκόσμια πρότυπα για την παροχή βασικής υποστήριξη και πληροφόρησης των επαγγελματιών, όπως επαγγελματίες υγείας, κοινωνικοί λειτουργοί και ευρύτερα προσωπικό που βρίσκεται στην πρώτη γραμμή σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Η Εφαρμογή για την Έμφυλη Βία έχει σχεδιαστεί προκειμένου να αποτελέσει ένα πρακτικό εργαλείο για τους επαγγελματίες αλλά και για οποιοδήποτε άτομο έρθει σε γνώση του κάποιο περιστατικό έμφυλης βίας (<https://isotita.gr/gbv-guidelines>)

10. 3η Ετήσια έκθεση για τη Βία κατά των Γυναικών

Τον Νοέμβριο του 2022, δημοσιεύτηκε η «3η Ετήσια Έκθεση για τη Βία κατά των Γυναικών», με περίοδο αναφοράς τον Νοέμβριο 2021 έως τον Οκτώβριο 2022. Η

έκθεση εστιάζει στο φαινόμενο της σεξουαλικής βίας, περιλαμβάνει την παρουσίαση των εξελίξεων στο θέμα της έμφυλης βίας σε νομοθετικό και πολιτικό επίπεδο, των δράσεων και πρωτοβουλιών της ΓΓΔΟΠΙΦ, καθώς και των φορέων του Εθνικού μηχανισμού για την ισότητα των φύλων καθώς και των στατιστικών στοιχείων του Παρατηρητηρίου Ισότητας και των Δομών του Δικτύου για την πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

11. Δημοσίευση Τριμηνιαίων Ενημερωτικών Δελτίων για την αποτύπωση της κατάστασης για τη βία κατά των γυναικών (Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2021, Ιανουάριος-Μάρτιος 2022 και Απρίλιος-Ιούλιος 2022).

12. Συνεργασία με Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α)

Συνεχίστηκε η συνεργασία της ΓΓΔΟΠΙΦ με τη Δ.ΥΠ.Α για ένταξη των άνεργων γυναικών θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, στο πρόγραμμα απασχόλησης Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων (ΕΚΟ). Μέσω του προγράμματος αυτού, επιχορηγείται για 12-24 μήνες το 90% του συνολικού κόστους (μισθολογικού και μη μισθολογικού) έως 800 € μηνιαίως για θέση πλήρους απασχόλησης και έως 400 € για θέση μερικής απασχόλησης, για την πρόσληψη ανέργων από ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμούς που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, καθώς και από επιχειρήσεις των Δήμων και των Περιφερειών. Μέχρι τις 30/12/2022 έγιναν 160 αιτήσεις και έχουν χορηγηθεί οι αντίστοιχες βεβαιώσεις.

13. Συμμετοχή στην 1η Ομάδα Εργασίας Συντονισμού (Task Force) για τη Διασφάλιση της Προστασίας, της Ασφάλειας και της Ενίσχυσης της θέσης των Δημοσιογράφων και άλλων Επαγγελματιών των Μέσων Ενημέρωσης

Τη 16η Σεπτεμβρίου 2021, εξεδόθη Σύσταση (ΕΕ) 2021/1534 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς όλα τα κράτη - μέλη σχετικά με τη διασφάλιση της προστασίας, της ασφάλειας και της ενίσχυσης της θέσης των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία εντάσσεται στην προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εντείνει την υποστήριξη της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης στην ΕΕ.

Με βάση το περιεχόμενο της Σύστασης και με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, στις 23 Μαΐου 2022, υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης της Προεδρίας της Κυβέρνησης, της Γενικής Γραμματείας Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Τάξης

του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Υπουργείου Εξωτερικών. Στο εν λόγω Μνημόνιο, προβλέπεται ένα κοινό πλαίσιο δράσης που περιλαμβάνει, μεταξύ των άλλων, την ενίσχυση της θέσης των γυναικών δημοσιογράφων και εκείνων που καλύπτουν θέματα ισότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συστάθηκε η 1η Ομάδα Εργασίας Συντονισμού (Task Force) για τη Διασφάλιση της Προστασίας, της Ασφάλειας και της Ενίσχυσης της Θέσης των Δημοσιογράφων και άλλων Επαγγελματιών των Μέσων Ενημέρωσης σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί έξι συνεδριάσεις (ΦΕΚ 3991/Β/28.07.2022).

14. Πρόγραμμα Ευαισθητοποίησης Μαθητών/τριών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε Θέματα Αναπαραγωγικής και Σεξουαλικής Υγείας

Συνεχίστηκε και για το σχολικό έτος 2021-2022 η συνεργασία της ΓΓΔΟΠΙΦ με το Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο-Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ» και τα Γραφεία Αγωγής Υγείας των Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας, στο πλαίσιο της οποίας υλοποιείται το «Πρόγραμμα Ευαισθητοποίησης Μαθητών/τριών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε Θέματα Αναπαραγωγικής και Σεξουαλικής Υγείας».

Στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η προώθηση της αρχής της ισότητας των φύλων, δεδομένου ότι η ενημέρωση και συμβουλευτική για την αναπαραγωγική και σεξουαλική υγεία αποτελεί θεματικό πεδίο εξειδικευμένης δημόσιας πολιτικής για την ισότητα των φύλων
- Η προαγωγή της σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας μέσω της υιοθέτησης στάσεων και συμπεριφορών της ευαίσθητης πληθυσμιακής ομάδας των μαθητών και μαθητριών.

Κατά το σχολικό έτος 2021-22, πραγματοποιήθηκαν 49 εισηγήσεις σε 20 σχολικές δομές (Γυμνάσια και Λύκεια), τις οποίες παρακολούθησαν 2223 μαθητές και μαθήτριες.

Πολλαπλές διακρίσεις

1. Δράσεις για την ενδυνάμωση των γυναικών Ρομά

- Υποβολή πρότασης χρηματοδότησης Έργου

Η ΓΓΔΟΠΙΦ εντός του 2022 σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ (Συντονιστής Εταίρος) και την ΜΚΟ Ρεύμα προέβη στην υποβολή πρότασης χρηματοδότησης από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου περιόδου 2014 για την υλοποίηση δράσεων για την ενδυνάμωση των γυναικών Ρομά στο πλαίσιο εκδοθείσας σχετικής πρόσκλησης. Οι προτεινόμενες δράσεις εντάσσονται στη Δράση 4.3.3: «Άρση κοινωνικού αποκλεισμού γυναικών Ρομά» του ΕΣΔΙΦ 2021-2025 και συγκεκριμένα αναφέρονται στη:

- συνεργασία του Δικτύου Δομών με τα Παραρτήματα Ρομά των Κέντρων Κοινοτήτων των ΟΤΑ α' βαθμού για παραπομπές περιστατικών έμφυλης ή ενδοοικογενειακής βίας.
- επιμόρφωση στελεχών του Δικτύου Δομών για την παροχή υπηρεσιών σε γυναίκες Ρομά

Η υποβληθείσα πρόταση χρηματοδότησης βρίσκεται στην φάση της αξιολόγησης από την αρμόδια διαχειριστική αρχή.

➤ Εκπόνηση έρευνας για την κατάσταση των γυναικών Ρομά με αναπηρία

Στο πλαίσιο της εκπονηθείσας έρευνας για την κατάσταση των γυναικών που είναι άτομα με αναπηρία, καθώς και των αναγκών των γονέων και κηδεμόνων παιδιών με αναπηρία, ιδίως υπό το πρίσμα της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής έχει παραληφθεί σε συνέχεια της από 15-10-2021 συναφθείσας σύμβασης μεταξύ του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) το 3ο Παραδοτέο: Ποιοτική έρευνα για την κατάσταση των γυναικών Ρομά με αναπηρία .

2. Δράσεις της ΓΓΔΟΠΙΦ στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για άτομα με αναπηρία

Αναφορικά με τις δράσεις του ΕΣΔ ΑΜΕΑ που έχουν συμπεριληφθεί στο ΕΣΙΔΦ 2021-2025 και συγκεκριμένα στη Δράση 4.3.2. «Ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας στις πολιτικές και τα προγράμματα για την ισότητα των φύλων» του έχουν υλοποιηθεί τα εξής:

2.1. Εκπόνηση έρευνας για την κατάσταση των γυναικών με αναπηρία

Σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ και το ΕΚΚΕ, ολοκληρώθηκε η εκπόνηση έρευνας για την κατάσταση των γυναικών που είναι άτομα με αναπηρία, καθώς και των αναγκών των γονέων και κηδεμόνων παιδιών με αναπηρία, ιδίως υπό το πρίσμα της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Ειδικότερα στο πλαίσιο της από 15-10-2021

συναφθείσας σύμβασης μεταξύ του ΚΕΘΙ και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) έχει παραληφθεί το σύνολο των παραδοτέων έρευνας. Η έρευνα υλοποιήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ και την ΓΓΔΟΠΙΦ. Το συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας με στόχο τον εντοπισμό των προβλημάτων και εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία και με έμφαση στις πολλαπλές διακρίσεις, λόγω φύλου και αναπηρίας, αλλά και στη διακινδύνευση να υποστούν έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία λόγω αυξημένης ευαλωτότητας.

2.2. Πρωτόκολλο ΓΓΔΟΠΙΦ και ΕΣΑΜΕΑ-Σύσταση Ομάδας Διοίκησης Έργου

Σε συνέχεια του από 28-09-2021 υπογραφέντος Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία ΕΣΑμεΑ έγινε η σύσταση, συγκρότηση και ορισμός μελών Ομάδας Διοίκησης Έργου για την Παρακολούθηση της Υλοποίησης του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας. Εντός του 2022 πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων των δύο φορέων για την συνεργασία στην υλοποίηση των δράσεων του ΕΣΔ ΑμεΑ και του ΕΣΔΙΦ 2021-2025.

2.3. Δημιουργία πρωτοκόλλων και κανόνων δεοντολογίας για τους/τις επαγγελματίες που φροντίζουν και υποστηρίζουν γυναίκες με αναπηρία με στόχο την πρόληψη της έμφυλης βίας και της κακοποίησης.

Σε συνέχεια της ανωτέρω έρευνας για την κατάσταση των γυναικών με αναπηρία και στο πλαίσιο της η ΓΓΔΟΠΙΦ, με την συνδρομή της ΕΣΑμεΑ, προέβη στον σχεδιασμό, τη και τη σύνταξη «Οδηγού Ηθικής και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς Εργαζομένων σε Δομές Παροχής Κοινωνικής Φροντίδας για γυναίκες και κορίτσια με Αναπηρία θύματα έμφυλης βίας», ο οποίος παρέχει κατευθύνσεις ως προς την αντιμετώπιση περιπτώσεων εντοπισμού και αναφοράς περιστατικών έμφυλης βίας σε γυναίκες και κορίτσια με αναπηρία σε δομές παροχής φροντίδας και δομές παροχής κοινωνικής φροντίδας. Ο Οδηγός βασίστηκε σε υπάρχοντες κώδικες δεοντολογίας επαγγελματιών υγείας και δεσμευτικές αποφάσεις επαγγελματικών συλλόγων, όπως ο Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας, ο Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας και σε δεσμευτικές αποφάσεις των αντίστοιχων επαγγελματικών συλλόγων όπως ο Σύλλογος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, ο Σύλλογος Ελλήνων Ψυχολόγων και η Ελληνική Εταιρεία Συστημικής Θεραπείας, καθώς και σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία αντίστοιχων οδηγών και κανόνων δεοντολογίας προσωπικού που απασχολείται με άτομα με αναπηρία και παρέχει κατευθύνσεις, δεδομένου ότι δεν έχει το δεσμευτικό χαρακτήρα των επαγγελματικών κανόνων δεοντολογίας.

2.4. Σύνταξη εγχειριδίου οδηγιών σχετικά με τις γυναίκες και τα κορίτσια που είναι άτομα με αναπηρία προς όλες τις υπηρεσίες που εμπλέκονται στην υποδοχή αιτούντων άσυλο.

Η σύνταξη του Εγχειριδίου υλοποιείται στο πλαίσιο της Δράσης 4.3.1 «Προστασία δικαιωμάτων μεταναστριών, γυναικών προσφύγων και αιτουσών ασύλου και κοριτσιών» του ΕΣΔΙΦ 2021-2025 με στόχο να αποτελέσει ένα εργαλείο για τους επαγγελματίες που εργάζονται στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ), τις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές Νήσων (Κ.Ε.Δ.Ν.), τις Δομές Φιλοξενίας/ Προσωρινής Υποδοχής, που εργάζονται/ έρχονται σε επαφή με άτομα με αναπηρία. Το εγχειρίδιο θα εστιάζει στις γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία που ανήκουν στον προσφυγικό πληθυσμό και είναι επιζήσασες έμφυλης βίας σε μία προσπάθεια να κατανοήσει ο επαγγελματίας την έννοια της αναπηρίας, την ανάγκη διαφορετικής αντιμετώπισης αυτής βάσει του είδους της αναπηρίας αλλά και τις μορφές βίας που πλήττουν δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία. Η σύνταξή του θα ολοκληρωθεί με την συνδρομή της ΕΣΑμεΑ και αναμένεται εντός του 2023.

3. Συμμετοχή της ΓΓΔΟΠΙΦ σε Εθνικά Σχέδια Δράσης για την προστασία των παιδιών

Η ΓΓΔΟΠΙΦ συμμετείχε στην εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τα παιδιά (Child Guarantee) με δράσεις που περιλαμβάνονται τόσο στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΕΣΔΙΦ) 2021-2025 όσο και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού που έχει εκπονηθεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4. Συμμετοχή της ΓΓΔΟΠΙΦ στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας

Στο πλαίσιο της Δράσης 4.3.5 «Υποστήριξη γυναικών σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού» του ΕΣΔΙΦ 2021-2025 προβλέπεται η συνεργασία της ΓΓΔΟΠΙΦ με τη ΓΓ Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας για τη λήψη μέτρων για γυναίκες σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο της συνεργασίας η ΓΓΔΟΠΙΦ συμμετέχει ορισμένη στην συγκροτηθείσα ομάδα εργασίας για την κοινωνική προστασία των αστεγών και ατόμων και οικογενειών που διαβιούν σε συνθήκες αστεγίας. Την περίοδο αναφοράς απέστειλε έγγραφο με θέμα: «Καταγραφή των αναγκών των εξυπηρετούμενων γυναικών καθώς και των υπηρεσιών που προσφέρονται στους Ξενώνες Φιλοξενίας της ΓΓΔΟΠΙΦ» στο πλαίσιο συμμετοχής ΓΓΔΟΠΙΦ στην προαναφερθείσα ομάδα εργασίας για τις ανάγκες επικαιροποίησης του

περιεχομένου της στήλης Ε «Διάγνωση Αναγκών» του Παραρτήματος V της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας.

IV. Δράσεις Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου της ΓΓΔΟΠΙΦ

Πληροφόρηση - Ενημέρωση

- Εμπλουτισμός της Βιβλιοθήκης με 205 έντυπα και ψηφιακά τεκμήρια και του Ιστορικού Αρχείου με 80 νέα τεκμήρια από δωρεές.
- Παροχή δια ζώσης εξυπηρέτηση σε 100 αναγνώστριες/τες και εξ αποστάσεως σε 47 απομακρυσμένους χρήστες/στριες.
- Συμμετοχή της Βιβλιοθήκης στο Συλλογικό Κατάλογο των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και στην Υπηρεσία Παροχής Αντιγράφων Επιστημονικών Άρθρων «HEAL-Link» που διαθέτει 13.500 περίπου τίτλους ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών όλων των ειδικοτήτων.
- Συμμετοχή με υλικό του Ιστορικού Αρχείου στο «This is not a feminist project», μια πολυμεσική ψηφιακή πλατφόρμα για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον του φεμινιστικού κινήματος και της γυναικείας εμπειρίας στην Ελλάδα.
- Διαδικτυακή παρουσίαση του βιβλίου της Άννας Καραμάνου με τίτλο «Η ειρηνική εξέγερση των θηλυκών SAPIENS 1821-2021».
- Παρουσίαση του βιβλίου της Μαρίας Καραμεσίνη «Γυναίκες, φύλο και εργασία στην Ελλάδα».
- Δημόσια δράση ενημέρωσης για τις υπηρεσίες του Τμήματος προς φοιτήτριες και φοιτητές των ελληνικών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και των Επιτροπών Ισότητας.
- Παρουσίαση των συλλογών και των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου και του Ιστορικού Αρχείου στην Ημερίδα με θέμα «Γυναίκα και Βιβλίο» που διοργανώθηκε από τη Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά.
- Προβολή των συλλογών και των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου και του Ιστορικού Αρχείου στη ραδιοφωνική εκπομπή της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων της Πληροφόρησης «Βιβλιοθήκες στα FM» μέσω του Ραδιοφωνικού σταθμού 94FM του Δ. Ηρακλείου Αττικής.

- Παρουσίαση του Αρχείου Προφορικών Μαρτυριών της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου στην εκδήλωση της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος και του Συντονιστικού των Ομάδων Προφορικής Ιστορίας με τίτλο «Ημερίδα Διαλόγου για την Προφορική Ιστορία».
- Φιλοξενία και υποστήριξη μηνιαίων συναντήσεων Λέσχης Ανάγνωσης του φορέα Women On Top.

Ίσες ευκαιρίες – Εκπαίδευση

- Πραγματοποίηση 3μηνης πρακτικής άσκησης φοιτήτριας του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Παν/μιου Δυτικής Αττικής.
- Δωρεά βιβλίων για τον εμπλουτισμό της σχολικής βιβλιοθήκης του Γενικού Λυκείου Καλάμου Αττικής.
- Εκπαιδευτική επίσκεψη των διακρατικών εταίρων και του φορέα «ΔΑΦΝΗ ΚΕΚ – Κοινωνική Έρευνα και Καινοτομία για την Εκπαίδευση Ενηλίκων» στη Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας και Φύλου στο πλαίσιο της Στρατηγικής Σύμπραξης ERASMUS+ με τίτλο “WLB: Innovative work-life balance tools to promote equality of men and women”.

Ίσες ευκαιρίες – Αντιμετώπιση Πολλαπλών Διακρίσεων

Διοργάνωση εργαστηρίου με θέμα «Διαθεματικότητα και Βιβλιοθήκες: χαρτογραφώντας τις πολλαπλές διακρίσεις για μια πολιτική ισότητας και βιωσιμότητας» στο πλαίσιο του 28ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Ίσες ευκαιρίες – Καθολική προσβασιμότητα

Η Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας Φύλου είναι προσβάσιμη από Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ) καθώς, εκτός της φυσικής προσβασιμότητας (προσβάσιμη είσοδος μέσω ανελκυστήρα ΑμεΑ, ελεύθερη κίνηση σε όλους τους χώρους, προσβάσιμο WC) εξασφαλίζεται και η πρόσβαση στις υπηρεσίες της μέσω δύο (2) σταθμών εργασίας με τις απαιτούμενες υποστηρικτικές τεχνολογίες και λογισμικά τόσο για άτομα με κινητικά προβλήματα (ποντίκι μοχλός, ιχνόσφαιρα, βραχίονας στήριξης και διακόπτες πίεσης), όσο και για άτομα με προβλήματα όρασης (συσκευή μεγέθυνσης οθόνης CCTV, λογισμικό ανάγνωσης/μεγέθυνσης οθόνης, οθόνη και εκτυπωτής Braille). Επιπλέον διαθέτει μεγάλο αριθμό τεκμηρίων σε ψηφιακή μορφή μεταξύ των οποίων και 60

ξενόγλωσσα e-books και έχει προχωρήσει στην ψηφιοποίηση του μεγαλύτερου μέρους του Ιστορικού Αρχείου.

Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Τήρηση των όρων διατήρησης και χρήσης των αρχείων προσωπικών δεδομένων που κρατούνται στη Βιβλιοθήκη (Γενικός Κανονισμός 2016/679 ΕΕ & Ν. 4624/2019).

V. Συμμετοχή ΓΓΔΟΠΙΦ σε Διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς

1. UNICEF

Για την περίοδο αναφοράς με στόχο την αύξηση της προσβασιμότητας στο Δίκτυο Δομών της ΓΓΔΟΠΙΦ σε γυναίκες πρόσφυγες, μετανάστριες και αιτούσες άσυλο θύματα και επίζησασες έμφυλης βίας και πολλαπλών διακρίσεων η ΓΓΔΟΠΙΦ συνεργάστηκε με τη UNICEF με βασικές προτεραιότητες μεταξύ άλλων:

- την παροχή υπηρεσιών διερμηνείας από το ΚΕΘΙ σε όλες τις δομές του Δικτύου της ΓΓΔΟΠΙΦ για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών σε αραβικά, φαρσί και σε πολλές άλλες γλώσσες (λ.χ. ουρντού, λινγκάλα, αλβανικά), προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες των γυναικών προσφύγων και μεταναστριών, που απευθύνονται στις δομές του Δικτύου της ΓΓΔΟΠΙΦ,
- την εξασφάλιση διερμηνείας στη Γραμμή υποστήριξης SOS 15900, σε βασικές ομιλούμενες γλώσσες των γυναικών προσφύγων και μεταναστριών (υπό εργασία),
- την προσαρμογή και μετάφραση στα ελληνικά του Οδηγού τσέπης για την Έμφυλη βία (Gender Based Violence pocket guide),
- την εκπόνηση μελέτης για την καταγραφή των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών – μαρτύρων ενδοοικογενειακής βίας- που φιλοξενούνται στους ξενώνες της ΓΓΔΟΠΙΦ, με ανάδοχο του έργου το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού.

2. Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Στις 24/01/2022 υπογράφηκε το μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΓΓΔΟΠΙΦ, του ΚΕΘΙ και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, όπου τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν σε ενίσχυση της συνεργασίας σε συγκεκριμένους τομείς και σε κάποιες κοινές δράσεις, μεταξύ των οποίων η συνπροεδρία της Ομάδας

Εργασίας για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας. Η Ομάδα Εργασίας λειτουργεί ως συντονιστικό όργανο των εμπλεκόμενων φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών, των Διεθνών Οργανισμών και των αρμόδιων αρχών για την ενίσχυση της συνεργασίας στους τομείς της πρόληψης και της καταπολέμησης της Έμφυλης βίας, εστιάζοντας στους/ις αιτούντες/ούσες άσυλο, στους πρόσφυγες και στους απάτριδες – επιζώντες/ζήσασες έμφυλης βίας ή/και σε όσους/ες βρίσκονται σε κίνδυνο έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.

3. Άλλες δράσεις σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο

- 66η Σύνοδος για το Καθεστώς των Γυναικών - CSW66: Συμμετοχή με παρέμβαση στελέχους του Τμήματος α) στο virtual side event με τον ILO με θέμα "Women Empowerment in the World of Working Fragile Settings" β) στο virtual side event με Βραζιλία με θέμα "Basta/Red Sign" and "Words as Sharp as Knives" Campaigns. The Power of Public Campaigns on Tackling Violence against Women and Girls in the COVID-19 Era Side.
- Προετοιμασία συμμετοχής της Υφυπουργού στην 66η Σύνοδο για το Καθεστώς των Γυναικών. Η Υφυπουργός συμμετείχε: α) στη Γενική Συζήτηση με θέμα "Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes", β) στο Υπουργικό στρογγυλό τραπέζι με θέμα "Women's voice and agency: good practices towards achieving women's full, equal and meaningful participation and decision-making in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes", γ) την Άτυπη Υπουργική Συνάντηση ΕΕ με θέμα "Women's empowerment and access to governance: how can the role of women in the fight against climate change be reinforced?", και δ) στις παράλληλες εκδηλώσεις: Ειδική Εκδήλωση του Προέδρου της Γενικής Συνέλευσης με θέμα "Ending Violence against Women in Politics" και virtual side-event με το Μεξικό με θέμα "Global Alliance for Care".
- Συμμετοχή σε συνεδρίαση της GMG (Ad-hoc Session of the Working Party on Gender Mainstreaming and Governance) .
- Συμμετοχή εκπροσώπου της ΓΓΔΟΠΙΦ στην Ελληνική αντιπροσωπείας που θα συμμετάσχει στην εξέταση της χώρας μας από την Επιτροπή ΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού με τηλεδιάσκεψη.
- Συμμετοχή στη συνάντηση της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων του ΣτΕ.

- Συμμετοχή στη συνάντηση της Συμβουλευτική Επιτροπής για τις Ίσες Ευκαιρίες μεταξύ Γυναικών και Ανδρών της ΕΕ.
- Συμμετοχή εκπροσώπου της ΓΓΔΟΠΙΦ στην 58η συνεδρίαση του Advisory Committee on Equal Opportunities for Women and Men.
- Συμμετοχή εκπροσώπου της ΓΓΔΟΠΙΦ στην 38η και την 39η συνεδρίαση του ΔΣ του EIGE.
- Προετοιμασία της συμμετοχής της Υφυπουργού, κ. Συρεγγέλα στον Στρατηγικό Διάλογος σε ενότητα με θέμα «Empowering women towards green growth and promoting women's digital skills».
- Δήλωση συμμετοχής από δύο εκπροσώπους της ΓΓΔΟΠΙΦ για τη σύνταξη δύο Γνωμών (Opinions) προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με θέματα: 1) Opinion on prevention of gender-based violence and domestic violence και 2) Opinion on the role of social dialogue in implementing the principle of equal pay between women and men.
- Προετοιμασία και παρακολούθηση της Συνάντησης της Επιτροπής "Εμπορίου και Επενδύσεων" στο πλαίσιο του 4ου Στρατηγικού Διαλόγου Ελλάδας-ΗΠΑ, στην οποία συμμετείχε με εισήγηση η Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κα Συρεγγέλα.
- Εγγραφή και προετοιμασία για τη συμμετοχή της Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κας Μ. Συρεγγέλα σε συνέδριο με θέμα "The Europe of Tomorrow: Gender Equality and the Economy", το οποίο διοργανώνεται στο πλαίσιο της Τσέχικης Προεδρίας στις 3-4 Οκτωβρίου στην Πράγα.
- Συμμετοχή εκπροσώπου της ΓΓΔΟΠΙΦ στο εναρκτήριο συνέδριο του έργου TSI 2022 για το gender impact assessment και gender budgeting στην κεντρική διοίκηση που πραγματοποιήθηκε στη Φλωρεντία.
- Σύνταξη παρέμβασης για την Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Συρεγγέλα για τη συμμετοχή της στη συνάντηση για την Οικονομική και Περιβαλλοντική Διάσταση Εφαρμογής του ΟΑΣΕ (EEDIM).
- Συνάντηση με τον Επιτετραμμένο της Σουηδικής Πρεσβείας στην Αθήνα κ. PärSkånberg για την προετοιμασία της ερχόμενης Σουηδικής Προεδρίας του Συμβουλίου ΕΕ (με θέμα την Πρόταση Οδηγίας για τη Διαφάνεια των Αμοιβών).
- Συμμετοχή στην 22η συνεδρίαση της Επιτροπής Ισότητας του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Στρασβούργο.
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής υποψηφιοτήτων για τη θέση στην Ομάδα Εμπειρογνομόνων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (GREVIO) του Συμβουλίου της Ευρώπης και

Υποβολή Ελληνικής υποψηφιότητας στην Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Διεξαγωγή Τεχνικής Συνάντησης με εμπειρογνώμονες του EIGE στις εγκαταστάσεις της ΓΓΟΔΠΦ.
- Συμβούλιο Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Πολιτικής (Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2022).
- Διεξαγωγή Τεχνικής Συνάντησης για το Πρόγραμμα TSI Gender Budgeting στις εγκαταστάσεις της ΓΓΔΟΠΦ με συμμετοχή της Expertise France και εκπροσώπων των εμπλεκόμενων Υπουργείων.
- Προετοιμασία ενόψει της επικείμενης επιτόπιας επίσκεψης GREVIO στη χώρα μας σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

ΟΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΜΟΙΒΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

I. Όροι Εργασίας

Κατά το έτος 2022 εκδόθηκαν οι κάτωθι νομοθετικές διατάξεις, κανονιστικές και διοικητικές πράξεις:

Νομοθεσία:

- Άρθρο 62 του ν. 4886/2022 «Ειδική άδεια ασθένειας εργαζομένων λόγω νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19» (Α' 12)

Εγκύκλιοι:

- Εγκύκλιος με αριθ. οικ.3202/14-1-2022 με θέμα «Διευκρινίσεις επί του μέρους Β' της Υπουργικής Απόφασης με αριθμ. 90972/15-11-2021 (Β' 5393)» με Α.Δ.Α. 68ΓΤ46ΜΤΛΚ- 3Λ9.
- Εγκύκλιος με αριθ. 18547/25-2-2022 με θέμα «Διευκρινίσεις για την υποβολή προς κύρωση κανονισμών εργασίας προσωπικού που καταρτίζονται μονομερώς από τον εργοδότη, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3789/1957, σε συμμόρφωση με το άρθρο 11 του ν. 4808/2021 και την υπ' αριθμ. 82063/2021 ΥΑ» με Α.Δ.Α. 9ΣΕΤ46ΜΤΛΚ-39Γ.

Υπουργικές αποφάσεις:

- Υπ.Αριθμ. 49758/26-05-2022 (Β'2688) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Α. Εφαρμογή Συστήματος Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας - Υποχρέωση Καταχώρησης Ψηφιακών Στοιχείων σχετιζόμενων με το ωράριο απασχόλησης στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II Β. Τροποποίηση της υπ' αρ. 40331/Δ1.13521/ 13-9-2019 «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)» απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων» (Β'3520).

Όροι εργασίας – Ισορροπία οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

- **Άρθρο 24 του ν. 4892/2022**, με το οποίο τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4808/2021 (Α' 101), περί της ειδικής γονικής άδειας που χορηγείται σε εργαζόμενους γονείς λόγω σοβαρών νοσημάτων των παιδιών με : α) την προσθήκη πρόβλεψης για χορήγηση της άδειας και για την αντιμετώπιση των αναγκών παιδιών με σπάνιο νόσημα ή πάθηση, σύμφωνα με τον κατάλογο της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4213/2013 (Α' 261), και εφόσον στην τελευταία περίπτωση συντρέχει ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, β) την αναφορά σε νοητική αναπηρία και όχι σε νοητική στέρηση.
- **Άρθρο 61 του ν. 4886/2022**, με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 16 του ν. 4722/2020 «Διευκολύνσεις για γονείς εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα λόγω νόσησης των τέκνων τους από τον κορωνοϊό COVID-19»
- **Άρθρα 43 και 44 του ν. 4997/2022** (Α'219) «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις.». Ειδικότερα: Με το αρ. 43 του ν. 4997/2022 «Επέκταση ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας - Τροποποίηση άρθρου 142 ν. 3655/2008» επήλθαν οι εξής αλλαγές στο καθεστώς χορήγησης της ειδικής άδειας και ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας του αρ. 142 του ν. 365/2008: **α)** Αυξήθηκε η διάρκεια της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας από τους έξι (6) στους εννέα (9) μήνες, για τις δικαιούχους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 142 του ν. 3655/2008, σύμφωνα και με την ως άνω έναρξη ισχύος αυτής από 25/11/2022. Αντίστοιχα, παρατάθηκε επίσης η καταβολή στις δικαιούχους του σχετικού επιδόματος (παροχής) από τη ΔΥΠΑ με βάση τον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό, σύμφωνα με το Κεφ. Β' της υπ' αρ. 33891/606/2008 (Β'833) ΥΑ, καθώς και η ασφαλιστική τους κάλυψη. **β)** Αποσαφηνίσθηκε, για τους σκοπούς της ρύθμισης, η έννοια της «ένταξης του παιδιού στην οικογένεια» και το δικαίωμα των εργαζομένων γυναικών που βρίσκονται σε διαδικασία υιοθεσίας τέκνου ηλικίας έως οκτώ (8) ετών, να

λάβουν την ειδική άδεια προστασίας της μητρότητας και το επίδομα αυτής, με αφετηρία την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια, όπως οι φυσικές και οι τεκμαιρόμενες μητέρες. γ) Θεσπίσθηκε δικαίωμα για τη μητέρα να μεταβιβάζει τμήμα της ως άνω άδειας, έως επτά μηνών, στον πατέρα του παιδιού. Σχετικά με την εφαρμογή του ως άνω δικαιώματος, από το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη μεταβίβαση της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας, καθώς και για την καταβολή των σχετικών παροχών και την ασφαλιστική κάλυψη του πατέρα από τη ΔΥΠΑ, θα ρυθμιστούν με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Με το άρ. 44 του ν. 4997/2922 «Επέκταση της άδειας μητρότητας στην υιοθεσία Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 44 ν. 4488/2017» συμπληρώθηκε η παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4488/2017 (Α' 137) και παρασχέθηκαν νομοθετικά διευκρινίσεις σχετικά με την έννοια της «ένταξης του παιδιού στην οικογένεια» προκειμένου για την άσκηση του δικαιώματος στο μεταγενέθλιο τμήμα της άδειας μητρότητας και των σχετικών επιδομάτων από τις εργαζόμενες που βρίσκονται σε διαδικασία υιοθεσίας, με αφετηρία την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια.

Υπουργικές αποφάσεις:

- υπ' αρ. 80016/2022 (Β' 4629) Υπουργική Απόφαση «Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και καθορισμός ύψους προστίμων που επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας για παραβάσεις: α) κοινής εργατικής νομοθεσίας, β) βίας και παρενόχλησης στην εργασία, γ) συστήματος ψηφιακής κάρτας εργασίας, καθώς και δ) για ευθέως αποδεικνυόμενες παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και υγείας και ασφάλειας στην εργασία».
- οι υπ' αρ. 9738/03.02.2022, 35348/13.04.2022 και 70996/26.07.2022 Υπουργικές Αποφάσεις «Έγκριση σκοπιμότητας για την καταβολή της πληρωμής της άδειας ειδικού σκοπού της παραγράφου 3 του άρθρου 4 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76)».
- υπ' αρ. 9407/03.02.2022 ΚΥΑ «Εφαρμογή του άρθρου 16 του ν. 4722/2020 (Α'177), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 61 του ν. 4886/2022 (Α' 12)».

- υπ' αρ. 36274/15/04/2022 Υπουργική Απόφαση «Παράταση ισχύος του άρθρου 16 του ν. 4722/2020 (Α'177), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 61 του 4886/2022 (Α' 12)»

Εγκύκλιοι:

- υπ' αρ. πρωτ. 107342/14.11.2022 Εγκύκλιος «Δικαιούχοι της άδειας του άρθρου 45 του ν. 4808/2021 για μονογονεϊκές οικογένειες» (ΑΔΑ ΠΒΖΩ46ΜΤΛΚ-ΚΒΠ) παρασχέθηκαν διευκρινίσεις σχετικά με την ορθή ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 45 του ν. 4808/2021 για την άδεια μονογονεϊκών οικογενειών, διάρκειας 6-8 ημερών με αποδοχές, κάθε ημερολογιακό έτος, ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών, σύμφωνα και με σχετικό αίτημα του Συνηγόρου του Πολίτη.

Ειδικότερα διευκρινίσθηκε, προκειμένου το αρ. 45 του ν. 4808/2021 να ανταποκρίνεται πράγματι στον σκοπό του, ότι, πέραν των χήρων και άγαμων γονέων που έχουν την επιμέλεια του τέκνου οι οποίοι ρητά ορίζονται ως δικαιούχοι της άδειας, αυτό καταλαμβάνει επίσης ως δικαιούχους της άδειας και τους εργαζόμενους γονείς, ή τρίτα πρόσωπα, που τους έχει ανατεθεί η κατ' αποκλειστικότητα άσκηση της γονικής μέριμνας του προσώπου του τέκνου/παιδιού με δικαστική απόφαση, καθώς και τους γονείς στους οποίους έχει ανατεθεί η κατ' αποκλειστικότητα άσκηση της επιμέλειας του προσώπου του τέκνου τους, με δικαστική απόφαση ή με έγγραφη συμφωνία λύσης του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης, ή σε περίπτωση διακοπής της συμβίωσης των συζύγων ή των μερών του συμφώνου συμβίωσης, ή ακύρωσης του γάμου, ως ορίζεται κάθε φορά από τις σχετικές διατάξεις η ρύθμιση των θεμάτων αυτών.

- υπ' αρ. 123756/20.12.2022 Εγκύκλιος «Άρθρο 43 του ν. 4997/2022 - Ειδική άδεια προστασίας της μητρότητας και ετήσια άδεια – Παροχή διευκρινίσεων» (ΑΔΑ: ΩΜΧΨ46ΜΤΛΚ-0Τ3) παρασχέθηκαν διευκρινίσεις και οδηγίες προς τους φορείς εφαρμογής σχετικά με την έναρξη ισχύος της ως άνω ρύθμισης του αρ. 43 του ν. 4997/2022 για την αύξηση της διάρκειας της ειδικής άδειας και παροχής προστασίας της μητρότητας από έξι σε εννέα μήνες, καθώς και σχετικά με τη χορήγηση της ετήσιας άδειας των εργαζομένων σε σχέση με τη χορήγηση της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας, προκειμένου να μην υπάρξει απώλεια δικαιώματος.

Εφαρμογή αρχής ίσης μεταχείρισης – Ομάδα Εργασίας

Κατά το έτος 2022 έλαβαν χώρα οι συνεδριάσεις της Ομάδας εργασίας με θέματα όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης λόγω αναπηρίας, η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ηλικίας, διαπιστώσεις από την εφαρμογή αρχή της ίσης μεταχείρισης κλπ. Ειδικότερα, αναφορά έγινε στα εμπόδια που υπάρχουν στην εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, όπως το ζήτημα της έλλειψης εξοικείωσης του προσωπικού των δημόσιων φορέων με τις διατάξεις περί απαγόρευσης διακρίσεων λόγω αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, εμπόδια στην πρόσβαση των θυμάτων διακρίσεων ή/και παρενόχλησης ή/και βίας (στη βάση αυτών) στις Αρχές, την ηλικιακών κριτηρίων, χωρίς αιτιολόγηση, σε προκηρύξεις θέσεων εργασίας. Τέλος, για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών τρίτων χωρών για τα ζητήματα των διακρίσεων, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας αναρτήθηκε μεταφρασμένο στα Αγγλικά, Γαλλικά, Αλβανικά, Αραβικά, Βεγγαλικά, Γεωργιανά, Ουρντού ενημερωτικό υλικό με τίτλο «Καταπολέμησε τις Διακρίσεις. Μάθε τα δικαιώματά σου» <https://ypergasias.gov.gr/ergasiakes-scheseis/atomikes-ergasiakes-sxeseis/archi-tis-isis-metacheirisis/>

II. Συλλογικές ρυθμίσεις και αμοιβή

1. Κατώτατος μισθός και κατώτατο ημερομίσθιο

Η διαδικασία για την αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού, για το έτος 2022, ξεκίνησε στις 19 Ιανουαρίου 2022, με τη συγκρότηση της τριμελούς επιτροπής συντονισμού της διαβούλευσης και ολοκληρώθηκε στις 15 Απριλίου 2022 με την αποστολή του Τελικού Πορίσματος που συνέταξε το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), σε συνεργασία με πενταμελή Επιτροπή Εμπειρογνομώνων. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε με την έκδοση της υπ' αριθμ. **38866/21.4.2022** Υ.Α. (Β' 2030) «Καθορισμός κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας», βάσει της οποίας καθορίστηκαν από 1.5.2022 ο νόμιμος κατώτατος μισθός και το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση, ως εξής:

α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα επτακόσια δεκατρία ευρώ (713,00 €).

β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα τριανταένα ευρώ και ογδόντα πέντε λεπτά (31,85 €).

2. Επιδόματα εορτών

Με την έκδοση της υπ' αριθμ. 35129/13-4-2022 Υ.Α «Καθορισμός της διαδικασίας και του τρόπου καταβολής του επιδόματος εορτών Πάσχα 2022 και ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων που καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό» (Φ.Ε.Κ 1819 Β') καθορίστηκαν οι υπόχρεοι προς καταβολή του επιδόματος εορτών Πάσχα 2022 και του χρόνου καταβολής του. Επίσης, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 75103/11-8-2022 Υ.Α «Καθορισμός της διαδικασίας καταβολής του επιδόματος Πάσχα 2022 και ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων σε αναστολή σύμβασης εργασίας, λόγω φυσικών καταστροφών, που καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό» (Φ.Ε.Κ 4267 Β').

Επιπρόσθετα, για την καταβολή του επιδόματος των Χριστουγέννων 2022 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 121267/14-12-2022 Υ.Α «Καθορισμός της διαδικασίας καταβολής του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων 2022 και ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων σε αναστολή σύμβασης εργασίας, στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της γουνοποιίας και οι οποίες πλήττονται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία, που καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό» (Φ.Ε.Κ 6355 Β').

Τέλος, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 122045/16-12-2022 Υ.Α «Καθορισμός της διαδικασίας και του τρόπου καταβολής του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων 2022, α) των εργαζομένων οι οποίοι εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» για το μήνα Μάιο 2022, και β) των εργαζομένων στις περιοχές της Περιφέρειας Κρήτης που επλήγησαν από τις πλημμύρες της 15ης.10.2022 και των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τέθηκαν σε αναστολή (Φ.Ε.Κ 6444 Β').

3. Συλλογικές Διαπραγματεύσεις

Κατά το έτος 2022 έχουν κατατεθεί 31 Συλλογικές Ρυθμίσεις Εργασίας (20 Κλαδικές, 1 Εθνική Γενική, 4 Εθνικές Ομοιοεπαγγελματικές, 6 Τοπικές Ομοιοεπαγγελματικές) και 219 Επιχειρησιακές.

4. Συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων

Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων και Εργοδοτών

Με την αριθ. πρωτ. 80823/2-9-2022 Εγκύκλιο παρέχονται πληροφορίες και διευκρινίσεις αναφορικά με την εγγραφή των συνδικαλιστικών οργανώσεων των

εργαζομένων και των οργανώσεων των εργοδοτών στο Μητρώο Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων και Οργανώσεων Εργοδοτών που τηρείται στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ κατά τα οριζόμενα στο ν.4808/2021 (Φ.Ε.Κ. Α'101) και την με αρ. 62599/26.8.2021 ΥΑ (Φ.Ε.Κ. Β'4279).

5. Κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία εργασιακών δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Σε στρατηγικό επίπεδο, εθνικά και ευρωπαϊκά, η Διεύθυνση Συλλογικών Ρυθμίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έχει συμμετάσχει δια των εκπροσώπων της σε Ομάδες Εμπειρογνομόνων για το σχεδιασμό και τη διαβούλευση κειμένων στρατηγικού χαρακτήρα όπως η Διακήρυξη για τα Ψηφιακά Δικαιώματα εντός της ΕΕ, αποτέλεσμα της οποίας ήταν η έκδοση κειμένων με κατευθυντήριες γραμμές, όπως ενδεικτικά η «Ψηφιακή Δεκαετία 2030» και η «Ψηφιακή Πυξίδα». Επίσης, σε διεθνές επίπεδο η ίδια υπηρεσία συμμετείχε μέσω των εκπροσώπων της στις σχετικές εργασίες και διαβουλεύσεις στις Γενικές Διευθύνσεις Απασχόλησης και Ψηφιακής Οικονομίας και Αγοράς Εργασίας (DG EMPL/DG CONNECT/). Στο πλαίσιο αυτών εκπονήθηκαν μια σειρά μελετών για τις επιπτώσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού και των πολλαπλών κρίσεων στα εργασιακά δικαιώματα, όπως επίσης στο βάθος και στο εύρος του εν λόγω αντικτύπου. Επιπλέον, σημαντική κρίνεται η συμμετοχή εκπροσώπων της υπηρεσίας στο σχεδιασμό οριζόντιων μέτρων για την ανάδειξη της σημαντικότητας του ψηφιακού εγγραμματισμού σε όλο το ανθρώπινο δυναμικό όπως η αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Ευρωπαϊκών Δεξιοτήτων.

Σε εθνικό επίπεδο και σε σχέση με τα ψηφιακά δικαιώματα, η Διεύθυνση Συλλογικών Ρυθμίσεων, είχε συμμετοχή στην ομάδα εμπειρογνομόνων που συγκροτήθηκε υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που συνέταξε την Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, ιδίως στο σκέλος του ψηφιακού εγγραμματισμού και της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων. Επιπλέον, συμμετέχει στην Εθνική Συμμαχία ψηφιακών δεξιοτήτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ως συντονιστής του Πυλώνα Εργασίας. Από την Ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία (Βρυξέλλες, 26.1.2022 COM(2022) 28 final), σταχυολογούμε ορισμένα κρίσιμα σημεία, ανά θεματική στόχευση:

- Ψηφιακός μετασχηματισμός με επίκεντρο τους ανθρώπους

Οι άνθρωποι βρίσκονται στο επίκεντρο του ψηφιακού μετασχηματισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τεχνολογία θα πρέπει να υπηρετεί και να ωφελεί όλους τους ανθρώπους που ζουν στην ΕΕ και να τους δίνει τη δυνατότητα να εκπληρώνουν τις προσδοκίες τους, με πλήρη ασφάλεια και σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους.

➤ *Ζητούμενα για την Ευρώπη και τη χώρα μας*

α) ενίσχυση δημοκρατικού πλαισίου για έναν ψηφιακό μετασχηματισμό που ωφελεί όλες και όλους και βελτιώνει τη ζωή όλων όσοι ζουν στην ΕΕ

β) λήψη αναγκαίων μέτρων για να διασφαλίζουμε ότι οι αξίες της ΕΕ και τα ατομικά δικαιώματα, όπως αναγνωρίζονται από το δίκαιο της ΕΕ, γίνονται σεβαστά τόσο στο διαδίκτυο όσο και εκτός διαδικτύου

γ) ενθάρρυνση και διασφάλιση υπεύθυνων, διαφανών και επιμελών δράσεων εκ μέρους όλων των φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών, στο ψηφιακό περιβάλλον

δ) συνειδητή, σχεδιασμένη και ενεργή προώθηση της αποστολής αυτής για την αξιοποίηση ψηφιακού μετασχηματισμού, μεταξύ άλλων και στις διεθνείς μας σχέσεις.

➤ *Αλληλεγγύη και ένταξη*

Η τεχνολογία θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να ενώνει και όχι για να διχάζει τους ανθρώπους. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα πρέπει να συμβάλλει σε μια δίκαιη και συμπεριληπτική κοινωνία και οικονομία στην ΕΕ. Στρατηγικοί στόχοι:

α) διασφάλιση του σχεδιασμού ως εργαλείο στην ανάπτυξη, εφαρμογή και χρήση τεχνολογικών λύσεων που σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα, καθιστούν δυνατή την άσκησή τους και προωθούν την αλληλεγγύη και την ένταξη

β) επιδίωξη συμπεριληπτικών σταδίων του ψηφιακού μετασχηματισμού που δεν αποκλείει κοινωνικές ομάδες. στο περιθώριο. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα πρέπει να ωφελεί όλες και όλους, να επιτυγχάνει έμφυλη ισορροπία και να περιλαμβάνει ιδίως τους ηλικιωμένους, τους κατοίκους αγροτικών περιοχών, τα άτομα με αναπηρία ή τα περιθωριοποιημένα και ευάλωτα άτομα ή τα άτομα που στερούνται τα δικαιώματά τους και όσους ενεργούν για λογαριασμό τους. Θα πρέπει επίσης να προωθεί την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία

γ) ανάπτυξη κατάλληλων πλαισίων ώστε όλοι οι παράγοντες της αγοράς που επωφελούνται από τον ψηφιακό μετασχηματισμό να αναλαμβάνουν τις κοινωνικές ευθύνες τους και να συμβάλλουν με δίκαιο και αναλογικό τρόπο στο κόστος των δημόσιων αγαθών, υπηρεσιών και υποδομών, προς όφελος όλων όσοι ζουν στην ΕΕ.

➤ *Ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση και ψηφιακές δεξιότητες*

Κάθε πολίτης έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη διά βίου μάθηση και θα πρέπει να είναι σε θέση να αποκτήσει όλες τις βασικές και προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες. Προς αυτό υπάρχουν μερικές κρίσιμες ενέργειες. Ενδεικτικά:

α) προαγωγή της ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας, μεταξύ άλλων με σκοπό τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των φύλων

β) στήριξη εγχειρημάτων που επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους και τους εκπαιδευτικούς να αποκτούν και να μοιράζονται τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες και ικανότητες, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν την παιδεία στα μέσα ενημέρωσης και την κριτική σκέψη, ώστε να συμμετέχουν ενεργά στην οικονομία, την κοινωνία και τις δημοκρατικές διαδικασίες

γ) Διαρκής υποστήριξη των προσπαθειών για τον εξοπλισμό όλων των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με ψηφιακή συνδεσιμότητα και ψηφιακές υποδομές και εργαλεία

δ) Οριζόντια και ανοικτή παροχή ευκαιριών σε όλους τους πολίτες να προσαρμοστούν στις αλλαγές που επιφέρει η ψηφιοποίηση της εργασίας μέσω της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης.

➤ *Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας*

Κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε δίκαιες, πρόσφορες, υγιεινές και ασφαλείς συνθήκες εργασίας και σε κατάλληλη προστασία στο ψηφιακό περιβάλλον, όπως και στον πραγματικό χώρο εργασίας, ανεξάρτητα από το καθεστώς, τον τρόπο και τη διάρκεια της απασχόλησής του. Προς αυτό το σκοπό οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι ενώσεις εργοδοτών διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον ψηφιακό μετασχηματισμό, κυρίως όσον αφορά τον ορισμό των δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας, έχουν υποχρέωση να αποκτήσουν επιστημονικότητα στις προσεγγίσεις και στις τοποθετήσεις τους και μεταξύ άλλων σε σχέση με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην εργασία. Εδώ το απαραίτητα μέτρα περιλαμβάνουν

α) μέριμνα ώστε όλοι και όλες να είναι σε θέση να αποσυνδέονται και να διαθέτουν εγγυήσεις για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής στο ψηφιακό περιβάλλον

β) λήψη μέτρων για τη διασφάλιση ότι στο εργασιακό περιβάλλον, τα ψηφιακά εργαλεία δεν θέτουν με κανέναν τρόπο σε κίνδυνο τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων

γ) εξασφάλιση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων στο ψηφιακό περιβάλλον, στις συνθήκες τηλεργασίας σε υβριδικά μοντέλα εργασίας στα οποία συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, το δικαίωμα της αποσύνδεσης από την ψηφιακή εργασία, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης και δράσης, καθώς και η προστασία από παράνομη και αδικαιολόγητη παρακολούθηση

δ) λήψη μέτρων και μέριμνας ώστε η τεχνητή νοημοσύνη, οι τεχνολογικές εφαρμογές αιχμής, τα νέα τεχνολογικά μέσα πρόσβασης σε δεδομένα και πληροφορίες, η αρχιτεκτονική των χρησιμοποιούμενων εφαρμογών στον χώρο εργασίας να αξιοποιούνται με διαφάνεια και με προσέγγιση βάσει κινδύνου και ώστε να λαμβάνονται ανάλογα μέτρα πρόληψης για τη διατήρηση ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος·

ε) Εξασφάλιση εγγυημένης ανθρώπινης εποπτείας σε σημαντικές αποφάσεις που επηρεάζουν τους εργαζομένους μαζί με την εμφατική απόφαση για πραγματοποίηση δράσεων κατάρτισης και ενημέρωσης των εργαζομένων ώστε να μπορούν επιτυχώς να αλληλεπιδρούν με συστήματα και νέες εφαρμογές.

III. Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Η σημασία της Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας είναι εδραιωμένη στο σύγχρονο Διεθνές Δίκαιο αφού συμβαδίζει με την οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, δίνοντας έμφαση στο ανθρωποκεντρικό στοιχείο που οφείλει να χαρακτηρίζει τις οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές. Η ένταξη του ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος εργασίας ως πέμπτης θεμελιώδους αρχής στο Πλαίσιο Θεμελιωδών Αρχών και Δικαιωμάτων στην Εργασία (FPRW) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), εγκρίθηκε στην 110η Σύνοδό της στη Γενεύη. Συνεπακόλουθα, η λήψη των παρακάτω νομοθετικών, κανονιστικών, διοικητικών μέτρων αυτής της περιόδου για εργασία σε ασφαλές και υγιές περιβάλλον είναι εξ' ορισμού και σε κάθε περίπτωση στο πνεύμα των συστάσεων της ΕΕΔΑ:

1. Ο Ν. 4997/2022 (Α' 219) «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις (άρθρο 46 «Προδήλωση ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας»)
2. Το πδ 34/2022(Α' 93) «Τροποποίηση των παραρτημάτων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του προεδρικού διατάγματος 396/1994 (Α' 220), όπως ισχύει», με σκοπό την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1832 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2019 για την «τροποποίηση των παραρτημάτων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ της οδηγίας 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά τις καθαρά τεχνικές προσαρμογές» (Ε.Ε. L279/35/31.10.2019)
3. Η ΥΑ 29510/1-4-2022 (Β' 1542) «Αποζημίωση διανομέων αντί παροχής προστατευτικού κράνους και χρήσης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου»
4. Η ΚΥΑ Δ1α/ΓΠ.οικ.24415/4-5-2022 (Β' 2193) «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ. 64232/15.10.2021 (Β' 4766) κοινής υπουργικής απόφασης «Εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου του διαγνωστικού ελέγχου νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα που παρέχουν εργασία με φυσική παρουσία στον τόπο εργασίας»» (ένα rapid test)
5. Η ΥΑ Ρ/49550/1405/20-5-2022 (Β' 2501) «Διαδικασία για την ουσιαστική συμμετοχή σε τριμερή διαβούλευση μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής, των διαχειριστών και των ιδιοκτητών Μη Παραγωγικών Εγκαταστάσεων, και των εκπροσώπων των εργαζομένων με αντικείμενο τον καθορισμό προτύπων και πολιτικών για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων κατ' εφαρμογήν της παρ.8 του άρθρου 6 του ν4409/2016 (Α' 136)»
6. Η ΥΑ 73066/2022 (Β' 4359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής για τη Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2022-2027»
7. Η ΥΑ 80016/17-8-2022 (Β'4629) «Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και καθορισμός ύψους προστίμων που επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας για παραβάσεις: α) κοινής εργατικής νομοθεσίας, β) βίας και παρενόχλησης στην εργασία, γ) συστήματος ψηφιακής κάρτας εργασίας, καθώς και δ) για ευθέως αποδεικνυόμενες παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και υγείας και ασφάλειας στην εργασία.»
8. Η ΚΥΑ 105583/911-22 (Β' 5747) «Εφαρμογή των διατάξεων της περ. β) της παρ.3 του άρθρου 5 του ν. 3846/2010 (Α'66), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 67 του ν.4808/2021 (Α' 101) περί παροχής εξ αποστάσεως εργασίας με τηλεργασία μετά από αίτηση του εργαζομένου»
9. Η με αρ.πρωτ.:56163/15-6-2022 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Εργασιακών Σχέσεων «Πρόληψη της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων».

Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

A. Πανευρωπαϊκή εκστρατεία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία 2020-2022

Στο πλαίσιο συμμετοχής της χώρας μας στην πανευρωπαϊκή εκστρατεία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία 2020-2022, με βασικό θεματικό αντικείμενο «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας – Πρόληψη και Διαχείριση των Μυοσκελετικών παθήσεων που σχετίζονται με την εργασία» και κεντρικό μήνυμα “Μειώστε την καταπόνηση”, υλοποιήθηκαν έξι (6) διαδικτυακές εκδηλώσεις με το αντικείμενο αυτό και μια (1) με θέμα: «Οργάνωση και λειτουργία Σημείου Πληροφόρησης για την Πανευρωπαϊκή Εκστρατεία 2020-2022», με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση επιλεγμένων ομάδων-στόχων σε εθνικό, περιφερειακό και κλαδικό επίπεδο.

Παράλληλα προς προώθηση και υποστήριξη της πανευρωπαϊκής εκστρατείας έγινε καθ’ όλη τη διάρκεια του 2022 διάχυση ενημερωτικού υλικού, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, προβολή σε εθνικό επίπεδο του περιεχομένου και των υποστηρικτικών δράσεων και οργανώθηκε σε εθνικό επίπεδο ο θεσμός των Ευρωπαϊκών Βραβείων Καλής Πρακτικής καθώς και η προβολή των αποτελεσμάτων του.

B. Πρόγραμμα Προαγωγής και Ενσωμάτωσης των βασικών αρχών ΥΑΕ στην εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση/μαθητεία και τη δια βίου μάθηση

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Προαγωγή και Ενσωμάτωση των βασικών αρχών ΥΑΕ στην εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση/μαθητεία και τη δια βίου μάθηση», του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία και του Δικτύου των Εθνικών Εστιακών Πόλων του, οργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν σε εθνικό επίπεδο δύο (2) διαδικτυακές εκδηλώσεις με θέμα: “ Προαγωγή των βασικών αρχών ΥΑΕ...με τη βοήθεια του Naro....και ένα χαμόγελο !!!” και ένα (1) διαδικτυακό εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα "Βασικές Αρχές Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία και εκπόνηση της Μελέτης Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου με τη χρήση των κλαδικών, διαδικτυακών διαδραστικών εργαλείων OiRA στον χώρο των Τουριστικών επιχειρήσεων".

Γ. Πρόγραμμα OiRA και κλαδικά εργαλεία OiRA για τη στήριξη των μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων

Στο πλαίσιο του Προγράμματος και των ψηφιακών κλαδικών εργαλείων OiRA για την προαγωγή των βασικών αρχών ΥΑΕ σε εργοδότες και εργαζόμενους, κυρίως μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων, προκειμένου να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας ΥΑΕ και να αναπτυχθεί και να προαχθεί νοοτροπία πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, οργανώθηκαν τρία (3) εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέμα "Βασικές Αρχές Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία και εκπόνηση της Μελέτης Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου με τη χρήση των κλαδικών, διαδικτυακών διαδραστικών εργαλείων OiRA στον χώρο των μικρομεσαίων, των πολύ μικρών επιχειρήσεων καθώς και των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων".

- Ανάπτυξη νέων κλαδικών ψηφιακών εργαλείων OiRA

Στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Πράξης με κωδ. ΟΠΣ:5007872 και τίτλο «Υποστήριξη των επιχειρήσεων για την προσαρμογή στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ / ΕΣΠΑ 2014-2020 – Υποέργο 2ο: «Πρόγραμμα ανάπτυξης και προαγωγής δώδεκα κλαδικών εργαλείων (12) OiRA (Online Interactive Risk Assessment) για τις μικρομεσαίες και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις», με ανάδοχο το Εργαστήριο Νοσητικής Εργονομίας και Ασφάλειας της Εργασίας της Σχολής Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης, κατά το 2022 ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη και πραγματοποιήθηκε ο έλεγχος της καλής λειτουργίας των ακόλουθων τεσσάρων (4) εργαλείων OiRA:

- Εργαλείο OiRA για τον κλάδο των πρατηρίων καυσίμων
- Εργαλείο OiRA για τον κλάδο των εμπορευματικών οδικών μεταφορών
- Εργαλείο OiRA για τον κλάδο των κατασκευών/τεχνικών έργων
- Εργαλείο OiRA για τον κλάδο των τυπογραφείων/ψηφιακών εκτυπώσεων

Δ. Πρόγραμμα για την ανάπτυξη της Διαδικτυακής πλατφόρμας «e-Help Desk» για την πληροφόρηση και τη δωρεάν διάθεση ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία προς τις ελληνικές επιχειρήσεις

Με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων - και ιδίως των μικρομεσαίων και των πολύ μικρών-, την τεχνική τους στήριξη και συμβουλευτική καθοδήγηση και τη βελτίωση του επιπέδου συμμόρφωσης τους με την ελληνική νομοθεσία ΥΑΕ, πραγματοποιήθηκαν σχετικές δράσεις στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Πράξης με κωδ. ΟΠΣ:5007872 και τίτλο «Υποστήριξη των επιχειρήσεων

για την προσαρμογή στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ / ΕΣΠΑ 2014-2020 - υποέργο 1: «Μελέτη για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μεθοδολογίας, προτυποποίηση των διαδικασιών και διαχείριση της διαθέσιμης πληροφορίας για την Υγεία και Ασφάλεια» και υποέργο 3: «Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών».

Προγράμματα Επιμόρφωσης

Κατά τη διάρκεια του έτους ελέγχθηκαν και εγκρίθηκαν τα ακόλουθα προγράμματα επιμόρφωσης:

1. Προγράμματα επιμόρφωσης εργαζομένων και εργοδοτών για άσκηση καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας σε επιχειρήσεις Β' κατηγορίας: 65
2. Προγράμματα επιμόρφωσης εργαζομένων και εργοδοτών για άσκηση καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας σε επιχειρήσεις Γ' κατηγορίας: 326
3. Προγράμματα επιμόρφωσης αποφοίτων ΑΕΙ-ΤΕΙ που έχουν δικαίωμα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας: 8
4. Προγράμματα επιμόρφωσης εργαζομένων σε επιχειρήσεις αποξήλωσης-κατεδάφισης αμιαντούχων υλικών: 13

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ – ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

I. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ)

A. Υποβολή εθνικών Εκθέσεων

Η χώρα μας αποτελεί μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (Δ.Ο.Ε.) από το έτος 1919. Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα της χώρας – μέλους, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – κατόπιν επικοινωνίας με όλους τους αρμόδιους φορείς - συντάσσει και υποβάλλει Εκθέσεις για την εφαρμογή των: **α)** κυρωμένων Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας, που επιλέγονται κάθε χρόνο από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (Δ.Γ.Ε.), βάσει του Άρθρου 22 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε. και **β)** των μη κυρωμένων Διεθνών Συμβάσεων και Συστάσεων Εργασίας, βάσει του Άρθρου 19 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε. Το σύνολο των Εκθέσεων κοινοποιείται στις

πιο αντιπροσωπευτικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων της χώρας, κατ' εφαρμογή του Άρθρου 23 παρ. 2 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε.

α) Εκθέσεις δυνάμει του Άρθρου 22 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε.

Για το έτος 2022 το αρμόδιο Τμήμα Σχέσεων με Διεθνείς Οργανισμούς της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου μας συνέταξε και υπέβαλε στο Δ.Γ.Ε. Εκθέσεις για την εφαρμογή των ακόλουθων **8 κυρωμένων από τη χώρα μας Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας**:

- 29 Δ.Σ.Ε.** «Για την αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία» (1930),
- 77 ΔΣΕ** «Για την ιατρική εξέταση των εφήβων» (βιομηχανία) (1946),
- 78 ΔΣΕ** «Για την ιατρική εξέταση των εφήβων» (μη βιομηχανικές εργασίες) (1946),
- 90 ΔΣΕ** «Για τη νυχτερινή εργασία των παιδιών», (1948),
- 105 ΔΣΕ** «Για την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας» (1957),
- 124 ΔΣΕ** «Για την ιατρική εξέταση των νεαρών ατόμων» (υπόγειες εργασίες) (1965),
- 138 ΔΣΕ** «Για το κατώτατο όριο ηλικίας εισόδου στην απασχόληση» (1973),
- 182 ΔΣΕ** «Για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους» (1944)

β) Εκθέσεις δυνάμει του Άρθρου 19 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε.

Για το έτος 2022 το Δ.Γ.Ε. ζήτησε από τη χώρα μας, βάσει του Άρθρου 19 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις **μη κυρωμένες Διεθνείς Συμβάσεις και Συστάσεις Εργασίας**, την υποβολή Έκθεσης για την κατάσταση της ελληνικής νομοθεσίας και πρακτικής σχετικά με:

βα) τις διατάξεις της **183 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας «Για την προστασία της μητρότητας»**, (2000) – Αναθεώρηση 103 ΔΣΕ και της αντίστοιχης ομώνυμης **Σύστασης 191** καθώς και της **165 Διεθνούς Σύστασης Εργασίας «Για τους εργαζομένους με οικογενειακές υποχρεώσεις»** (1981). Η συνεισφορά της χώρας μας αποτυπώνεται σε πολλά σημεία της Έκθεσης ΙΙΙ (Μέρος Β) της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την Εφαρμογή των Συμβάσεων και Συστάσεων της Δ.Ο.Ε. η οποία δημοσιεύθηκε στις 7.3.2023 στην επίσημη ιστοσελίδα της Οργάνωσης¹.

ββ) την κατάσταση της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής για το έτος 2022 σχετικά με το Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για την Αναγκαστική Εργασία (1930), που υιοθετήθηκε από την 103η Σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (Γενεύη,

¹ [General Survey “Achieving gender equality at work”. International Labour Conference. 111th Session 2023](#)

2014) και δεν έχει ακόμη κυρωθεί από τη χώρα μας. Η Ελληνική Κυβέρνηση κατόπιν σύγκλησης του αρμόδιου τριμερούς οργάνου, Τμήματος Προώθησης της Εφαρμογής των Διεθνών Κανόνων Εργασίας του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, υπέβαλε στις 20 Οκτωβρίου 2022 την Έκθεσή της.

Β. Σύνοδοι Οργάνων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας

Διαδικτυακά πραγματοποιηθείσες Σύνοδοι λόγω πανδημίας της COVID-19

- 344η Σύνοδος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ο.Ε. (14-26.03.2022)

Δεδομένης της συνέχισης των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας η 344^η Σύνοδος του Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε. έλαβε χώρα εξ ολοκλήρου διαδικτυακά το διάστημα **14-26 Μαρτίου 2022**.

Από τα θέματα που συζητήθηκαν κατά την 344η Σύνοδο του ΔΣ, επισημαίνονται ιδιαίτερος τα κάτωθι:

- GB.344/INS/3/1, Ημερήσια Διάταξη μελλοντικών Συνόδων της Συνδιάσκεψης
- GB.344/INS/6, Ζητήματα σχετικά με τη συμπερίληψη των υγιών και ασφαλών συνθηκών εργασίας στο πλαίσιο της Δ.Ο.Ε. θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην εργασία
- GB.344/INS/19, Η Ρωσικής επιθετικότητα εναντίον της Ουκρανίας από την οπτική της εντολής της Δ.Ο.Ε. Υιοθέτηση [ψηφίσματος](#)
- GB.344/LILS/2 Προτεινόμενη φόρμα ερωτηματολογίου για εκθέσεις βάσει του άρθρου 19 (5) e και 19 (6) e του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε. το 2023 για τους διεθνείς κανόνες εργασίας που αφορούν τη διοίκηση της εργασίας (Σύμβαση 150 και Σύσταση 158) . (Η Ελλάδα συνέταξε, από κοινού με τις ΗΠΑ, σχέδιο δήλωσης για την Ομάδα IMEC και συνεισέφερε με τροποποιήσεις στο ερωτηματολόγιο).

Στις 25.03.2022 εξελέγη, στο πλαίσιο της 344ης Συνόδου του Δ.Σ., νέος Γενικός Διευθυντής της Δ.Ο.Ε. για πενταετή θητεία ο κ. Gilbert Houngbo, πρώην Πρωθυπουργός Τόνγκο.

- 110^η Σύνοδος της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (27/5 – 11/6/2022)

Κάθε χρόνο, τον Ιούνιο, στη Γενεύη πραγματοποιείται η Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας (Δ.Σ.Ε), με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών της Δ.Ο.Ε. με κύριο στόχο την επεξεργασία και υιοθέτηση –εφόσον επιτευχθεί η απαραίτητη συμφωνία - Διεθνών Συμβάσεων και Συστάσεων Εργασίας, καθώς και κειμένων Συμπερασμάτων. Σύμφωνα

με την αρχή της τριμερούς εκπροσώπησης, που αποτελεί μία από τις βασικότερες αρχές λειτουργίας της Δ.Ο.Ε., στις Διεθνείς Συνδιασκέψεις Εργασίας συμμετέχουν πάντα – με έξοδα των Κυβερνήσεων, βάσει υποχρέωσης που απορρέει από το Καταστατικό της Δ.Ο.Ε. - και εκπρόσωποι των αντιπροσωπευτικότερων συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών. Η τελική διαμόρφωση και υιοθέτηση των κειμένων γίνεται κατόπιν τριμερούς συνεργασίας.

Στο πλαίσιο της 110^{ης} Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας έλαβαν χώρα οι ακόλουθες Τεχνικές Επιτροπές:

1) Η Επιτροπή για το Θέμα IV. «Ένα πλαίσιο για ποιοτική Μαθητεία» (κανονιστική διαδικασία, διπλή συζήτηση)

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Οκτώβριος –Νοέμβριος 2018) αποφάσισε να θέσει το εν λόγω θέμα στην ημερήσια διάταξη της 110^{ης} Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, με την προοπτική υιοθέτησης κανονιστικού κειμένου. Η ομώνυμη Τεχνική Επιτροπή της Συνδιάσκεψης κλήθηκε να εργαστεί επί της Έκθεσης που προετοίμασε το Διεθνές Γραφείο Εργασίας στη βάση των απαντήσεων των κρατών μελών στο σχετικό ερωτηματολόγιο και να συζητήσει τα συμπεράσματα που περιλαμβάνονται σε αυτή. Τα αποτελέσματα της συζήτησης και το προτεινόμενο κείμενο Σύστασης με θέμα την Ποιοτική Μαθητεία που προετοίμασε το ΔΓΕ αποτυπώνονται στην [Έκθεση του ΔΓΕ για την 111^η Σύνοδο της ΔΣΕ](#) (Γενεύη, Ιούνιος 2023).

2) Η Επιτροπή για το Θέμα V. «Περιοδικά επαναλαμβανόμενη συζήτηση επί του στρατηγικού στόχου της απασχόλησης»

Πρόκειται για την τρίτη κατά σειρά περιοδικά επαναλαμβανόμενη συζήτηση για το στρατηγικό στόχο της απασχόλησης, στο πλαίσιο της συνέχειας που δίνεται στη Διακήρυξη της Δ.Ο.Ε. για τις Θεμελιώδεις Αρχές και Δικαιώματα στην Εργασία (1998). Η ομώνυμη Τεχνική Επιτροπή της 110^{ης} Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας ασχολήθηκε με την αξιολόγηση των δράσεων που ανέλαβαν τα ίδια τα κράτη, αλλά και το Διεθνές Γραφείο Εργασίας από την προηγούμενη περιοδικά επαναλαμβανόμενη συζήτηση, το 2014, με την εκτίμηση της αποτελεσματικότητάς τους και τη συζήτηση εναλλακτικών για το μέλλον. Βάση της συζήτησης αποτέλεσε η Έκθεση του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, με τίτλο «Αντιμετωπίζοντας την κρίση και προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, με νέας γενιάς ολοκληρωμένες πολιτικές απασχόλησης», σε συνθήκες συνεχιζόμενης πανδημίας Covid-19, δίνοντας το πλαίσιο για ολοκληρωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές στην ανάκαμψη διαδικασίες.

3) Η Επιτροπή για το Θέμα VI. «Αξιοπρεπής εργασία και κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία» (γενική συζήτηση)

Υπό το φως της ολοένα και αυξανόμενης σημασίας της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στη δημιουργία και τη διατήρηση θέσεων εργασίας και στην παροχή υπηρεσιών στα μέλη της, τους χρήστες αλλά και το κοινωνικό σύνολο, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της παγκόσμιας πανδημίας Covid-19, η ομώνυμη Τεχνική Επιτροπή της Συνδιάσκεψης συζήτησε για πρώτη φορά σε τέτοια εμβέλεια το εν λόγω θέμα, με τη διαδικασία της γενικής συζήτησης και σκοπό την υιοθέτηση Συμπερασμάτων, αλλά και Ψηφίσματος προκειμένου να δοθεί περαιτέρω κατεύθυνση στην ίδια την Οργάνωση.

4) Η Επιτροπή (Γενικών Υποθέσεων) για το Θέμα VII. «Συμπερίληψη των ασφαλών και υγιεινών συνθηκών εργασίας στις θεμελιώδεις αρχές και δικαιώματα στην εργασία της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, μέσω της τροποποίησης της παραγράφου 2 της Διακήρυξης της Δ.Ο.Ε. για τις Θεμελιώδεις Αρχές και Δικαιώματα στην Εργασία (1998)».

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας αποφάσισε, τον Μάρτιο του 2021, να θέσει το εν λόγω θέμα στην ημερήσια διάταξη της 110ης Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, δεδομένης της αδιαμφισβήτητης σημασίας της υγείας και ασφάλειας στον κόσμο της εργασίας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης πανδημίας Covid-19.

Επίσης, η τακτική **Επιτροπή για την Εφαρμογή των Διεθνών Κανόνων Εργασίας** εξέτασε κατ'εξαίρεση λόγω των ειδικών συνθηκών διαδικτυακής συμμετοχής 22 μόνο υποθέσεις χωρών, σχετικά με την εφαρμογή συγκεκριμένων Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας. Η χώρα μας **δεν** συμπεριελήφθη στον κατάλογο των χωρών προς εξέταση ενώπιον της Επιτροπής της Συνδιάσκεψης κατά την 110^η Σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (Ιούνιος 2022).

Υβριδικά πραγματοποιηθείσα Σύνοδος (δια ζώσης και διαδικτυακή συμμετοχή)

- 346η Σύνοδος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ο.Ε. (31.10 - 10.11.2022)

Δεδομένης της συνέχισης των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας η **346^η Σύνοδος του Δ.Σ. της Δ.Ο.Ε.** έλαβε χώρα σε υβριδική μορφή (δια ζώσης με δυνατότητα διαδικτυακής συμμετοχής) το διάστημα **31 Οκτωβρίου - 10 Νοεμβρίου 2022.**

Από τα θέματα που συζητήθηκαν κατά την 344η Σύνοδο του ΔΣ, επισημαίνονται ιδιαίτεως τα κάτωθι:

- Ημερήσια Διάταξη μελλοντικών Συνόδων της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας GB.346/INS/2
- Θέματα που ανέκυψαν από το έργο της 110^{ης} Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας - Συνέχεια στο ψήφισμα για τη συμπερίληψη ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της Δ.Ο.Ε. για τις θεμελιώδεις αρχές και δικαιώματα στην εργασία GB.346/INS/3/3
- Έκθεση για τις εξελίξεις επί του ψηφίσματος για τη Ρωσική επιθετικότητα εναντίον της Ουκρανίας από την οπτική της εντολής της Δ.Ο.Ε. GB.346/INS/14
- Έκθεση της Έβδομης Συνάντησης της Τριμερούς Ομάδας Εργασίας για το Μηχανισμό Αναθεώρησης των Διεθνών Κανόνων Εργασίας (Γενεύη, 12-16 Σεπτεμβρίου 2022) GB.346/LILS/1
- Επιλογή Συμβάσεων και Συστάσεων επί των οποίων θα ζητηθούν εκθέσεις βάσει του άρθρου 19 παρ. 5 (e) και 19 παρ. 6 (d) του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε. το 2023 GB.346/LILS/2

Γ. Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την Εφαρμογή των Συμβάσεων και Συστάσεων της Δ.Ο.Ε. εις βάρος της Ελλάδας.

Ενώπιον την Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την εφαρμογή των Συμβάσεων και Συστάσεων της Δ.Ο.Ε. υπεβλήθησαν τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο του 2021 οι κατωτέρω Παρατηρήσεις:

α) Παρατηρήσεις που υπέβαλε την 13^η Μαΐου του 2022 η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας σχετικά με την εφαρμογή από την Ελλάδα της κυρωμένης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας με αρ. 81 *Για την επιθεώρηση εργασίας*.

β) Παρατηρήσεις που υπέβαλε την 13^η Μαΐου του 2022 η Ομοσπονδία Συλλόγων Υπουργείου Εργασίας (ΟΣΥΠΕ) στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας σχετικά με την εφαρμογή από την Ελλάδα της κυρωμένης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας με αρ. 81 *Για την επιθεώρηση εργασίας*.

γ) Παρατηρήσεις που υπέβαλε την 30^η Αυγούστου του 2022 η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας σχετικά

με την εφαρμογή από την Ελλάδα κυρωμένων Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας και ειδικότερα των ΔΣΕ με αρ. 29, 77, 78, 90, 105, 124, 138 και 182.

δ) Παρατηρήσεις που υπέβαλαν την 1^η Σεπτεμβρίου του 2022 η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος (ΔΟΕ) και η Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Ελλάδος (ΟΙΕΛΕ) στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας σχετικά με την εφαρμογή από την Ελλάδα των κυρωμένων Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας με αρ. 87 και 151.

ε) Παρατηρήσεις που υπέβαλε την 1^η Σεπτεμβρίου του 2022 ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) για την εφαρμογή των ΔΣΕ με αρ. 87, 98 και 144.

Δ. Καταγγελίες που υποβλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής για τη Συνδικαλιστική Ελευθερία της Δ.Ο.Ε. εις βάρος της Ελλάδας.

Υπόθεση 3387: καταγγελία ΟΣΜΕ/ΓΣΕΕ ενώπιον της Επιτροπής για τη Συνδικαλιστική Ελευθερία της Δ.Ο.Ε. σχετικά με την εφαρμογή από τη χώρα των Δ.Σ.Ε. 87 και 98.

Η υπόθεση εξετάστηκε στη σύνοδο της Επιτροπής 10-12 Μαρτίου 2022 και ακολούθως στις 23 Μαρτίου 2022 δημοσιεύθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας η Οριστική Έκθεση της Επιτροπής Συνδικαλιστικής Ελευθερίας της Δ.Ο.Ε. επί της Υπόθεσης της Ελλάδας 3387: *Καταγγελία εναντίον της Ελληνικής Κυβέρνησης από την Ομοσπονδία Συνδικάτων Μεταφορών Ελλάδας (ΟΣΜΕ) με την υποστήριξη της ΓΣΕΕ*, στα συμπεράσματα της οποίας η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι το άρθρο 33 (3) του Ν.4663/2020 δεν φαίνεται να αντικρούει τις αρχές της συνδικαλιστικής ελευθερίας και της συλλογικής διαπραγματεύσεως και ως εκ τούτου έκρινε ότι η εν λόγω υπόθεση δεν χρήζει περαιτέρω εξέτασης και για το λόγο αυτό έκλεισε την υπόθεση οριστικά.

II. Συμβούλιο της Ευρώπης

Α. Εθνική Έκθεση Εφαρμογής για τον Αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη

ι. 5^η Απλοποιημένη Έκθεση της Ελληνικής Κυβέρνησης για την εφαρμογή του Αναθ. ΕΚΧ

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ως το επισπεύδον Υπουργείο, υπέβαλε στο Συμβούλιο της Ευρώπης κατά το 2022 την 5^η Απλοποιημένη

Εθνική Έκθεση Εφαρμογής του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, τον οποίο κύρωσε η χώρα με το Νόμο 4359/2016, (ΦΕΚ Α' 5/20.01.2016).

Συγκεκριμένα, η έκθεση αφορά στα άρθρα 2 (το δικαίωμα σε δίκαιες συνθήκες εργασίας), 4 (το δικαίωμα σε δίκαιη αμοιβή), 5 (το δικαίωμα στο συνδικαλισμό), 6 (το δικαίωμα στη συλλογική διαπραγμάτευση), 21 (το δικαίωμα στην ενημέρωση και στη διαβούλευση), 22 (το δικαίωμα στη συμμετοχή στον καθορισμό και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και του εργασιακού περιβάλλοντος), 26 (το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια κατά την εργασία), 28 (το δικαίωμα των εκπροσώπων των εργαζομένων στην προστασία μέσα στην επιχείρηση και στις διευκολύνσεις που τους παρέχονται), 29 (το δικαίωμα στην ενημέρωση και τη διαβούλευση σε διαδικασίες ομαδικών απολύσεων), με περίοδο αναφοράς από 01/01/2017 έως 30/12/2020.

ii. *6^η Απλοποιημένη Έκθεση για τον Αναθ.ΕΚΧ (follow-up report Collective Complaints)*

Εντός του έτους ξεκίνησε η επεξεργασία από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ως το επισπεύδον Υπουργείο, της 6^{ης} Απλοποιημένης Έκθεσης για τον Αναθ. ΕΚΧ (follow-up report Collective Complaints). Η απλοποιημένη έκθεση παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις εξελίξεις επί συλλογικών καταγγελιών που έχουν ασκηθεί κατά της Ελλάδας στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου Συλλογικών Καταγγελιών για παραβίαση διατάξεων του Χάρτη.

Β. Συλλογικές Καταγγελίες στο πλαίσιο του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΚΧ

i. *Συλλογική Καταγγελία 217/2022, Amnesty International v. Greece*

Στις 02/11/2022 κατατέθηκε στη Γραμματεία του ΕΚΧ κατά της Ελλάδας, στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου Συλλογικών Καταγγελιών του ΕΚΧ, η συλλογική καταγγελία υπ' αριθμ. 217/2022 από τη διεθνή μη κυβερνητική οργάνωση, Διεθνή Αμνηστία. Η εν λόγω συλλογική καταγγελία επικαλείται παραβίαση του άρθρου 11 του Αναθεωρημένου ΕΚΧ, που κατοχυρώνει το δικαίωμα στην υγεία, σε συνδυασμό και με το άρθρο Ε Αναθ.ΕΚΧ που αφορά στην ίση μεταχείριση. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ως επισπεύδον υπουργείο, ενημέρωσε τις συναρμόδιες υπηρεσίες και αναμένει την απόφαση επί του παραδεκτού σχετικά με την εν λόγω καταγγελία.

ii. *Συλλογική καταγγελία 173/2018, ICJ v. Greece*

Στις 20/03/22 υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών Σύσταση (Recommendation) στο πλαίσιο της συλλογικής καταγγελίας υπ' αριθμ. 173/2018 που είχε ασκηθεί από τη διεθνή μη κυβερνητική οργάνωση *International Commission of Jurists (ICJ)* και *European Council on Refugees and Exiles (ECRE)* κατά της Ελλάδας και αφορούσε στα ασυνόδευτα και συνοδευόμενα παιδιά μεταναστών – προσφύγων – αιτούντων άσυλο που βρίσκονται στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου καθώς και στα ασυνόδευτα παιδιά που βρίσκονται στην ηπειρωτική Ελλάδα. Η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας ενημέρωσε τις συναρμόδιες υπηρεσίες σχετικά.

iii. Συλλογική καταγγελία 165/2018, *PAP – OTE v. Greece*

Στις 17/05/2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων (ΕΕΚΔ) (Επιτροπή Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων) υιοθέτησε την απόφασή της επί της ουσίας της συλλογικής καταγγελίας 165/2018, η οποία είχε ασκηθεί κατά της Ελλάδας από την ένωση συνταξιούχων «Πανελλήνιος Σύλλογος Συνταξιούχων Τηλεπικοινωνιών Ομίλου ΟΤΕ». Η εν λόγω καταγγελία αφορούσε σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης. Η ΕΕΚΔ, αφού αποφάσισε να εξετάσει τους ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται στην εν λόγω καταγγελία μόνο υπό το πρίσμα του άρθρου 12 παρ.3 Α.ΕΚΧ, θεώρησε ότι η Ελλάδα δεν παραβιάζει τη συγκεκριμένη διάταξη του Α.ΕΚΧ. Συνακόλουθα, η Επιτροπή Υπουργών υιοθέτησε Απόφαση (Resolution) σχετικά, όπου διαπιστώνεται η μη ύπαρξη παραβίασης σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην Απόφαση της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων. Η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας ενημέρωσε τις συναρμόδιες υπηρεσίες σχετικά και για τις δύο Αποφάσεις.

Γ. Εκπροσώπηση σε Διεθνείς Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας

i. Εκπροσώπηση στην Κυβερνητική Επιτροπή για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη

Υπάλληλοι της Αυτοτελούς Δ/νσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων παρακολούθησαν τις εργασίες της 144^{ης} κα 145^{ης} Συνόδου της Κυβερνητικής Επιτροπής² για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη (ΕΚΧ) του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπου εξετάστηκε η συμμόρφωση των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης με τις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη (ΕΚΧ) και του Αναθεωρημένου ΕΚΧ, όσον αφορά στη θεματική ομάδα 2 «Υγεία, Κοινωνική Ασφάλιση

² Οι συνεδριάσεις της Κυβερνητικής Επιτροπής κατά το έτος 2021 πραγματοποιήθηκαν σε υβριδική μορφή (εξ αποστάσεως και δια ζώσης, για όσους επιθυμούσαν να μεταβούν στην έδρα του Οργανισμού, στο Στρασβούργο)

και Κοινωνική Προστασία» (άρθρα 3, 11, 12, 13, 14, 23 και 30 Α.ΕΚΧ).

ii. Εκπροσώπηση στην Διευθύνουσα Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CDENF)

Η πέμπτη (5^η) συνάντηση της Ολομέλειας της Διευθύνουσας Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CDENF) στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης πραγματοποιήθηκε εξ ολοκλήρου διαδικτυακά λόγω της πανδημίας COVID – 19, το διάστημα 04 – 06/07/22. Η έκτη (6^η) συνάντηση της Ολομέλειας της Διευθύνουσας Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CDENF) στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης πραγματοποιήθηκε δια ζώσης στο Στρασβούργο.

Τις εργασίες της Επιτροπής παρακολούθησε υπάλληλος της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου (Τμήμα Σχέσεων με Διεθνείς Οργανισμούς). Τα σημαντικότερα θέματα αμφοτέρων των συναντήσεων ήταν: η παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (2016-2021), η εξέταση Σχεδίου Σύστασης για την ενίσχυση των συστημάτων παρακολούθησης για τη βία κατά των παιδιών, η εξέταση Σχεδίου Σύστασης για την προστασία του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού κατά τον χωρισμό καθώς και σε προνοιακές διαδικασίες, η εξέταση Σχεδίου Οδηγού Καλών Πρακτικών για τη συμμετοχή των παιδιών σε διαδικασίες λήψης απόφασης σχετικά με ζητήματα που αφορούν στην υγεία τους.

Επίσης, υπάλληλος του Τμήματος Σχέσεων με Διεθνείς Οργανισμούς της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου, παρακολούθησε (α) εξ αποστάσεως, στις 01 – 03/02/22, τις εργασίες της 2^{ης} Ολομέλειας της Διευθύνουσας Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CDENF) σχετικά με τα Παιδιά σε Μετανάστευση όπου συζητήθηκε το θέμα της Εκτίμησης της Ηλικίας των Παιδιών σε Μετανάστευση και (β) δια ζώσης, στις 07 και 08/04/22, την Υψηλού Επιπέδου Συνδιάσκεψη σχετικά με τη Νέα Στρατηγική για τα Δικαιώματα του Παιδιού που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη, στο πλαίσιο της Διευθύνουσας Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού (CDENF).

iii. Εκπροσώπηση στη Συνάντηση των Agents για τις Συλλογικές Καταγγελίες

Τις εργασίες της 7^{ης} Άτυπης Συνάντησης των εκπροσώπων (agents) των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης με το Προεδρείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων για τις Συλλογικές Καταγγελίες, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης στις 04/11/22, παρακολούθησε υπάλληλος του Τμήματος Σχέσεων με Διεθνείς Οργανισμούς

της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας, που είναι ο εθνικός εκπρόσωπος στο σύστημα του Πρωτοκόλλου Συλλογικών Καταγγελιών του ΕΚΧ.

iv. Εκπροσώπηση στην Ομάδα Εργασίας GT-CHARTÉ

Υπάλληλος του Τμήματος Σχέσεων με Διεθνείς Οργανισμούς της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου συμμετείχε ως εθνικός εμπειρογνώμονας στη συσταθείσα στο πλαίσιο της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης Ομάδα Εργασίας, GT-CHARTÉ. Η εν λόγω Ομάδα Εργασίας πραγματοποίησε πλείστες συνεδριάσεις μέσα στο έτος με σκοπό την επεξεργασία και υποβολή προτάσεων στην Επιτροπή Υπουργών, σχετικά με την βελτίωση του συστήματος του ΕΚΧ προστασίας κοινωνικών δικαιωμάτων (τόσο του συστήματος υποβολής και εξέτασης εθνικών εκθέσεων όσο και του συστήματος ελέγχου μέσω της υποβολής και εξέτασης συλλογικών καταγγελιών). Επίσης υποβλήθηκαν προτάσεις, στο πλαίσιο των εργασιών της εν λόγω Ομάδας, και σχετικά με το δεύτερο μέρος των αρμοδιοτήτων της που αφορούσε στην εξέταση των μακροπρόθεσμων, ουσιαστικών και διαδικαστικών, ζητημάτων που επηρεάζουν την προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο του συστήματος του ΕΚΧ.

III. ΟΗΕ

Συνεισφορά στη σύνταξη ερωτηματολογίων του ΟΗΕ αναφορικά με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων απέστειλε τη συνεισφορά του σε ερωτηματολόγια και εκθέσεις του ΟΗΕ, μέσω των οποίων ζητήθηκαν πληροφορίες ή επικαιροποιήθηκαν στοιχεία για την κατάσταση αναφορικά με διάφορους τομείς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Συνεισφορά του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων επί του σχεδίου της UNICEF για τη σύναψη Συμφωνίας Έδρας με την Ελλάδα
- Συνεισφορά του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων επί Ερωτηματολογίου της Ειδικής Εισηγήτριας ΟΗΕ για τον αντίκτυπο της βίας στο δικαίωμα στην υγεία
- Συνεισφορά του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων επί Ερωτηματολογίου σχετικά με τις πολιτικές μείωσης του ψηφιακού χάσματος στη νεολαία

IV. ΟΟΣΑ

Σύνοδοι Επιτροπής Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης 2022

Στο πλαίσιο της Επιτροπής Απασχόλησης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ELSAC) ΟΟΣΑ, εντός του 2022, πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις (η πρώτη υβριδικά, λόγω της πανδημίας του COVID – 19, η δεύτερη δια ζώσης). Αμφότερες τις παρακολούθησαν υπάλληλοι της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων (Τμήμα Σχέσεων με Διεθνείς Οργανισμούς).

Η εαρινή συνάντηση, πραγματοποιήθηκε στις 06 και 07 Απρίλη του 2022. Τα σημαντικότερα θέματα της συνάντησης αφορούσαν στις ακόλουθες θεματικές: *Αναπηρία, Εργασία και Συμπερίληψη, Συμπεριληπτική Ανάπτυξη, Παρακολούθηση της Σύστασης για την Ισότητα των Φύλλων στην Απασχόληση, στην Εκπαίδευση και στη Μαθητεία, η Ευημερία των Παιδιών, Εκτίμηση της Επίδρασης των Ενεργών Πολιτικών Απασχόλησης, η Επίδραση του COVID – 19 στους μετανάστες όπως επίσης και στην οργάνωση της Υπουργικής Συνόδου για την Απασχόληση.*

Η δεύτερη, φθινοπωρινή συνάντηση της Επιτροπής Απασχόλησης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ELSAC) ΟΟΣΑ, έλαβε χώρα στις 08 και 09 Νοέμβρη 2022. Τα σημαντικότερα θέματα της συνάντησης αφορούσαν στις ακόλουθες θεματικές : *αναφορά εργασιών από την Επιτροπή Αναπηρίας και Ψυχικής Υγείας 2023-2024 και από την Ομάδα Εργασίας για την Κοινωνική Πολιτική, Η επίδραση του Πληθωρισμού στους μισθούς, στα επιδόματα και στις συντάξεις, Εισοδηματική Αστάθεια – Οικονομική Ανασφάλεια, Προτεραιότητες Ενεργών Πολιτικών Απασχόλησης, Η επίδραση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Αγορά Εργασίας, Δουλειές και η Πράσινη Μετάβαση.*

Συμπλήρωση ερωτηματολογίων για την απασχόληση και την κοινωνική προστασία

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, όπως κάθε χρόνο συμπλήρωσε ερωτηματολόγια του ΟΟΣΑ που αφορούσαν στην απασχόληση και την κοινωνική προστασία. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Φορολογία και Παροχές
- Ερωτηματολόγιο για Υπηρεσίες Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
- Ερωτηματολόγιο σχετικά με τις πολιτικές που ανταποκρίνονται στην κρίση του COVID – 19
- Ερωτηματολόγιο σχετικά με τη διαφάνεια στην αμοιβή ανδρών – γυναικών και σχετικά με αυτήν μέτρα